la humanitat

EL TEMPS. — Fa bon temps, amb cel serè, per les comarques de Lleida, Tarragona i Barcelona; en canvi al Pireneu i conca de Tremp hi ha moltes boires.

Són probables vents forts amb borrasques per les comarques del Nord i descens de la temperatura.

Temperatura màxima d'ahir: 14'2 graus. Mínima, 10'7 graus.

Any III — Núm. 614 — Preu: 10 cèntims. Fundador: LLUIS COMPANYS Barcelona, diumenge, 29 d'octubre del 1933

LA DEMOCRACIA CATALANA

València ha tributat una rebuda triomfal al President Macià

Més de 40.000 persones aclamaren amb entusiasme la representació de Catalunya

PASSIONS I PASSIONETES

Una suma de zeros

Hem assistit aquests dies en silenci a la cursa llastimosa dels adversaris d'«E. R. C.», o dels simples aspirants a una situació política més o menys considerable. I és amb pena com hem hagut de veure passions i passionetes engegades entorn d'«E. R. C.», la força màxima de la democràcia republicana de Catalunya.

Són conegudes les posicions. A part d'alguna excepció honorable i digna que volem senyalar en tot el seu valor —la de la «U. Socialista de Catalunya»—, la famosa «unió d'esquerres» es convertí en iniciativa de fracassats i en bandera de roïneses. El gran cabdill —napoleonet vanitós i poca-solta— ha estat el senyor Hurtado, convertit en conductor d'«Acció Catalana Republicana». Deu candidats, deu, volia el senyor Hurtado per a la «unió». Havien estat dotze, però finalment ho deixava per deu.

Els federals de «El Pacte» sol·licitaven tres candidats; els de la Junta Municipal de Barcelona, dos; «Acció Republicana», per mediació del senyor Bellver, tres. Quedaven encara els amics del senyor Lluhí, els radical-socialistes i els federals de les comarques, com el «Centre Federal» de Sabadell i encara algun altre que, per excepció —i repetim que salvem sempre la «U. S. C.»— s'han produït amb més altesa de mires.

Però així que els primers s'han adonat que amb l'«Esquerra» no podia comptar-s'hi han perdut ja tot sentit del propi decòrum i s'han desbocat en una campanya irritada i escandalosa de difamació, de delació i d'injúria. Naturalment, amb això no han aconseguit altra cosa que portar les posicions polítiques a un terreny sense conciliació possible ni honorablement acceptable. Almenys, pel que fa referència a «E. R. C», contra la qual es regira ara tota la colla de decebuts i de fracassats. D'altres, els menys irritables, és possible que renunciïn prudentment a la mà de Donya Leonor...

Tots plegats una suma de zeros! I un afany de pertorbació. En el fons, la secreta esperança inconfessable de donar una victòria a la Lliga..

UNA CARTA DE L'"ASSOCIACIO DE PERIODISTES"

Insistim en el que dèiem

Del President de l'«Associació de Periodistes de Barcelona» hem rebut la següent resposta al nostre article d'ahir titulat «Una maniobra del senyor Costa i Deu»:

«Barcelona, 28 d'octubre del 1933
Senyor Director de LA HUMANITAT. Ciutat.

Senyor meu i company:

A l'edició corresponent al dia d'avui del diari que vostè tan dignament dirigeix, hi ha un editorial que fa referència a la comunicació que la Junta Directiva de l'Associació de Periodistes ha adreçat a l'honorable senyor Governador de Catalunya fent constar la seva protesta pel fet lamentabilíssim ocorregut el dimarts d'aquesta setmana a la impremta on es confecciona el setmanari «El Be Negre». Prescindint de les consideracions que es fan en l'esmentat article sobre la meva tasca periodística, em permeto de pregar-li que vulgui atendre la resposta que, com a president de l'Associació, em veig obligat a donar als tres punts concrets en els quals l'editorial esmentat pretén censurar l'actuació de la Directiva, i d'una manera particular la meva, en el que toca a l'acord pres en la sessió del darrer dijous.

Si alguna funció té clarament determinada la Junta Directiva de l'Associació de Periodistes de Barcelona, és precisament la de vetllar per la llibertat de la premsa. I la seva defensa l'incumbeix en tot lloc i en tot moment, sense necessitat d'haver d'esperar per a prendre els acords indispensables cap reunió ordinària ni extraordinària de socis puix que això suposaria per part de la Junta una ofensa als companys pel dubte que es deduiria del fet de creure necessari consultar si la Junta té o no el deure de defensar la llibertat de la pròpia professió.

Si amb això queda contestat el paràgraf primer de l'article, tot sol es contesta el segon. Precisament si la Junta Directiva de l'Associació de Periodistes tenia el deure de sortir a la defensa de la llibertat periodística violada per coaccions externes, no podia de cap manera immiscir-se en perjudicar l'ús que cada periodista faci d'aquesta mateixa llibertat, judici que no pertany als companys, sinó a l'opinió pública, i, en tot cas, als tribunals. La pretensió de LA HUMANITAT que una Associació de Periodistes imposi sancions als seus socis i fins no sabem si als que no ho són, pel que escriguin i hagi pogut molestar algun ciutadà, suposa una inconcebible confusió d'atribucions que no comprenc que cap periodista pugui sostenir.

Quant al tercer punt, em cal fer constar que abans que el company senyor Josep M.ª Massip s'adrecés a la Junta de l'Associació (15 de juliol), sol·licitant la seva intervenció en cas d'acomiadament d'un company, la Junta de la Secció de Repòrters ja havia tractat d'aquesta qüestió, i que va fer-ho també la Directiva el dia 29 de juliol, en sessió presidida pel vice-president, senyor Xavier Regàs. El corresponent acord fou comunicat al senyor Massip el dia 30 del repetit mes.

Sóc de vostè, senyor Director, affectíssim servidor i company.

J. Costa i Deu,
President de l'Associació de Periodistes.»

A aquesta carta fem la següent rèplica:

Primer: Insistim en la descarada intenció política de l'acord de referència, [illegible] especialment al —per [illegible]— a atacar i desprestigiar [illegible] que [illegible] de la [illegible] dels principals dirigents de l'«A. de P.», presidida pel senyor Costa i Deu, el mateix que aquests dies s'ha presentat com a víctima d'una agressió inexistent.

Segon: Repetim que no podia prendre's per la Directiva un acord semblant sense convocar reunió extraordinària de socis, entre els quals n'hi ha molts que estan perfectament allunyats de les idees i de les conveniències dels senyors Costa i Xicota, posem per cas.

Tercer: Per a la injúria no hi ha llibertat de Premsa. No hi ha altra cosa que sensibilitat o insensibilitat, que correcció o incorrecció. La Directiva d'una entitat periodística pot defensar aquesta llibertat en el terreny de les idees. En el terreny de la indecència, no. Afegim —acceptant la qüestió de fet de la decisió de pronunciar-se— que, en tot cas, havia de condemnar la injúria llançada per uns periodistes; i si aquests periodistes pertanyien a l'entitat, la Junta havia de proposar —era una pura qüestió de decòrum social— una sanció contra d'ells.

Quant a l'apartat que es refereix al nostre company Josep M.ª Massip aquest ens fa saber que, en relació amb l'acomiadament injust del company J. Navarro i Costabella, la Junta de l'«A. de P.» es limità a manifestar, al seu requeriment, que es disposava a estudiar el cas. Però absolutament res més. I afegeix el company Massip que això no és una resposta. Això és una fugida d'estudi.

CONTRA LA PREMSA INSOLVENT

El diari del senyor Hurtado enganya els seus lectors

DESPRES DELS GROCS, ELS NEGRES

Una segona edició de l'Estadi a la Monumental

Suggestionada per l'eloqüència demagògica dels seus propagandistes, l'Esquerra s'havia fet la il·lusió de disposar d'una força popular abassegadora. Inflada pel vent de les seves proclamacions, mirava tan plena, tan voluminosa i desbordant, que manifestació que hauria d'atuir els seus adversaris l'allau de les seves masses entusiastes. I al[...] de la trista exhibició de l'Estadi, o[...] obligada a resignar-se amb un[...] parany diríem que ha esta[...] de la seva força i d[...] al descobert a[...] evident[...] ha [...]

[...] són llevat de [...] diumenge vinent els organitzadors [...] néixer amb la cara llarga que [...] esperaven. Ells també hauran [...] engany, perquè la realitat [...] ambicions. En els pomposos [...] el mateix esperit de rep[...] l'exhibició de l'Estadi; el [...] petulància reptadora que [...] l'Estadi. Avui no valen [...] El poble s'ha avesat a [...] només afalaguen una mi[...] tot i essent respectables, [...] Hem dit molt sovint [...] l'haver-lo desplaçat a [...] nació d'uns i altres d[...] hauria d'haver tingut [...] fixació del valor d'una [...] discussió dels punts [...] produït les pertorb[...] pogut ben estalviar [...] ge tenen un afany [...] justament això se [...] pretén defensar [...] però [...] els pobles [...] to[...] Per nom[...] sió d'un [...] una acció [...] parables a [...] i d'ideals [...] tindrà la categoria [...] però difícilment [...]

[...] es inviten els propietaris agrícoles [...] de la propietat amenaçada [...] un dret de propietat [...] dons presents, i [...] pència d'agu[...] de evol[...] [...] que l'adhesió [...] haven forma [...] que la propietat [...] alçar-la com un mur [...] impulsos renovadors de les [...] de veure'l aterrat violentament [...] llastimosa obcecació. No és pas amb [...] els organitzadors de l'Assemblea poden con[...] seria molt més raonable clamar contra [...] natural [...] política i [...] gatzara dels estudiants [...] No hi ha hagut incidents. [...]

LA PUBLICITAT

BARCELONA

TALLERS D'IMPREMTA: CARRER DE BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19608
REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er — TELEFON 11480

Demà diumenge, dia 29, tindrà [...]

L'Assemblea de Defensa Agrícola

organitzada per

L'Institut Agrícola Català de Sant Isid[re]

En un mateix número de La Publicitat, el diari del senyor Hurtado, el lector astorat haurà pogut llegir-hi això: una violenta diatriba contra l'assemblea agrària d'avui a la Monumental, i un anunci de la mateixa assemblea.

Fa dies que ho sostenim, i que ho demostrem documentalment. El diari del senyor Hurtado —el diari de les delacions falses, de les informacions calumnioses, dels titulars truculents i idiotes— enganya els seus lectors. Ja perdut tot control, en una carrera desenfrenada d'inconsciència i de ridícul periodístic i polític, La Publicitat *d'aquests dies, sota l'alta inspiració del napoleonet de Premsa Amadeu Hurtado, ja pena. Es una cosa desbaratada i inconnexa en tots els aspectes. En tots els aspectes? No. Menys en un: la ira contra Esquerra Republicana i el despit per l'evidència del gran fracàs polític de Don Amadeu.*

Caldrà parlar-ne temps, en el periodisme català, de la campanya indigna d'aquests dies a La Publi. *De la mala fe, de la irresponsabilitat, de l'odi que destil·len contra els homes i les institucions que governen Catalunya, cada titular i cada ratlla del periòdic hurtadesc. L'opinió pública ja l'ha batejat: en diu el diari dels delators.*

Però no tot és delació falsa. Hi ha, com hem dit, inconsciència i ridícul. Hi ha una absoluta falta de respecte al lector, un desvergonyiment inèdit fins ara en la Premsa de Catalunya.

Proves. Cada dia ens en dóna de noves La Publicitat. *I cada dia millors. La d'ahir és definitiva. L'oferim a la consideració del poble, per tal que li caigui la bena dels ulls i sàpiga amb qui se les heu. Més que les nostres paraules, però, que podrien semblar inspirades per l'apassionament, volem oferir la prova documental del que diem: és el gravat que publiquem en aquest mateix article muntat a base de retalls del número d'ahir de* La Publicitat. *Es tracta d'un fragment de l'editorial del diari i d'un tros de l'anunci publicat en la mateixa edició.*

L'editorial és una envestida contra l'Assemblea de Defensa Agrícola que avui es disposen a celebrar els agraris lliguers de Catalunya a la «Monumental». Encara que l'editorialista tracti de fer malabarismes idiotes entre aquest acte d'avui i el que es celebrà a l'Estadi el passat diumenge, ens semblaria molt bé que un periòdic que es diu republicà d'esquerra ataqui les dretes agràries llançades a una ofensiva insensata.

Però, quina no ha estat la nostra sorpresa, i la de tots els lectors de bona fe de La Publicitat, *en trobar-nos en una pàgina interior, després de llegir l'editorial de referència,* **amb l'anunci de l'Assemblea lligaire!**

Així, com sona. L'anunci, a gran format, de l'Assemblea que han de celebrar avui a la «Monumental», organitzada pel reaccionari Institut Català de St. Isidre, contra la República.

No anem a fer-hi comentaris. Sobren davant els fets, dels quals —repetim— oferim en aquesta mateixa pàgina la prova documental.

Heus ací la feina de La Publi, *que s'ha convertit en característica d'ençà que el senyor Hurtado, el gran amic dels amics del senyor Lluhí inspira el diari. No pot atribuir-se a un error d'administració. En els diaris polítics, l'administració està sempre supeditada a la direcció, i té una norma de la qual no pot separar-se. Ni a canvi de les pessetes d'un anunci.*

La Publi *enganya els seus lectors. Si algú encara podia tenir-ne dubtes, li oferim avui aquesta nova prova.*

Una nova maniobra

Aquesta és de la «Secció de Repòrters» de l'Associació de Periodistes, que, en comunicació adreçada al President de la Generalitat de Catalunya «protesta de la impunitat — diu — amb què s'han rodejat les agressions de paraula i obra de què han estat objecte» els senyors Joan Costa i Deu i Josep M. Xicota, produïdes, segons referències de «La Veu» i «La Publicitat», aquests dies.

El senyor Costa i Deu, distingit subaltern de la Lliga, segueix maniobrant molt ben secundat per uns quants noiets que es creuen periodistes d'altura i no saben com fer-se un nom.

Prescindim, en aquest cas concret d'ara, si hi ha hagut o no tals agressions, per insistir en què tot plegat no passa d'una maniobra política d'ínfima categoria. La «Secció de Reporters» havia de reunir-se per prendre un acord semblant. I no s'ha reunit. Encara que en la comunicació s'afirmi el contrari. No s'ha reunit per tal com no han estat convocats els membres de la «Secció de Repòrters». Almenys, alguns dels nostres companys de redacció que pertanyen a l'esmentada «Secció».

Ens agradarà que l'«Associació» ens aclareixi aquest punt. I li fem saber que ni el senyor Costa ni ningú jugaran amb el prestigi d'una entitat com l'«A. de P.». No serem nosaltres qui ho toleri.

DON AMADEU...

El napoleonet de la difamació i de la calúmnia dóna ordres als [illegible]

(per Nello)

Reunió del Comitè Executiu de la Unió Socialista de Catalunya

Tal com dèiem en la nostra edició anterior, ahir a la tarda, a les quatre, tornà a reunir-se el Comitè Executiu de la Unió Socialista de Catalunya per tal de tractar de la lletra del senyor Macià en resposta per la U. S. de C. a la coalició electoral. La reunió durà fins les vuit del vespre.

El Comitè Executiu acordà trametre un comunicat al senyor Macià, manifestant que al seu criteri la resposta rebuda no modifica en res els fets que motivaren la primera lletra, anunciant-li la ruptura de la coalició. En espera de nova resposta per part del senyor Macià, el Comitè Executiu acordà reunir-se novament demà.

Segons les nostres notícies, és criteri general de la U. S. no participar en les eleccions generals.

Requerit per la multitud, el President de Catalunya pronuncià, des del balcó de l'Ajuntament, un gran discurs interromput constantment per les ovacions del públic.-La rebuda tributada a les autoritats de Catalunya constituí una afirmació de republicanisme i valencianisme

El President de Catalunya i les altres autoritats catalanes que han anat a València amb motiu del trasllat de les despulles de Blasco Ibáñez a la seva pàtria, han estat rebuts en forma que ha superat totes les previsions optimistes. València ha retut al President de la Generalitat, un homenatge grandiós d'adhesió i de simpatia. Francesc Macià, el President de Catalunya ha rebut del poble valencià proves inequívoques d'afecte i de cordialitat. València ha estat, una vegada més, una perllongació de Catalunya i la veu altíssima del President de la Generalitat ha arribat al cor dels valencians com arriba al cor dels catalans, germans de llengua i d'esperit.

L'entusiasme amb què ha estat rebuda la representació catalana, al davant de la qual figura el President Macià, ens omple de joia, més encara quan totes les referències del viatge triomfal fan remarcar l'esperit valencianista d'aquell poble, fondament republicà i que ha vist en la persona augusta de Francesc Macià el símbol del liberalisme i de la justícia.

València i Catalunya —pobles democràtics per excel·lència— s'han manifestat, en aquesta ocasió, més a prop que mai. Els catalanistes, els republicans, hem de registrar aquest fet simptomàtic de la rebuda triomfal tributada al President Macià com un senyal optimista i falaguer per als nostres ideals.

(DEL NOSTRE ENVIAT ESPECIAL)

L'arribada

València, 28 (conferència telefònica amb el nostre redactor especial). — València ha tributat al President de la Generalitat de Catalunya i altres autoritats catalanes, entre les quals figura l'alcalde de Barcelona, una rebuda triomfal. El pas del tren ha estat saludat a totes les estacions del trajecte amb gran entusiasme A Sagunt i a Castelló, on el tren ha parat més estona, una gran gentada ha aclamat el senyor Macià i s'han sentit molts visques a Catalunya i a l'«Avi». En algunes estacions de relativa importància hi havia a l'andana més de tres-centes persones. L'arribada a València ha estat veritablement apoteòsica.

Una gentada immensa — unes 40.000 persones — esperava l'arribada dels representants de Catalunya, amb un nombre considerable de banderes i estandarts. En entrar el tren a l'estació ha esclatat una ovació delirant. De seguida, l'alcalde de València, senyor Gispert i el governador civil senyor Arjona Aguilera, han donat la benvinguda al President Macià i els seus acompanyants, com també ho han fet, moments després, el President de la Diputació, el de l'Audiència, el general Riquelme, el comandant de Marina i altres autoritats. Una multitud enorme emplenava totalment les andanes de l'estació. Unes senyoretes valencianes han fet ofrena al President, d'uns magnífics rams de flors. Tots els trens que hi havien a l'estació foren materialment assaltats per la multitud desitjosa de veure d'aprop la figura venerable del President de Catalunya. Continuament s'han donat visques a l'«Avi», a l'Estat Català, a

(Segueix a la pàg. 7)

PER A DON AMADEU

La labor de "La Publicitat"

«... más de una vez les dije a los catalanistas que un Estatuto arrancado al Parlamento español, tras un turbio y lamentable proceso, que comenzó en el misterioso pacto de San Sebastián y acabó con el atolondramiento subsiguiente al 10 de Agosto, no podía tener buen resultado y que fracasaría ruidosamente. Muchos datos tengo para insistir en mi pronóstico y creo que el Estatuto fracasará mucho más pronto y mucho más de prisa de lo que yo pensaba; pero, por de pronto y como botón de muestra, voy a traducir algunos párrafos de un notable artículo que el ilustre escritor José María de Sagarra ha publicado en *La Publicitat*, el conocido periódico catalanista, órgano del partido de Acción Catalana, al que como es sabido, pertenecen catalanes nacionalistas tan significados como Nicolau d'Olwer, Martí Esteve y Amadeo Hurtado.»

Això és el fragment d'un violentíssim article publicat a Informaciones *—el diari de March—, de Madrid per Royo Villanova, contra l'Estatut de Catalunya.*

L'oferim al poble català. Que s'assabenti d'una vegada de la feina que realitzen els Joseps Maries i els Amadeus des de La Publicitat, *«el conocido periódico catalanista», que li diu el senyor Royo Villanova. La burda campanya de desprestigi i de rebentisme comença de produir els seus efectes. El gran poeta Sagarra deu estar satisfet de l'èxit del seus articles insensats. Sobre la seva literatura de bordell, els Royos Villanoves aniran bastint-hi les seves raons contra el nostre poble i la seva autonomia.*

L'avantvotació de candidats d'E. R. de C. és ajornada fins dimecres

Degut a la precipitació amb que han hagut de cursar-se les convocatòries de l'avantvotació de candidats, el Comitè Executiu de la Federació Comarcal de Barcelona-Ciutat, comunica als militants d'E. R. de C. que l'esmentada avantvotació que havia de celebrar-se aquest matí, que da ajornada fins a dimecres.

A l'ensems, el C. E. convoca reunió del Ple Comarcal amb caràcter extraordinari per a demà, dilluns, a les deu de la nit, al Casal d'Esquerra «Estat Català» (Corts, 627), d'acord amb l'ordre del dia següent:

Fixació de les normes a seguir en l'avantvotació.

Unió de Rabassaires i altres cultivadors del camp de Catalunya

CONVOCATORIA

Per la present es convoca a tots els Delegats de totes les comarques de Catalunya a l'Assemblea general extraordinària que tindrà efecte el pròxim dimarts, a dos quarts d'onze del matí, a la Sala d'actes del Cinema Boadway per a tractar la posició de la Unió de Rabassaires davant la propera lluita electoral.

NOTA IMPORTANT: Serà precís que tot Delegat en entrar a l'Assemblea, acompanyi la convocatòria que l'hi ha estat lliurada, expressant el nom i cognom del Delegat, el nom del poble i el nombre d'afiliats inscrits, degudament signada pel president i segellada. Serà inútil tot intent d'entrada a l'Assemblea per als que no siguin Delegats, prevenint-se ben clarament per tal que els no interessats evitin viatges inútils.

COMERÇ I AGRICULTURA

Mercat de Llotja

FARINES

	PREUS	
Arago	67	70
Castella (corrent)	68	69
Id. (extra)	70	71
Força	75	90
Local corrent	67	68
Idem extra	70	72
Regió	67	70

Preus en ptes. els 100 quilos

BLATS

Arago		
Castella	49	
Extremadura (corrent)	43	49
Idem (cruixet)	43	50
Mancha		
Navarra	47	47'50
Penedès		47 1/2
Urgell	47	47 1/2

Preus en ptes. els 100 quilos

ARROSSOS

Bomba	113	115
Idem Calasparra	120	130
Bell-lloc	47	50
Floret	43	52
Granja	61	64
Selecta	50	53
Trencat	40	40
Farina d'arròs	40	40

MONGETES

Castella (corrent)	123	
Idem (selecta)	103	
Estrangeres	80	85
Mallorca	60	60
Prat	62	65
València	80	80

SIGRONS

Andalusia	140	150
»	63	65
»	70	71
»	55	55
»	55	58
»	69	70
Marroc	64	68
Mexicans	115	120
Palous	60	70
Sauc	170	180

Preus en ptes. els 100 quilos

DESPULLES

	PREUS	
Segones	18	18'50
Terceres	16	17
Quartes	15	16'50
Núm. 3	22	23
Núm. 4	21	22

Preus en ptes. els 60 quilos

Menuts prims	13	14
Segonet	12 1/2	13
Segó	12	13

Preus en rals la quartera de 70 litres

ORDI, MORESC I CIVADES

[illegible]	62'50	63
Idem Mancha	62	62'50
Moresc Plata disponible	40	40'50
Idem país	41	42
Ordi Urgell	28	29
Escaiola Andalusia	55	60

LLEGUMINOSES

Faves Andalusia		
Idem Extremadura		
Idem Mallorca	44	45
Favons Andalusia	42	43
Idem Extremadura	42	43
[illegible] Andalusia	34 1/2	35 1/2
Idem estrangeres	32 1/2	33 1/4
Erbs país	55	58
Idem estrangers	57	57 1/2
Guixes	39	40
Fesols estrangers	105	110
Idem país	60	62
Llenties Andalusia	100	105
Idem Salamanca	95	103

PALLA I AUFALS

Aufals 1.		
Aufals 2.	7	
Palla d'Urgell	3 1/2	4
Idem curta	4 1/4	

Preus en ptes. els 40 quilos

GARROFES

Castelló negra	41	41'50
Eivissa	41	
Mallorca	41	
Matalera negra	40	41
Roja	58	59
Vinaròs negra	41	41 1/2

Preus en rals els 4[illegible] quilos

MERCAT DE LLOTJA

La nota culminant del mercat de Llotja són les darreres mesures preses respecte a la revalorització del blat. Nosaltres, des de les columnes de LA HUMANITAT, en la darrera impressió ja vàrem oir el que havíem de dir. Ara ja es un fet consumat. De totes maneres, com que és una disposició donada per Decret i no aprovada pel Parlament, creiem que és censurable i més en l'actualitat en ple període electoral.

Tornem a repetir que l'ànima d'aquest Decret fou el senyor Gil Robles i que després s'hi ha agafat el «Partido Radical» com a plataforma electoral. Si aquesta disposició hagués estat donada el mes de juliol, per exemple — la nostra opinió és que es una disposició derrotista a totes èpoques en què l'agricultor necessitat, el petit agricultor — ha de vendre la seva collita per tal de cobrir les seves necessitats més percutòries. Havíem dit que és un cas de misèria i benefícia el més necessitat, i com la cosa transitòria hauria estat posable, més en els moments en què el que s'ha venut el blat per necessitat i l'ha venut a 41 a 42 a 43 i a 44 pessetes com a màxim, una disposició així solament pot beneficiar l'especulador o l'agricultor que està en situació esvaïda, i amb això, no hi ha dret, tota vegada que és una mofa als més necessitats en benefici dels forts i poderosos, i això no ha entrat mai dintre de l'escola de la democràcia; això, per l'autocràcia o per la dictadura podia consentir-se a la força, però en l'actualitat no. Això ha de tenir-ho molt present l'actual ministre d'Agricultura tota vegada que és una barrabassada.

Els preus de blats i farines es pot dir que són nominals, tota vegada que hi ha una veritable disbauxa de preus, àdhuc del mateix origen i és fa impossible donar preus exactes.

Els arrossos sostinguts; en mongetes, la cotització estrangera posem de 60 a 85, puix que n'hi ha de dues procedències. Els cigrons segueixen en el seu pla ferm així com tots els productes del mercat.

La tendència general és de fermesa, encara que es nota falta de transaccions.

MERCAT DE VINS

Fa uns quinze dies o tres setmanes màxim que en una de les nostres cròniques setmanals sobre la impressió del mercat de vins es feia constar, que es creia que els preus ja anaven tocant el fons; sembla que l'esmentada impressió era raonable, puix que en el mercat de vins tot era creure en un major descens.

Aquest descens es veu que s'ha allunyat i en l'actualitat es nota en l'esmentat mercat certa expectació, o a què és deguda aquesta expectació? Ens explicarem.

La cotització dels vins facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de vins de Barcelona són els preus per grau i hectòlitre dels vins vells, dels vins nous ara com ara no hi ha cotització, puix que els vinaters no venen.

Hi ha corredor de vins que ha voltat les principals comarques vinateres i no ha pogut fer cap negoci per negar-se els agricultors ha vendre el producte.

Per això existeix l'expectació que deiem anteriorment puix que molts es creien el contrari o sia que el colliter hauria venut la seva mercaderia de seguida i en veure la resistència a la venda fa que els negociants es trobin perplexos per l'esdevenidor.

Ja vàrem dir que es rumorejava que a darrers de desembre o a primers de gener fóra factible que es pogués fer, si no una forta, una important exportació a França per poc que els colliters es resisteixen a vendre. El negoci el farien aquests in o els magatzemistes i per aquesta causa hi ha espectació i es creu una tendència més aviat ferma.

PREUS PER GRAU I HECTOLITRE I MERCADERIA POSADA AL CELLER DEL COLLITER

Penedès, blanc, de 8 a 10 graus, 1'75 ptes.; Idem, rosat, de 8 a 10 1'75 ptes.

Camp de Tarragona, blanc, de 8 a 10 graus, 1'90 ptes.; idem, rosat, de 8 a 10 graus, 1'90 ptes.

Conca de Barberà, blanc, de 8 a 10 graus, 1'70 ptes.; idem, rosat, de 8 a 10 graus, 1'70 ptes.

Priorat, negre, de 13 a 15 graus, 2'80 ptes.

Vilanova i Geltrú, negre, de 8 a 10 graus, 1'90 ptes.

Igualada, blanc, de 8 a 10 graus, 1'70 ptes.; idem, negre, de 8 a 10 graus, 1'80 ptes.

Martorell, blanc, de 8 a 10 graus, 1'85 ptes.; idem, negre, de 8 a 10 graus, 1'90 ptes.

Mancha, blanc, 12 graus, 1'90 ptes.; idem, negre, 12 graus, 2'00 ptes.

Alacant, negre, de 14 a 15 graus, 2'70 ptes.

Mistela blanca, 3'25 ptes.; idem negra, 3'35 ptes.

Moscatell, 3'75 pessetes.

MERCAT D'OLIS

El mercat d'olis a l'engròs de la nostra plaça, donant la nota de preus d'aquest producte amb tendència sostinguda, aquesta nota, però, la dona el nostre mercat, puix que en els punts d'origen els preus no estan ferms ni molt menys i màxim tenir davant la collita nova.

Aquesta nota de sosteniment l'han donada per tal de poder augmentar 4 pessetes aproximadament els preus de l'oli d'oliva pel consum. La setmana passada, els majoristes varen poder fer una bona arrancada a bon preu, i ara, perquè no sigui dit, que fóra l'hora de baixar els preus pel consum aquí mateix, on no cullen oli els majoristes, s'han fet el preu i l'han augmentat.

Fent-ho així no cal que es deixin a l'exportació per negoci, puix que n'hi ha prou i massa fent el que fan i poder esquilmar el consumidor.

Nosaltres comprendríem que la puja de preus fos a base que en els punts d'origen els preus pugessin; més no ha estat així sinó al contrari, aquesta puja en el nostre mercat es a totes llums injusta.

PREUS A L'ENGROS I OLIS D'OLIVA

Corrent, a 169'70 ptes. els 100 quilos; idem superior, a 178'30 ptes els 100 quilos.

Fi, a 208'70 ptes. els 100 quilos.

Extra, a 221'75 ptes. els 100 quilos.

ARRIBADES DE LA PRESENT SETMANA

Estació Morrot: Oli andalús, cap vagó; idem país, 19 vagons.

Port: Oli andalús, 60 bidons; idem país, 22 bidons.

Camions: País, 20 bidons.

OLI DE PINYOL SENSE ENVAS

Color verd, de primera, de 91'30 a 95'65 ptes. els 100 quilos; id. idem, de segona, de 86'95 a 91'30 ptes. els 100 quilos.

Color groc de primera, de 95'65 a 100 ptes. els 100 quilos; id. idem, de segona, de 91'30 a 91'65 ptes. els 100 quilos.

Fermentat, de 65'95 a 69'70 ptes. els 100 quilos.

Obscur, de 78'25 a 82'60 ptes. els 100 quilos.

OLIS DE LLINOSA

Cru, amb envasos, de 140 ptes. els 100 quilos.

Cuit, de 148 ptes. els 100 quilos.

Incolor, de 170 ptes. els 100 quilos.

TERRES DE LLENGUA CATALANA

Catalunya-València-Balears-Occitània

DIVENDRES, A MARTORELL

El míting femení d'E. R. C. al Centre republicà "El Progrés"

Divendres, a les nou de la nit, la Secció Femenina d'aquella localitat organitzà un míting femení, en el qual parlaren: Maria Lluïsa Queralt, Rosa M. Arquimbau, Reis Bertal, Leonor Vinyerta d'Aragal i Maria Dolors Bargalló.

Ple el teatre abans de començar l'acte, prengué la paraula la presidenta de la Secció Femenina d'Esquerra de Martorell, senyora Carme Domenec de Riera, que féu la presentació de les oradores i tot seguit començà Maria Lluïsa Queralt, que diu que modestament, com una amiga ve a parlar a les dones de Martorell i no com a oradora, els recomana de recordar el dia 14 d'abril. Tot això que ha fet Esquerra Republicana per Catalunya és precís que sigui recordat i així el triomf d'Esquerra Republicana de Catalunya serà un fet el dia 19 de novembre propvinent.

Rosa M.ª Arquimbau: Diu que no parlarà de les excel·lències de la República, perquè tots les coneixem prou bé. Diu que parlarà de la satisfacció que senten les dones anant a parlar a les dones, no de prometences i de futuritats, sinó de realitats autèntiques. Diu que els homes els han incorporat a la vida al seu costat i que dels sentiments generosos de la dona ningú no n'ha dubtat mai i que per tant, la data que s'apropa no fa cap mena de por. Diu que es deixi a les dretes negar-se en els seus propis arguments i convida a comparar els programes de dreta i d'Esquerra i no convida a comparar el cabdill de dreta i el d'Esquerra perquè la comparació de Cambó a Macià fóra una ofensa que faríem al nostre Presidnet.

Reis Bertral: Parla de la importància que suposa la separació de classes des de la més tendra edat en els infants, des de l'escola. De la pena que suposa per una mare tenir un infant d'intel·ligència preclara al qual no pot donar la cultura que voldria; de l'agraïment que aquestes mares hauran de servar ara que aquests infants podran tenir aquesta cultura. Parla daquesta infància que es forma a l'escola i que va augmentant a mesura que els infants es fan homes i parla dels obrers i de les seves reivindicacions justes i que no els poden abandonar i que entren de ple en els programes d'Esquerra Republicana de Catalunya. Diu que les dones per convicció, que és la veritable força, poden fer quelcom totes des de casa seva; des de la seva llar i que no dubta que les dones catalanes, almenys per agraïment, faran aquest quelcom a favor d'E. R. el dia 19 de novembre.

Leonor Vinyerta d'Aragal: Diu que el poble del «Xic de les Barraquetes» és un poble eminentment republicà que ha triomfat sempre i que triomfarà novament en les eleccions del 19 de novembre. Fa un elogi de la presidenta del grup femení d'Esquerra de Martorell, Carme Domènech de Riera. (Ovació.) Parla que la dona ha tingut anhels de llibertat d'ençà de fa molts anys i fa història referent a les amaçones que en ésser al Càucas varen fugir dels homes per a emancipar-se. Parla després de Valèria, la companya d'Espartaco, que va abolir la lluita de gladiadors. Parla de Joana d'Arc, que va morir heroicament per les llibertats del seu poble; de Mariana de Pineda, que fou executada per haver brodat una senyera republicana. També parla finalment dels homes de l'Esquerra que en instaurar la República concediren tots els drets a la dona i parla, també, de la religió catòlica, negació absoluta de les doctrines de Crist i que haurà de dur al catolicisme l'Església catòlica, l'Església de les dretes. Diu que és l'hora d'aclarir que la «mater» dolorosa no és la imatge de la mare de Déu penjada al capçal del llit, sino que la veritable «mater» dolorosa es la mare que té un fill i no té que donar-li per menjar. La que té un fill malalt i no té mitjans de guarir-lo, la que té un fill amb una intel·ligència preclara i no pot donar-li estudis; la que en nom d'una pàtria s... li enporten els fills a la guerra. I acaba dient que no demana el vot a les dones, sinó que els diu simplement que ella votarà E. R. de C. i que les que vulguin que la segueixin.

Maria Dolors [illegible]: Parla de la incògnita del vot femení i diu que de l'interrogant de la incògnita ja no existeix quan en els mítings que fan les dones de l'Esquerra hi van les dones. Diu que els homes de la Lliga no van concedir el vot a la dona, però que s'han preocupat d'organitzar les seves dones i diuen i presumen que les tenen molt ben organitzades. Diu que aquests [illegible] es aprofiten tots els llocs, fins els que no haurien d'aprofitar; l'Església pot dir que ells emparen les llibertats femenines, quan no és així, quan els temps que han tingut el poder l'han tinguda o[illegible]da. Parla de la separació de sexes, de la [illegible]radesa de l'Escola, que en aquesta escola només s'ensenyava religió i fanatisme. També diu que la dona del poble no és la dona que tenen els homes de la dreta al costat, perquè la dona del poble coneix les lluites i les privacions i sap el que vol dir la llibertat, i que, per tant, s'equivoquen en creure que les dones del poble seguiran les seves dones. Parla dels infants i diu que s'ha de formar la consciència dels infants, però des d'infants, perquè la Lliga no ha defensat mai la pau i l'ordre i que és purament un mite i que les dones de la Lliga van per les cases demanant vots per al seu partit dient mal dels nostres homes, però que no accepten la rèplica quan se'ls demana. Parla, també, de les escoles que ha obert la República i de la tasca que es realitza des d'aquestes escoles. Parla del divorci i de la seva moralitat. De la beneficència humiliant que feren les dames de la dreta i acaba dient que les doctrines d'Esquerra no tenen límits ni fites i que per a ésser-ho i an d'ésser forçosament les doctrines de tots aquells que s'estimen la llibertat i es pregunta si pot haver-hi ningú que no s'estimi la llibertat, que per defensar-la caldrà que fem tot allò que calgui i sigui el que sigui.

La senyora Carme de Riera clogué l'acte enmig d'una ovació immensa i d'un gran entusiasme del poble de Martorell, que va donar d'aquesta manera la pauta segura del que seran les [illegible] eleccions amb la col·laboració que les dones hi prestaran.

CARDEDEU

PER AL PATRONAT LOCAL DE PRIMERA ENSENYANÇA :-: DESIGNACIO D'ADJUNTS :-: EL MERCAT DE BOLETS

— Preguem al Patronat local de Primera Ensenyança, que vulgui obtenir de l'Ajuntament la designació d'un auxiliar o la concessió d'una subvenció per tal de compensar els mestres que dirigeixen les nostres escoles, la gran tasca que porten a cap en haver d'atendre a l'ensenyament d'una matrícula massa elevada d'alumnes, i no haver per tant de recórrer al cobrament d'una quota. Cal que l'ensenyança comenci a ésser gratuïta ja que així ho tenen establert la Llei Orgànica de Catalunya i la Constitució de la República.

— També els fem avinent que en una de les nostres escoles, i concretament, en la de nois número dos, gairebé no s'ensenya català, ja que el coneixement de la nostra llengua es troba reduït, i encara, als alumnes majors als altres hom no els ensenya absolutament gens — a la lectura d'un llibre un cop cada setmana o sigui encara menys de com s'ensenyaria una llengua estrangera.

Per últim ens permetem pregar-los que prescindint de privilegis i atenent a què els alumnes han de rebre tots igual instrucció, es vulgui acabar a l'escola amb classes extraordinàries que divideixen els infants en categories.

— Dijous, dia 19, va tenir lloc una reunió de la Junta Municipal del Cens electoral, per tal de fer la designació dels adjunts i suplents que hauran de constituir les meses des de les pròximes eleccions. No obstant coincidir sols els de la Lliga que són majoria en aquella Junta, en la manera de proveir aquells càrrecs, els designats ho han estat definitivament, ja que s'havia esperat a convocar l'esmentada Junta, el dia que finia el termini per a la presentació de protestes.

— Durant aquestes últimes setmanes hom ha portat a la plaça una gran quantitat de cistells de bolets, de manera que s'han pogut ressucitar els tradicionals mercats que aquests darrers anys tendien a desaparèixer. Durant aquesta setmana els rovellons s'han cotitzat des de 35 a 65 cèntims la lliura. — C.

Mercat d'Ocasions
COMPRA, VENDA I CANVI
DE PIANOLES. - RADIO. PIANOS. MAQUINES D'ESCRIURE I COSIR. I TOTA MENA D'OCASIONS
TOT D'OCASIO
COMTS. 414 VIL. PRAL. 3
Telèfon, 30422

Bar Petit Miramar
Casa recomanable pel seu peix fresc i menjars d'encàrrec. Especialitat de la casa: «Sopa dels mariners» - Gran terrassa d'hivern, pròpia per a banquets i festes
— PASSEIG NACIONAL, 67 —
Barcelona — Telèfon 19235

LLEIDA

RECOLLIDA :: A VALENCIA :: EL MUSEU DE LA CIUTAT :: DETENCIONS

La policia ha recollit gran nombre de novel·les pornogràfiques a diversos quioscos, les quals ha destruït.

— L'alcalde d'aquesta ciutat, senyor Antoni Vives, acompanyat del majordom municipal, ha sortit cap a València per tal d'assistir a les cerimònies que hi tindran lloc, amb motiu de l'arribada de les despulles del gran escriptor republicà Vicenç Blasco Ibáñez.

Durant l'absència del senyor Vives ocuparà el seu lloc el primer tinent d'alcalde, senyor Antoni Zamorano.

— Havent-se acabat les obres de l'edifici dit Hospital de Santa Maria, destinat a Museu de la ciutat, hom ha començat d'installar-hi les obres pictòriques del Museu Morera.

— La policia ha detingut dos delinqüents anomenats Miquel Garcia Joven, natural de Burgos, i Onessim Quiroga Velasco, argentí, tots dos sense domicili, els quals tractaven d'assaltar una joieria.

— La Guàrdia urbana ha capturat Marian Marín, presumpte autor de diverses peces de roba. Li han estat trobats rossinyols, llanternes, enformadors i distintes eines per al robatori. També li han estat ocupats objectes procedents de les seves «operacions».

TARRAGONA

NOTES LOCALS I COMARCALS

— El dijous en el Teatre Tarragona «La Filharmònica» donà en sessió de gala «Las Golondrinas» del mestre Usandizaga, cantades pels eminents artistes Concepció Callao, C. Bau Bonaplata, Ricard Fuster i Canut Sàbat.

El teatre es veié envaït de nombrosa concurrència i la interpretació de l'obra assolí per part dels cantants, un formidable èxit que els valgué xardorosos aplaudiments.

— «Avançada» el portantveu de l'Esquerra a les comarques tarragonines ja dóna com un fet que l'Esquerra Republicana de Catalunya, anirà a la lluita, en les eleccions, unida únicament amb la Unió Socialista de Catalunya.

— Avui, diumenge, donarà la seva anunciada conferència a l'Ateneu, el caricaturista Bon.

— Avui, a l'Estadi de l'Avinguda de Catalunya, contendiran en partit de campionat, els equips Gimnàstic F. C. i Reus Deportiu.

— Aquesta tarda, com cada diumenge, a la Joventut Federal tindrà lloc el ball de societat que tant d'èxit ve assolint, amenitzat per l'orquestrina «Joventut Jazz».

— El governador després de visitar la fàbrica de tabacs sortí cap a Barcelona per tal de conferenciar amb el conseller de Treball per a tractar d'intervenir en les qüestions plantejades a les mines de Súria i Sallent.

— La Guàrdia Civil d'Amposta detingué un altre autoòmnibus d'Almeria, també, per no tenir els papers de circulació en regla, però en lloc de continuar el viatge cap a Barcelona tornà cap el seu lloc de sortida.

— El jutjat d'Ametlla de Mar ha intervingut en l'aixecament del cadàver de Joan Figueras Mompo, veí del Perelló, i aficionat a la pesca amb dinamita, el qual morí horriblement destroçat a causa d'haver-li explotat als dits un cartutx quan es disposava a pescar en una cala anomenada Cala Misses.

L'HOSPITALET

PREPARATIUS PER A LA LLUITA ELECTORAL :: PROPERA CURSA A PEU :: ALTRES NOTES

Els diferents partits polítics de la nostra localitat s'han emprès a hores d'ara, amb gran activitat, les tasques preparatòries per a la lluita electoral. El Comitè Local de l'Esquerra Republicana ha cregut convenient muntar, per tal d'orientar millor els militants i simpatitzants del partit, una oficina central electoral, la qual ha quedat installada en el Centre d'Unió d'Esquerra Republicana del districte III (carrer de Garcia Hernàndez, núm. 15), la qual funcionarà tots els dies feiners, de 8 a 10 de la vetlla.

Les altres entitats polítiques adherides a l'esmentat partit, han obert també les corresponents oficines electorals en els següents centres:

Casal d'Esquerra Republicana del Districte I: Rosend Arús, núm. 48.

Ateneu Republicà d'Esquerra, Districte II: Prat de la Riba, 142 bis.

Centre d'Unió d'Esquerra Republicana del Districte III (oficina electoral central): Garcia Hernàndez, núm. 105.

Centre Republicà Democràtic de La Florida: barriada de La Florida.

—El Grup d'Aficionats d'aquell Centre anuncia el propòsit de posar en escena dintre d'alguns dies la coneguda obra «El Lliri d'Aigua».

—L'Agrupació de Corresponsals en aquesta ciutat ha escatit l'assumpte sorgit entre els senyors Calomarde i Moral i ha reconegut que tan sols un mal entès originà l'incident que algun periòdic donà a la publicitat, quedant, per tant, sense cap altra conseqüència, tot fent constar la mes ferma unió entre els components de l'esmentada Agrupació.

—El Club d'Escacs de l'Hospitalet iniciarà el mes de novembre un campionat entre els aficionats de la localitat. Amb aquest motiu, hom invita els simpatitzants a aquesta competició, i els qui desitgin inscriure-s'hi s'adrecin al carrer Laureà Miró, 54.

REUS

NOTES DIVERSES

En representació del Parlament de Catalunya, el nostre diputat senyor Josep Andreu assisteix als actes que amb motiu del trasllat de les despulles de Blasco Ibáñez es celebren a València.

— Es coneixen ja els noms dels candidats que presentaran les dretes per aquesta comarca, els quals són tradicionalistes i de Lliga Catalana. Són els senyors Gaietà Vilella, Antoni Estivill, Josep M. Casabó, Josep Bru i Josep Mullerat.

— Acció Catalana Republicana ha rebut la visita dels prohoms i probables candidats de la Unió Ciutadana, els quals van efectuar un viatge d'urgència des de Tarragona per tal de proposar-los una entesa electoral i un lloc a la seva candidatura. Hom assegura que A. C. R. ha rebutjat l'oferiment.

COMPAÑIA TRASMEDITERRÁNEA
Madrid, Passeig de la Castellana, 14. — Barcelona: Via Laietana, 2
Línies ràpides regulars comercials i de Correus entre tots els ports de la Península amb els de Balears, Canàries, Nord d'Àfrica i Golf de Guinea
Servei setmanal i ràpid MEDITERRÀNIA I CANTÀBRIC
Sortint de Barcelona tots els dimecres.
—
PENINSULA I CANARIES
Servei quinzenal admetent càrrega i passatge per als ports de la MEDITERRÀNIA, LAS PALMAS I TENERIFE, amb sortida els dijous.
—
Servei ràpid de gran luxe setmanal BARCELONA CADIZ I CANARIES
Sortides de Barcelona tots els dissabtes de Cadiz tots els dilluns. Servit per les motonaus
«Ciudad de Sevilla»
i
«Villa de Madrid»
—
Línia ràpida mensual FERNANDO POO
amb escales a VALÈNCIA, ALACANT, CARTAGENA, CADIZ, LAS PALMAS, TENERIFE, RIO DE ORO, SANTA ISABEL (FERNANDO POO), BATA, KOGO, RIO BENITO. Sortida el 15 de cada mes servida pels vaixells
«Plus Ultra»
i
«Legazpi»
SERVEI BARCELONA - VALÈNCIA
Sortides de BARCELONA: Dilluns dijous a les vint hores.
Sortides de VALÈNCIA: Dimecres dissabtes, a les dinou hores
Dit servei el fa el magnífic vaixell a motor
«Ciudad de Valencia»
—
SERVEI BARCELONA ALACANT - ORAN
Sortides de Barcelona tots els diumenges, a les vuit hores, amb escala a ALACANT, ORAN, MELILLA, VILLA ALHUCEMAS, CEUTA, MELILLA, ORAN, ALACANT i BARCELONA.
—
Servei BARCELONA CARTAGENA
Sortides tots els dijous a les sis hores.
—
SERVEI ENTRE LA PENINSULA I BALEARS
Sortides de Barcelona i Palma tots els dies, excepte els diumenges a les vint-i-una hores, per les motonaus
«Ciudad de Barcelona»
i
«Ciudad de Palma»
Sortides de Barcelona cap a Maó, els dimecres, divendres i diumenges, a les dinou hores
Sortides de Barcelona cap a Eivissa els dilluns a les divuit hores.

J. GRAU SERADELL
SASTRE
ABRICS RECLAM A MIDA, 100 PTES.
Petritxol, 12 - BARCELONA - Telèfon 13627

AVUI
a les 6 de la tarda, subhasta extraordinària de PELLS
EXHIBIDES PER MANIQUÍ VIVENT
PASSI A EXAMINAR-LES
TOT AL MILLOR POSTOR
HOTEL DE VENTAS, S. A.
Pelai, 8. - Telèfon 14370

LES ARTS

✻

ACADEMIA CATALANA DE BELLES ARTS DE SANT JORDI

L'Academia Catalan de Belles Arts de Sant Jordi, recorda que el dia 1.er de desembre pròxim s'acaba el termini d'admissió d'obres per a l'exposició de pintures i dibuixos de paisatges de Catalunya.

Conforme es va anunciar, aquesta exposició tindrà per objecte atorgar els premis instituïts per la família del senyor J. Masriera, consistents en una medalla d'or i dues de plata.

La medalla d'or sols podrà donar-se una vegada a un mateix artista, igual que la de plata, però el qui sols hagi merescut aquesta podrà aspirar a aquella un altre any.

La secció de pintura de l'Acadèmia serà la que li proposi les obres que hagin d'ésser premiades, en cas que consideri que n'hi hagi de mereixedores de les esmentades recompenses.

Les altres condicions són de manifest a la taula d'anuncis de la corporació i es feren ja públiques amb anterioritat.

* * *

També recorda que consignada per la Generalitat de Catalunya, en el pressupost de l'Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, la quantitat de mil pessetes per a una Borsa d'Estudi i de Viatge, es convoca a oposicions, per a la seva atorgació, per escultura.

Els aspirants hauran d'estar matriculats en el present curs, a l'Escola d'Arts i Oficis artístics i Belles Arts d'aquesta ciutat o haver estat alumnes oficials en ella, en els dos cursos anteriors, tenint el certificat d'aptitud per dita especialitat.

Les instàncies dirigides al senyor President de l'Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, hauran d'entregar-se des del dia 1.er al 10 de desembre, a la Secretaria de la corporació.

* * *

A més l'Acadèmia anuncia la concessió d'una medalla de plata per a premiar la millor decoració escultòrica de la façana d'un edifici acabat en l'any 1932.

Els que aspirin a aquest premi hauran de sollicitar-lo de la corporació des del dia 6 al 25 de novembre inclusiu, havent de fer present l'Acadèmia que en dit concurs podran entrar també les obres, els respectius autors de les quals no hagin sollicitat prendre part en ell.

CASAL DEL METGE

«L'Agrupació Artística del Casal del Metge», comença les seves activitats del present curs, organitzant tres vetllades d'art que tindran efecte els dies 10 de novembre i 3 i 20 de desembre.

Tots els companys metges que desitgin assistir-hi amb llurs famílies, poden passar a recollir les invitacions que se'ls facilitaran junt amb els programes detallats, per les oficines del Casal del Metge.

«L'Agrupació Artística» també organitza, per a commemorar el cap d'any de la inauguració del Casal del Metge, una exposició d'Arts plàstiques (pintura, escultura, dibuix, caricatures, porcellanes, etcètera), en la qual podrà concórrer-hi, exclusivament, les esposes, filles, mares i germanes de companys metges.

L'exposició s'inaugurarà el dia 10 de desembre a les cinc de la tarda i es clausurarà el dia 26 de dit mes.

Des d'aquesta data fins el dia 5 de desembre es poden enviar per les senyores i senyoretes expositores, llurs obres al Casal del Metge, on se'ls lliurarà el corresponent rebut.

CARDONA

LA LLIGA ES BELLUGA :: A L'ESTADI

Han estat a aquesta població per fer un canvi d'impressions, en vista a les properes eleccions, els diputats al Parlament català, J. Trias de Bes i J. Valls i Taberner.

— Sortiren, el passat diumenge, un gran nombre de socis del Centre d'Esquerra Republicana, per tal d'assistir al míting efectuat per l'Esquerra de Catalunya i Estat Català, a l'Estadi de Barcelona.

SANT PERE DE RIUDEVITLLES

COMITE SEGELL PRO INFANCIA TEATRALS :: ALTRES NOVES

Ha quedat constituït ací el comitè Segell Pro Infància de la següent manera:

President, Josep Fabra, alcalde; secretari, Delfí Ortiz, mestre nacional; tresorer, Josep Torrents, industrial i vocals: Miquel Saumell, comerciant; Virginia Guasch, mestressa nacional; Josep Bou i Francesc Sabaté, pel «Centro Republicano-Radical», i Josep Creixell, Enric Alegre i Enric Ramirez, per l'Ateneu Republicà Català.

Aquest Comitè es proposa desenvolupar una intensa campanya entre tots els veïns, per tal que els seus resultats siguin més brillants.

— Diumenge passat, començà les seves tasques teatrals d'aquesta temporada d'hivern 1933-34 el «Grup Ressorgiment», Secció teatral de l'Ateneu Republicà Català, escollint el celebrat idil·li dramàtic en dos actes del gloriós Santiago Rusiñol, «El Pati Blau», i la comèdia en tres actes «La casa tranquila», de Conrad Colomer.

CAMISERIA
Ferrer Batlles
38, Boqueria, 38
Sueters Caçadores, Camises Esquia dors Corbates grans novetats, preus baratíssims

Mitges FERRO les millors

la humanitat
EDITORIAL LLIBERTAT S. A
Redacció i Administració: RONDA UNIVERSITAT, 25
Telefon: 22122
Impremta: TALERS NUM. 48
Telèfon: 14446

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona, un mes	Ptes. 2'50
Península, un trimestre	» 7'50
América un trimestre	» 9'50
Altres països, un trimestre	» 25'00

PREMSA

La candidatura del front antimarxista

El Socialista *remarca la mala impressió que ha produït arreu la candidatura del front antimarxista a Madrid i la impossibilitat que puguin enganyar l'opinió republicana*:

«La República les ofende justamente por eso: porque pueda convertirse en un cauce para las victorias del proletariado en todas sus varias manifestaciones. Se comprende fácilmente que en este sector no pueda esperar nada la tal candidatura. Y por otras razones se comprende también que no consiga el favor de los que, alejados de nosotros, pero adheridos sinceramente a la República, esperaban una candidatura que no fuese lo que es la «antimarxista»: un cínico desafío a la nueva España que pugna por incorporarse y comenzar a marchar. Pero la situación de quienes la patrocinan se hace más angustiosa cuando notamos que entre las propias derechas la desilusión es notoria. Según éstas, ni están todos los que son, ni son todos los que están. Esta es, al parecer, la razón que ha conducido a uno de los propuestos a negar su nombre. El ánimo de las derechas no se calienta, los entusiasmos no se hacen fuertes. En cambio, por nuestra zona, cosa bien visible, el fervor crece considerablemente. Tenemos derecho a decir que la mitad de la contienda está ganada. Pero, lo reconocemos humildemente, nuestra victoria inicial es de poco precio. Nos la da, sin esfuerzo, el propio adversario, que se produce, quizá porque no tiene posibilidad de producirse de otra manera, a tontas y a locas. Sólo a tontas y a locas se ha podido imaginar una candidatura tan desdichada. Repetimos que la veremos despacio. Daremos tiempo a que llegue la segunda. La que a estas horas prepara el caudillo radical, acudiendo a un sistema particularmente desgraciado: el de una de cal y dos de arena. Y no es alusión a los materiales de construcción.»

* * *

Per la seva part Ahora *diu que aquest front antimarxista només contribuirà a lliurar la República al socialisme*:

«El frente antimarxista formado por tales elementos producirá un efecto contrario al que dicen haberse propuesto sus organizadores. Leales adversarios de los socialistas, no vacilamos en felicitar al señor Largo Caballero por el éxito que la candidatura de derechas brinda en bandeja de plata a las huestes acampadas en la Casa del Pueblo. La maniobra electoral de la C. E. D. A. acarreará la división de las fuerzas que pudieran haber luchado en Madrid contra el marxismo. La masa ciudadana amante del orden y enemiga, por ende, de todo extremismo subversivo tendrá buen cuidado en apartarse de este núcleo explosivo que solicita sus votos para combatir a unos revolucionarios con un designio revolucionario también. Pero el estrago causado por la candidatura de derechas antirrepublicanas alcanzará trascendencia plena el próximo día 19. ¿Qué frente antimarxista es éste que pone a contribución todo su esfuerzo para entregar la República a los socialistas? El día en que, por culpa de esos elementos, lleguen a apoderarse del Gobierno los hombres de la Casa del Pueblo quizá deploren estas derechas revolucionarias la aventura insensata en que se han embarcado, impulsadas por su rencorosa aversión al régimen.»

* * *

També Luz *considera que les dretes reaccionàries no aconseguiran més que un resultat contraproduent*:

«Las mismas causas producen iguales efectos. La obstinación de las derechas volverá a producir, más tarde o más temprano, antes o después de las elecciones, un nuevo movimiento de izquierdas. Y la política española seguirá balanceándose entre adjetivos vanos si la mayoría de los españoles, los republicanos, no tenemos el suficiente sentido nacional para impedirlo.»

El que és la República i el que fa la monarquia

Heraldo de Madrid *explica el que es juga en les eleccions vinents: l'Espanya vella i caduca, caiguda el 12 d'abril de 1931, que volen restablir els reaccionaris, i el nou esperit que portà la República*:

«El conglomerado de derechas comienza su campaña electoral con dinero y con mentiras. Pretende la resurrección de la España vieja.

La República es el régimen del pueblo en la totalidad de elementos. No existe privilegio que dé mayor derecho a unos sobre los otros.

En la Monarquía hay clases privilegiades y toda la política ha de ser en provecho de éstas.

La Monarquía hizo en nuestro Ejército más generales que los que correspondían al alemán de 1914.

La República ha convertido al Ejército en lo que debe ser: un instrumento de defensa de la nación; y al soldado no le da, como entonces, un rancho nauseabundo.

En la Monarquía no podía estudiar mas que el que perteneciese a una familia de dinero. La cultura superior era un privilegio.

En la República la cultura es de todos. El último pastor podrá alcanzar, según su inteligencia, los más altos puestos del Estado.

La República está sembrando España de escuelas.

Pensad en esas zonas olvidadas del territorio español llenas de pantanos, alrededor de las que viven hombres que tiritan por la fiebre del paludismo; pensad en los millares de enfermos tuberculosos por falta de alimentación suficiente.

La República va a crear el Ministerio de Sanidad y legisla en favor de todos para que todos coman lo suficiente.

Con la Monarquía perdimos el resto de las colonias de América y perdimos Filipinas.

Con la Monarquía se establecieron las Juntas de defensa.

Con la Monarquía el analfabetismo llegó a una media de 60 per 100.

¡Madres! ¡Recordad vuestros hijos sacrificados en Africa!

Ocurrió lo del barranco del Lobo por defender los intereses de unas minas.

Ocurrió lo de Annual por la rivalidad de dos generales.

En la Monarquía la Prensa estaba amordazada y se falseaba el sufragio popular.

En la Monarquía se había establecido este orden jerárquico:

Cacique rey que delegaba en caciques ministros; caciques ministros que delegaban en caciques gobernadores; caciques gobernadores que delegaban en caciques monterillas. Todo lo que no estaba en esta red era atropellado.

La Monarquía llamaba organización de justicia a unas salas compuestas por los políticos influyentes para que fallasen los pleitos que ellos defendían.»

«—Ya veràn los burgueses lo que es revolución social en cuanto no quede un obrero en pie».

(De «El Socialista»)

«—Y ahora vamos a tomar unas cañas. Chico, me he acostumbrado a tirar la casa por la ventana.»

(De «El Debate»)

«DEL CONGRESO DEL CANCER

—Señor sabio: cuando terminen ustedes este Congreso procuren organizar otro que estudie càncer social, que es el que más víctimas produce.»

(De Bagaria, a «Luz»)

L'ofensiva dels de l'Institut de Sant Isidre

Parlant de la moixiganga que els de Sant Isidre han organitzat per avui, a la Monumental, La Publicitat *— que en el mateix número publica un gran anunci de l'acte — hi fa el següent comentari*:

«En les proclames anuncis que han aparegut aquests dies, els organitzadors inviten els propietaris agricultors a l'Assemblea «per la salvació de la propietat amenaçada». Aquest clam traeix la concepció d'un dret de propietat intangible, immòbil en les seves exterioritzacions presents, i això és una il·lusió perillosa, perquè si bé la permanència d'aquest dret és certa, també és cert que es troba en un període evolutiu a tot arreu del món i ningú no sap com cristal·litzarà definitivament. El concepte romà de la propietat ha sobreviscut tants segles no perquè fos romà, sinó perquè era humà, és a dir, perquè reflectia una realitat admesa per tothom. Però així que aquesta realitat es modifica o evoluciona, les formes jurídiques, que s'hi adaptaven com un drap mullat damunt d'un cos, perden l'adherència, floten i no responen als relleus que abans els donaven forma. Es un principi unànimement admès en l'actualitat que la propietat es justifica pel seu fi social; els que pretenen alçar-la com un mur infranquejable, en el qual s'estavellin els impulsos renovadors de les societats modernes, es posen en perill de veure'l aterrat violentament i d'ésser víctimes de la seva llastimosa obcecació. No és pas amb el seu crit dramàtic que els organitzadors de l'Assemblea poden conjurar tots aquests perills; seria molt més raonable clamar contra els que volen convertir aquests problemes en palanca política i especular amb un ordre de sentiments que si són explicables no és gens recomanable ni polític fer-ne el pern de la vida de tot un poble.»

La reaparició del «Claris»

Haviem anunciat l'aparició regular del «Claris» (comentari a la vida nacional catalana) per al present mes d'octubre. Tot està a punt per a realitzar-la. Però tenint en compte que el final d'octubre coincideix amb un període electoral, propici, com tots, a confusionismes i apassionaments, la seva Redacció ha decidit ajornar-ne la sortida fins que les eleccions hagin passat.

Fins ara hem anat rebent nombroses proves d'afecte i d'interès de tot Catalunya, les quals ens confirmen en la convicció que ja teníem de la seva utilitat i de la seva conveniència, indispensables, i ens revelen palesament la fretura que te Catalunya d'una publicació que sàpiga i pugui assenyalar, en tot moment, per damunt el tumulte polític, l'interès suprem de la Pàtria.

L'enterrament de Ramon Casanelles i Francesc del Barrio

Ahir tarda, a tres quarts de quatre, es formà al carrer d'Avinyó la comitiva que ha acompanyat al cementiri de Sant Andreu els cadàvers dels comunistes Ramon Casanelles i Francesc del Barrio, morts en un tràgic accident de la circulació en la carretera de «Els Bruchs».

En la presidència figuraven diversos familiars dels dos morts i representants del Partit Comunista. Darrera marxaven diversos afiliats a les organitzacions comunistes, amb corones i rams de flors.

Seguia a continuació un gran nombre de simpatitzants del comunisme i d'algunes organitzacions obreres.

El carrer d'Avinyó en el moment d'emprendre la marxa la comitiva. (Foto. Sagarra - Torrents.)

Precidien la comitiva fúnebre les banderes del partit i de les Joventuts Comunistes, seguint a continuació les carrosses fúnebres conduint els fèretres, embolcallats amb banderes roges, en els quals s'havia dipositat els cadàvers de Casanelles i del seu company.

El seguici fúnebre s'ha dirigit pel carrer d'Avinyó a la Plaça de la República i per la Via Laietana a la Ronda de Sant Pere i Saló de Galàn i García Hernàndez, detenint-se uns moments davant al Palau de Justicia per a donar lloc a què Arlàndis, del Partit Comunista de Catalunya, pronunciés unes paraules necrològiques, pujat a una farola.

Ha seguit després la comitiva per l'Avinguda d'Icària, retrocedint després per a marxar pel carrer de Vilanova i carretera de Ribas en direcció al cementiri de Sant Andreu.

Com intentéssin seguir pel Passeig de la República fins el carrer de Mallorca, la policia i guàrdies d'assalt s'oposaren a aquest propòsit, sense que els que figuraven a l'enterrament oposéssin resistència de cap mena.

FET DIVERS

TINGUEU CURA AMB ELS INFANTS :-: UNA NENA DE NOU ANYS MORTA PER UN CAMIO

Ahir a dos quarts de tres de la tarda, al carrer de Fresses, i en el moment que travessava el carrer la nena de nou anys Elvira Alújar Casado, fou atropellada pel camió 967-L, conduït pel xofer Miquel Torres, quedant morta en l'acte l'esmentada nena.

El Jutjat es personà al lloc del fet i ordenà l'aixecament del cadàver, el qual fou traslladat al dipòsit judicial.

El doctor Lluís Sayé, a l'Ateneu Barcelonès

Ha despertat un gran interès l'anunci de la conferència que divendres vinent, dia 3 de novembre, a dos quarts de vuit del vespre, donarà el doctor Lluís Sayé, a l'Ateneu Barcelonès.

El doctor Lluís Sayé, amb la seva indiscutible autoritat en la matèria, parlarà de «La tuberculosi de l'estudiant i la seva prevenció o la Universitat Autònoma de Barcelona».

La vivíssima actualitat del tema escollit pel doctor Lluís Sayé, no hi ha dubte que portarà a l'Ateneu Barcelonès a tots aquells que s'interessen per la lluita antituberculosa a Catalunya i per les noves orientacions empreses per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Butlletí comercial d'«Institut Financer»

Hem rebut el primer número del Butlletí comercial d'«Institut Financer». Banca d'informació, el qual a més d'una informació comercial interessant conté articles d'interès general i ben documentats. Destaquem: Panorames agricoles, en el qual s'estudia la situació actual del raïm, blat i sucre a Catalunya, Espanya i estranger, i un altre d'història econòmica sobre les teories mercantilistes. El senyor Celestí Olivella Pascual portarà cura de la direcció comercial i el nostre company Josep M.a Vigo, de la direcció tècnica. Agraïm la tramesa.

Per favor, Sr. Vilalta!...

La sessió municipal de divendres va girar principalment al voltant del debat polític que va iniciar el senyor Vilalta a propòsit de la festa celebrat diumenge passat a l'Estadi de Montjuïc, per les Joventuts d'Esquerra. Obeint al pla que segueixen amb particular afecte els amics del senyor Lluhí i prenent per base les acusacions llançades diverses vegades pels homes de Lliga Catalana, tot va ésser voler demostrar el caràcter feixista de les Joventuts d'Esquerra, prenent peu en les mateixes informacions que aquests dies hem vist que eren subministrades per diaris catalanòfobs. Segons el senyor Vilalta, com si les 50 mil persones que no presenciaren a l'Estadi, n'haguessin acordat guardar la més absoluta reserva i mantenir-ho en el més gran misteri, tota la festa de diumenge, en lloc d'unes proves atlètiques, compostes de curses a peu, matx de rugby, lluita a corda etc, fou una desfilada de formacions militars, en les quals els seus components es degueren dedicar al tir i altres exercicis bèl·lics.

Es a dir que el que tant fàcilment hauria pogut comprovar el senyor Vilalta preguntant només als funcionaris municipals de Parcs i Palaus, una festa esportiva com les que habitualment tenen lloc en aquell recinte, adquirí per art de màgia tots els caràcters d'una demostració estratègica. de forces que segons sembla, si no han constituït cap amenaça per a la pau i tranquil·litat ciutadana, almenys ja han pertorbat la tranquil·litat del senyor Vilalta i dels seus amics de L'Opinió».

El que està permès i és vist sense cap mena de recel en qualsevol entitat esportiva, adquireix tots els caràcters d'una maniobra sinistra tractant-se de les Joventuts d'Esquerra, que en la manifestació del 14 d'abril darrer el senyor Vilalta presidia. Tanmateix és massa infantilisme, pretendre fer creure als barcelonins i als catalans tot el que no es creu tampoc ni el senyor Vilalta ni cap dels seus companys de grup.

Com molt bé subratllava el doctor Aiguader, ell no havia vist res de tot el que manifestava el senyor Vilalta. Ni formacions militars, ni quadres feixistics, havien entelat ni un sol moment la brillantor de la festa atlètica... però el que realment molestava als enemics d'Esquerra Republicana era l'èxit assolit per l'acte públic que allí es realitzava. Aquella nova prova contundent de l'adhesió popular al Partit i tant com al Partit a les autoritats del Govern de Catalunya, ha estat el que en realitat molestava de veres els seus detractors. El mot «feixisme» té un caire massa ridícul en les boques que aquests dies han anat delectant-se repetint l'insult a les Joventuts d'Esquerra; primer perquè ningú no ignora el caràcter essencialment democràtic del Partit. En segon terme, perquè no serien els homes de la Lliga, els mateixos que armaren el Sometent a Barcelona per a la repressió dels moviments obrers i que afalagaren la Dictadura, els que podrien erigir-se en acusadors de ningú però molt menys d'una força liberal com representa l'organització d'Esquerra Republicana.

Però encara més incapacitats que cap altres ho estan els del grup de «L'Opinió» que fins fa pocs dies militaven en la disciplina d'aquest Partit contra el qual ara malparlen i aixequen calúmnies i insídies. Que nosaltres sapiguem, no tingueren pas inconvenient a presentar-se candidats en les eleccions i a prendre part en actes politics, en companyia dels elements d'Estat Català, contra els quals ara s'eregeixen. ¿Es que les Joventuts han canviat d'aleshores?

Esdevé simplement infantil fer creure que en el curt espai d'uns dies aquelles organitzacions han pogut adoptar una organització del caràcter que s'acusa amb una mala fe massa evident perquè calgui insistir gaire. El senyor Casanoves, en un dels seus positius encerts deia a Vilalta que no hauria d'oblidar que els que primer han llançat el mot «feixisme» contra l'organització esquerrana, organització que arrenca del poble, foren els de la Lliga.

Però pel que es veu, la passió política estela el judici i la consciència dels homes i aquests homes que es diuen republicans i d'esquerra no tenen cap inconvenient en el seu apassionament irreflexiu a preparar el jaç que podria portar el triomf de les dretes. Però el poble de Barcelona sortosament està a l'aguait.

Restaurant SOL I SOMBRA
CUINA SELECTA I RECOMANADA
Coberts gran reclam, 3 pessetes
Abonaments especials
Habitacions tot confort
Nou de la Rambla, 12, 1.er - Barcelona

MAS & ROCA
CAMISERS
16 FONTANELLA 16
24 PORTAFERRISSA 26
Rebudes novetats en corbates i camises

Ybarra y Comp.a, S. en C.
SEVILLA
LINIA
MEDITERRANIA - BRASIL - PLATA
MOTO-NAUS CORREUS ESPANYOLES
SERVEI RAPID SORTIDES FIXES CADA 21 DIES
cap a
Santos, Montevideo i Buenos Aires
Sortirà el dia 8 de novembre del 1933 la magnífica motonau
"CABO SAN AGUSTIN"
Admeten passatgers i mercaderies
També lliurem coneixements directes en combinació amb les Companyies ARGENTINA DE NAVEGACIO MIHANOVICH i SOCIETAT ANONIMA IMPORTADORA I EXPORTADORA DE LA PATAGONIA
Per als ports de
Rosario Santa Fe, Asuncion i Bahia així com cap a Puerto Madryn, Comodoro Rivadàvia, Puerto Deseado, San Julián, Santa Cruz, Rio Gallegos i Punta Arenas, amb transbordament a Buenos Aires
La càrrega es rep fins la vetlla del dia d sortida al tinglado núm 1 del Moll de Balears Telefon 18274
Consignataris:
Fill de Ròmul Bosch, S. en C.
VIA LAIETANA 1 TELEFON 22657

Diabètics
ALIMENTS ESPECIALS DE REGIM
Casa Sarribas
Làuria, 62
(Entre Aragó - Consell de Cent)
Telefon, 13728
FABRICA. — Simeron, 222
Demaneu cataleg

Báscules ARISÓ
SANS, 12. TEL 30.226

POLITICA

Diversos

Agrupació Catalans d'Amèrica. — Aquesta entitat, que els seus estatuts li priven d'adherir-se a cap partit ni d'acatar cap cabdillatge polític, i guiant-se solament pel seu esperit patriòtic que inspira tots els seus actes, va acordar, en la seva darrera sessió del Consell Directiu, fer pública manifestació del gust amb que veuria que els partits que es disposen a lluitar en les properes eleccions, incloguéssin en llurs candidatures el nom d'algun català que hagués residit a les Amèriques, per tal que, en tots moments, pogues fer sentir la veu de més de mig milió de catalans que avui encara hi resten i la manera de pensar, els desitjos i les necessitats dels quals sols poden ésser capides pels qui amb ells han conviscut.

Casal Nacionalista d'Esquerra Republicana de Catalunya (Tantarantana, 8). — Es prega a tots els socis i militants del Partit que tinguin carnet de militant, passin pel Casal per a rebre instruccions per l'antevotació d'avui.

Casal d'Esquerra Estat Català, de Gràcia. — Avui hi ha una antevotació, al Secretariat del Partit, Fontanella, 15, per a designar a quatre dels candidats que han d'integrar la candidatura de Barcelona-Ciutat, per tal d'orientar els socis del Casal. El Consell directiu prega a tots els militants que passin per aquest Casal abans de portar el vot.

Grup Femeni. — Avui, a les quatre de la tarda, en punt, hi haurà assemblea general extraordinària per a tractar dels següents assumptes: Primer: lectura i aprovació de l'acta anterior. Segon: afers electorals. Tercer: precs i preguntes.

Comissió de Festes. Per avui, a les cinc de la tarda, gran festival humorístic d'art i cinema, prenent-hi part els companys Amigó, Hurtado, Borràs i Fuster.

Renovació. — Ahir va sortir el primer número d'un nou diari castellà, «Renovación». Vé a substituir «El Progreso» i serà l'òrgan del Partit Radical a Catalunya.

Li desitgem bona sort.

Baixa al Partit Radical. — L'exregidor senyor Javier Gambús ha dirigit una lletra al president del Comitè Local del Partit Radical, en la qual es dóna de baixa de l'esmentat partit polític.

Casal Nacionalista d'Esquerra Republicana de Catalunya (Tantarantana, 8, principal). — Ampliant la nota qua fa uns dies vàrem publicar de la constitució del nou Consell Nacionalista d'Esquerra Republicana de Catalunya (Tantarantana, 8 principal), a la part baixa del districte IV, barriada de Sant Pere, donem avui el nomenament del següent Consell directiu i comissions.

Consell directiu: President, M. Rubió i Tudurí; vice-president, Joan Codina i Canut; vice-president segon, Blai i Plà i Fabà; secretari, Joan Morera i Sans; sots-secretari primer, Francesc Garriga i Fabrelles; sots-secretari segon, Abelard Mas i Petrús; tresorer, J. Berenguer; comptador, Joan Viscos i Guillén; bibliotecari, Josep Cardiel i Capote; vocals, Maria Dolors Bargalló, Jaume Pedrola i Cerveto, Josep Farré i Bertumeu, Antoni Serra i Arnau, Josep Puig i Gil, Josep Sales i Orti. Delegat al Consell directiu, el cap de Joventuts d'Esquerra Estat Català del Casal, Jordi Gabriel i Martí.

A més, queden nombrades les següents comissions: Política, el Consell directiu. Consultori mèdic, Frederic Blanch. Beneficència, Enric S. Contreras. Música, Carme Pedrola. Cant, Josep Mateu. Escacs, Eusebi Reig. Esbarjo, Rogeli Pastor. Esport, Joan Garriga. Cafè, Pere Codina i Esteve.

En l'assemblea de constitució foren aprovats els estatuts, acordant-se per aclamació nomenar President Honorari del Casal a l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya Francesc Macià, el nomenament del qual fou rebut amb un entusiasme delirant.

Així mateix es va prendre l'acord d'oferir també la Presidència Honorària a l'incansable lluitador d'Esquerra Republicana de Catalunya, Lluís Companys.

A més, s'aprovà, davant de xardorosos aplaudiments, adherir-se a Esquerra Republicana de Catalunya, acceptant la disciplina del partit.

Festival popular a Montjuïc

JOVENTUT D'ESQUERRA «ESTAT CATALÀ»

Avui, diumenge, a les quatre de la tarda se celebrarà al Palau num. 1 del Parc de Montjuïc un grandiós FESTIVAL POPULAR II Concurs Sardanista de Selecció exclusiu per a colles guanyadores de primers premis en els CONCURSOS DE SARDANISTES celebrats a Catalunya, durant l'any corrent.

PREMI D'HONOR DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Colles classificades:

«Rosella», de Barcelona, tres primers premis; «Romaní Florit», de Barcelona, dos primers premis; «Sang Nova», de Barcelona, un primer premi; «Rosa Rosa», de Barcelona, un segon premi; «Fidelitat», de Sabadell, un segon premi; «Aires del Vallès», de Granollers, un primer premi; «Amunt i crits», de Granollers, un ... premi; «Joiosa», de Vic, un primer premi; «Flors camperoles», de Manlleu, tres primers premis; «Bella Unió», de Torelló, un segon premi; «Ballem-la», de Tarragona, un segon premi; «Joventut empordanesa», de Figueres, dos primers premis.

Abans del CONCURS, ballets a càrrec de l'ESBART DE DANSAIRES BARCINO i com a fi de festa selecta audició de sardanes a càrrec de les acreditades cobles «La Principal», del Vallès; «Barcelona Albert Martí» i «Cathalònia».

· TEATRE I CINEMA ·

FANTASIO
Segona setmana de
TODO POR EL AMOR
PRODUCCIÓ
U Films
Ravinowitsch - Pressburger

Tertúlia Manelic

La «Tertúlia Manelic» seguint la temporada de teatre que va inaugurar amb tan bon èxit a l'Ateneu Republicà Radical del Poble Sec, carrer Cabanyes, 33 i 35, demà, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda, posarà en escena el poema dramàtic en tres actes, de Josep M.a de Sagarra, «La corona d'espines».

TEATRE ROMEA

"La ben plantada", comèdia en tres actes de Gastó Màntua

El primer acte d'aquesta nova obra de Màntua, estrenada la nit del divendres al Romea, tot ell és una viva nota de color. Es a la manera d'una romantica estampa vuitcentista, força documentada i eposódicament pintoresca.

L'acció passa al pati d'un hostal d'una vila catalana, allà pels volts de l'any 1843. Surten i entren d'escena nombrosos personatges; unes gitanes castellanes una parella de Mossos de l'Esquadra, soldats, un marxant rossellonès, un baster, un valencià venedor de melons, estudiants, mosses de l'hostal, la mestressa i la seva nora, un jugador d'ofici, terrassans, traginers, etc.

Tota aquesta munió de personatges es belluguen, canten, parlen, viuen cadascun la seva vida. Les gitanes cerquen qui los vol oir la bonaventura; els soldats, ja una mica mosques per la beguda, criden, beuen i fan tabola; el baster canta grotesques cançons castellanes, acompanyant-se amb la guitarra; el venedor de melons té cura de la seva mercaderia; les serventes de l'hostal van i vénen feinejant; la mestressa i la seva nora, trien i remenen les teles del marxant i aquest els fa l'elogi de la seva mercaderia; el jugador d'ofici diu sentències i es vana d'ésser un home honrat; i els mossos d'Esquadra mantenen l'ordre tot bevent garnatxa. Tot plegat, forma un bell quadre ple de color i vida, i amb força ambient d'època.

Hi ha una escena — la de la sorda i el seu marit — potser un xic massa llarga, i per tant, resulta massa diluïda, massa estiragasat, el ja vell truc de la sorda que sempre contesta a toca-matines. Hi ha un afany de l'autor massa exagerat a voler treure tot el suc a la comicitat del diàleg.

En l'acte segon, l'escena del qual és presentada també amb tota propietat d'època, es desenvolupa una romàntica trama dramàtica, i aci és quan l'autor flaqueja com a comediògraf; car no sap fer arribar fins al públic l'emoció punyent del drama.

El tercer acte, força ambientat, es desenvolupa una mica capriciosament, amb forma arbitrària i inverossimil, la qual cosa motiva una manca de teatralitat en el final de l'obra.

Cal elogiar a l'empresa del teatre Romea l'acurada propietat amb què ha «posat» l'obra, i són també de remarcar les tres decoracions de Ramon Batlle, força entonades i d'un valor documental.

«La ben plantada» obtingué una molt discreta interpretació per part de la companyia, i excellí — malgrat la impersonalitat dels personatges — Maria Vila i Pius Davi. També els senyors Ventayols, Gimbernat, Giménez Sales i la senyora Guart, contribuïren, de manera eficaç, al bon èxit de la interpretació.

El nombrós públic que emplenava el teatre, aplaudí afectuosament l'ator i intèrprets al final de tots els actes.

LLUIS SOLER

Una estrena sensacional

Dos grans films del cinema mut «Els 10 mandamientos» i «El rey de reyes» valgueren al seu creador Cecil B. de Mille una fama mundial, que després de l'adveniment del sonor s'ha evocat amb freqüència deplorant la desaparició d'aquestes grans produccions espectaculars la grandiositat de les quals evoca a pantalla per mitjà d'eplèndits frescos, les civilitzacions desaparegudes.

Heus aci perquè la cinematografia ha de felicitar-se de l'evocació, que marca en la tècnica cinematogràfica, l'aparició d'un film tan sensacional com «El signo de la cruz». En ell Cecil B. de Mille ha continuat per a la Paramount, la línia de grandioses creacions que començà en les pellícules abans esmentades. Tornem a trobar la sorprenent mestria del gran director, en les magnes reconstitucions grandioses; veiem ressucitar els segles desapareguts i aparèixer davant els nostres ulls en els seus més típics aspectes; sota la direcció del gran animador, es mouen les imponents multituds, reneix l'esplendor de l'Imperi Romà, crema Roma pels quatre costats, es retrata el martiri dels cristians llançats a les feres al circ. I tot això en quadros meravellosos pintats de mà mestra per l'illustre realitzador.

Aixi és que no cal ponderar la sensacional estrena d'aquest grandiós film; estrena que la Paramount ha fixat per a demà dilluns, dia 30, per la nit, en sessió de gala, en el sumptuós Coliseum.

Marta Eggerth en «Una nit al Gran Hotel»

Un dels més acreditats periòdics de Berlín, després de l'estrena en dita ciutat d'«Una nit en el Gran Hotel», diu de Marta Eggerth el que segueix:

«La meravellosa interpretació de Marta Eggerth en «Una nit en el Gran Hotel» es deu més que res, a un formidable estudi del seu paper, ja que és un dels més difícils amb que s'ha trobat aquesta artista durant la seva llarga carrera cinematogràfica, i també, l'augment del seu pes normal, fent-la així més dona que de costum. El seu pes màxim havia estat de 51 quilos, mentre que durant el rodatge d'aquest film va oscilar entre 58'5 i 60 quilos.

No cal dir que, com a dona, és la pellícula en què millor apareix, i com a artista, és una de les millors interpretacions fins a la data».

Preguem que les notes cinematogràfiques ens siguin trameses en català. Cas de no fer-ho aixi, no responem de la seva publicació

TIVOLI
DEMÀ, DILLUNS, ESTRENA
UN FILM A KORDA
DISTRIBUCIO ART FILM

LA DAME DE CHEZ MAXIM'S

COLISEUM DEMA, nit
EN SESSIO DE GALA
CIRCUS MAXIMUS
POR ESPECIAL DECRETO DE SU DIVINA MAJESTAD
CLAUDIUS CÆSAR DRUSUS GERMANICUS
HOY GRANDIOSA FUNCION
PROGRAMA
80 GLADIADORES EN LUCHA A MUERTE
10 OSOS DE LOS ALPES CONTRA
10 GIGANTES NUBIOS ESCLAVOS
12 CUADRIGAS
10 ANTORCHAS HUMANAS DE CRISTIANOS ROCIADOS CON ACEITE
50 LEONES DE NUBIA
20 TIGRES
40 ELEFANTES DE GUERRA
30 LEOPARDOS
20 AMAZONAS ARMADAS CON CIMITARRAS CONTRA
10 ENANOS PIGMEOS ARMADOS CON ANTORCHAS Y JABALINAS
100 CRISTIANOS QUE MORIRAN DE DIVERSAS Y ORIGINALES FORMAS
EL SIGNO DE LA CRUZ
DE CECIL B. DE MILLE
EL ESPECTACULO QUE ASOMBRA AL MUNDO

CON CLAUDETTE COLBERT
FREDRIC MARCH
ELISSA LANDI
CHARLES LAUGHTON
Es un film Paramount
Donada la longitud de l'espectacle, es prega la puntual assistència. Es despatxen localitats per als quatre primers dies de projecció. Aquest film no es projectarà en cap altre cinema de Barcelona fins l'any vinent

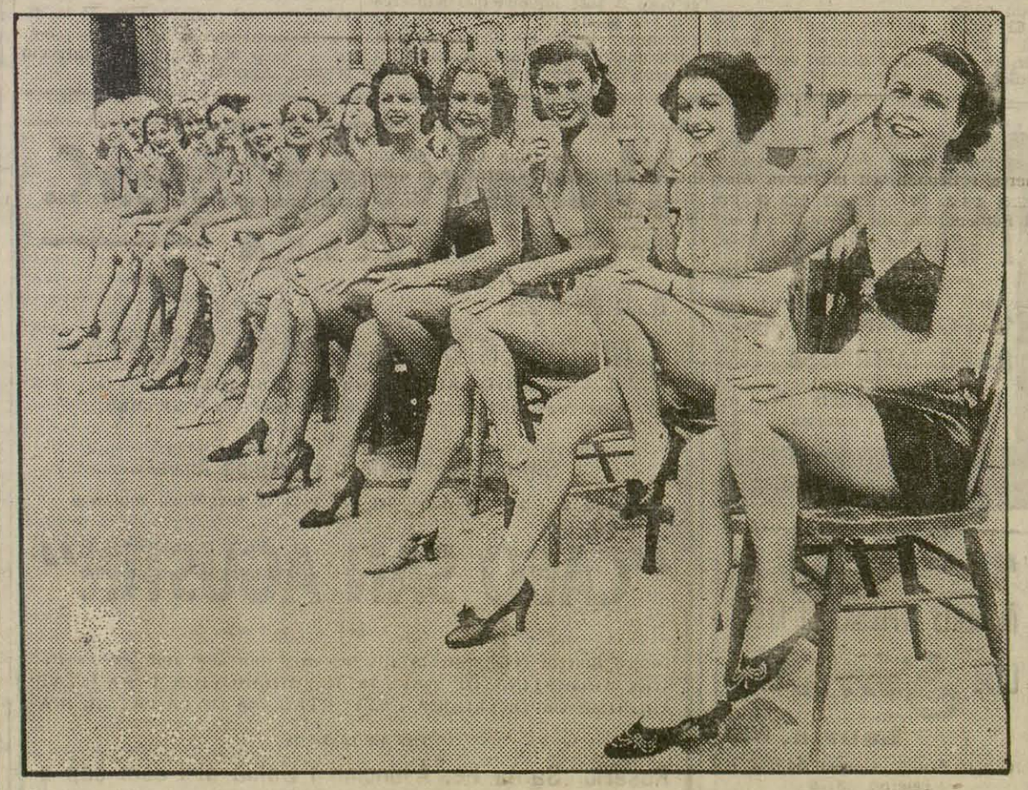

Aquest és l'exèrcit de «girls» de la Warner. Com que no a Amèrica allò de la superstició és un mite, són tretze les noies. Tretze belleses, com veieu, sobretot si mireu amb atenció per a no perdre detall.

Els aficionats

En aquest moment de represa d'actualitats teatrals, no podia mancar que donés fe de vida el «Grup d'Aficionats a l'Escena», del qual en tenen ja esment els nostres lectors. Es tracta d'aquella lluïda agrupació de joves estudiants, la qual, amb tant d'encert, treballa per la major honra i glòria del teatre català.

Aquesta vegada ha escollit un bonic programa d'homenatge al seu director Pompeu Crehuet. Seran posades en escena les obres d'aquest autor: «El ram d'olivera» (tres actes i «Comèdia d'amor» (dos actes).

La dita festa inaugural de temporada tindrà lloc en el Teatre Escola (Consell de Cent, 264), a dos quarts de cinc de la tarda del dia 1 de nombre, diada de Tots Sants.

Senyores, pareu compte amb les paraules

Senyoreta, no us declareu mai entusiasta de tal o tal altre escriptor. Pot resultar-vos que esteu parlant amb ell mateix i que la situació resulti defectuosa. Això és el que li succeeix a Catalina Bàrcena en «La viuda romàntica», el seu darrer film. La nostra gran actriu personificada a una jove vidueta entusiasta de les novelles. Aquest entusiasme no tindria importància si no es declarés admiradora d'un novellista determinat, al qual no coneix.

Quan Catalina Bàrcena troba el seu escriptor, aquest resulta ésser el simpàtic galan Luis Alonso i l'idili que d'allí comença és del millor que fins ara ens ha donat el cinema parlat en espanyol.

«La viuda romàntica» és la darrera de les pellícules que Catalina Bàrcena ha rodat per a la Fox i és basada en una obra de Gregorio Martínez Sierra, que en la pellícula actua de supervisor.

La direcció es deu a Louis King i inclou un repartiment extraordinari en el qual, a més de Catalina Bàrcena i Luis Alonso, destaquen Mona Maris, Julio Peña, Juan Torena, Maria Calvo i el popular actor còmic Romualdo Tirado.

La producció parlada en espanyol

Quan la majoria de les cases productores abandonaren la producció espanyola en veure la poca acceptació que assoliren les seves darreres produccions, solament la Fox continuà produint les seves pellícules acostumades.

I és que és veritablement inútil intentar beneficiar-se d'una producció en qualsevol idioma si aquesta no va regida per un gran interès artístic i no es posen en joc tots els mitjans per aconseguir pellícules perfectes.

La Fox ha seguit sempre un alt criteri de selecció i totes les pellícules que presenta, tant en espanyol com en anglès, indiquen una elevada intenció artística.

Entre la producció espanyola de la Fox han d'assenyalar-se les pellícules de Catalina Bàrcena, que es presenten cada temporada. La darrera d'aquestes pellícules que veurem aviat es titula «La viuda romàntica» i constitueix una creació de la nostra gran actriu.

Es una pellícula de la més alta categoria i que reuneix les millors interpretacions del millor repartiment que mai s'ha reunit en cap pellícula parlada en espanyol.

Dissabte, 4 novembre
INAUGURACIO DE
FEMINA

«Ariane»

No sabem ben bé si serà esperit d'imitació o per propaganda, però el cas és que ha succeït.

Després del rodatge de la pellícula «Ariane», el director d'aquest film — Cl Czinner féu una demanda de divorci al Jutjat contra Elissa Bergner, protagonista del film, allegant que havia posat tal realitat en la interpretació de les escenes amoroses amb Rudolf Forster, que es sentia ofès públicament, i no podia seguir per més temps, essent el fidel marit de dita actriu.

Després d'una sèrie d'acalorades discussions, encara queda aquest assumpte pendent del fall del Jurat i ningú no sap el camí que van a adoptar, encara que males llengues asseguren que el divorci és segur, condemnant a tot el que procedeixi a Elissa Bergner.

Els homes les prefereixen rosses

En el film «L'amor d'uniforme» la protagonista, Marta Eggerth, apareix bruna.

Encara que sembli un assumpte aquest sense importància, ha estat un dels més discutits de Berlín. Durant l'esrena d'aquest film va fer-se una votació en la qual solament hi havien dues paperetes. Una deia: «M'agrada més rossa» i l'altra: «M'agrada més bruna». L'escrutini va efectuar-se públicament, amb tota solemnitat i justicia, i donà el següent resultat:

A favor de la rossa, 1.872.491 vots.

A favor de la bruna, 299.502 vots.

L'escrutini va durar vint-i-un dies consecutius d'un treball intens.

Acte seguit Marta Eggerth va filmar «La flor de Hawai» i en preguntar-li un periodista de quin color es presentaria al públic, va ensenyar-li el resultat de l'escrutini i solament digué: «Jo em dec al meu públic que sempre ha estat per a mi molt complaent.»

La rossa triomfa en tots els ordres

Florelle

En poc temps s'ha collocat al cap de les més famoses estrelles de la pantalla, degut a les grans creacions que ha realitzat Florelle en quantes produccions ha pres part; la seva consagració la deu al discutit gran film de Pabst «L'Opera de Quat'sous».

Florelle, que començà la seva carrera artística en el «music-hall», es consagrà a aquest frivol art, destacant ràpidament la seva personalitat. Florelle, avantatjosament coneguda del públic de Barcelona, per haver actuat a l'escenari del Teatre Còmic, quan aquest estava consagrat a les grans revistes, és una dona encisadora, posseeix qualitats de gràcia «sprit», emotiva en gran manera i sap imprimir a les seves interpretacions tota la gama de realitat infiltrant-se en el personatge que crea.

Aquesta vegada se'ns presenta en la producció Alexander Korda, distribuïda per Art Film, «La dame de chez Maxim's»; sens cap dubte en aquesta producció assoleix els majors cims estelars, car les característiques del seu «rol» s'adapten perfectament a les seves qualitats artístiques. La seva gràcia maliciosa es desborda, fent-nos viure moments de franca hilaritat.

Els dibuixos dels vestits de «La dame de chez Maxim's» han estat establerts pel mestre aquarellista Jean Oberle.

Jean Oberle, el talent del qual s'adapta amb tanta facilitat a l'encisadora època del 1900, que es representa al film segons la comèdia de Georges Feydeau, ha realitzat una colleccion de vestits bellament estilitzats que produiren ja durant la filmació l'encís i l'admiració de pràctics coneixedors tals com: Dorain, Max Jacob i Paul Poiret, que assistien a les preses de vistes a l'estudi.

La més gran meravella de la cinematografia moderna

OPINIONS

La propaganda en el cinema

Hem de suposar que és l'amargor de veure que les coses no rutllen com caldria o que és el desconeixement més absolut de la transcendència i la importància de la propaganda en el cinema — factor que es precis reconeixer-ho, ha estat i és un dels puntals més ferms de la seva popularitat — el que fa que molts — molts que conviuen en el negoci cinematogràfic i àdhuc que el regeixen — neguin l'eficàcia de la publicitat, a les planes de la premsa i la de la propaganda general.

I fem aquesta suposició malgrat poder fugir d'aquest terreny i endinsar-nos rotundament en el de l'afirmació. I diem això perquè hem pogut veure que molts, en comprovar que els resultats de la publicitat per ells realitzada a l'entorn d'un film qualsevol, no han correspost a les esperances que en ella tenien xifrades, no s'han estat de proclamar arreu, i en veu ben alta, que la publicitat no exercia cap influència sobre el públic ni sobr el film.

Nosaltres hauríem volgut, abans, sortir al pas d'aquestes afirmacions poc meditades, poc serenes, amargades pel fracàs, però haviem considerat l'assumpte una mica delicat i susceptible de prestar-se a interpretacions equívoques, sobretot, en ésser tractat des de les planes d'un periòdic.

Per això el no poder resistir-nos ara a deixar de fer-ho, volem fer constar, abans que tota altra cosa, que a LA HUMANITAT, la redacció està completament deslligada de l'administració. Aquesta independència de criteri, aquesta llibertat d'exposició de les nostres apreciacions sobre qualsevol tema, ens confereix autoritat — avalada pels llargs anys de convivència en el negoci cinematogràfic — per tractar aquest assumpte sense apassionaments de cap mena, serenament i amb claredat.

La propaganda, la publicitat, a les planes de la premsa — publicitat aquesta que no es concreta pas a l'anunci de pagament — si no és la sàvia que dóna vida al cinema, constitueix un dels seus fonaments més ferms. Ignorar això és ignorar fins i tot el cinema que, en molts casos — cal no oblidar que el cinema americà ha estat realitzant una propaganda comercial arreu del món, que li ha donat els resultats més afalagadors — no és, en si, més que una propaganda innegable.

La publicitat feta a l'entorn d'un film, fets profusament en molts casos, és indiscutible que és cridada a produir resultats econòmics satisfactoris per a l'empresa que la fa. A vegades, però, no els produeix, i el realitzador de dit film, amargat pel fracàs, no troba altra satisfacció per a ell que donar la cupa a la publicitat, dient que val ben poca cosa. Es un error interessat. La publicitat no té ni la més lleugera culpa d'aquell fracàs.

La publicitat és, al nostre entendre, una matèria inanimada, però fàcilment modelable, com la cera verge. Cal que hom li injecti la vida per poder actuar, per poder portar a terme la seva missió. La publicitat serà creada a imatge i semblança del que la realitza, portarà les seves intencions, la seva intel·ligència, si la té, és a dir, que serà el que vulgui que sigui, o millor dit, el que sàpigafer-la el qui la emmotllarà.

D'acord amb aquesta teoria nostra — teoria que considerem que ha estat plenament demostrada en innombrables ocasions — la culpa no pot ésser carregada mai al compte de la publicitat, sinó al del qui l'ha creada. Això és una cosa evident.

Una publicitat ben realitzada serà eficaç. Cal que el que la faci sàpiga suggestionar el públic, sàpiga crida la seva atenció i fer-lo interessar. El publicista ha d'ésser força psicòleg. Ha de conèixer el públic, els seus sentiments, els seus gustos, ha de conèixer allò que pot desvetllar el seu interès més fortament, ha de conèixer, més concretament, la que podríem dir-ne la seva «flaca».

Fet un estudi de la psicologia del públic —estudi que no haurà pas d'ésser superficial ni lleuger, sinó profund i detingut— es podrà realitzar la publicitat amb grans probabilitats d'èxit. El publicista en realitzar la propaganda d'un film ha de fer-se el càrrec que va a lliurar una batalla contra el públic. Aquest, en bona llei i en termes figurats, ha d'ésser el seu enemic. O bé el guanyarà —gràcies a la seva intel·ligència i al seu coneixement dels punts febles de l'adversari— i llavors la seva publicitat li produirà resultats satisfactoris, o bé el vencerà el públic —manca de suggestió en la publicitat— i llavors es produirà el fracàs.

Per altra part, cal donar a la publicitat d'un film el caràcter d'aquest i cal que aquella sigui feta també d'acord a la importància que tingui. Una publicitat intel·ligent si voleu però exagerada, a l'entorn d'una pel·lícula el valor de la qual no correspon a l'excés de propaganda, és contraproduent. El públic que haurà estat suggestionat per aquella publicitat i haurà respost a la crida, serà defraudat, i en altra ocasió no hi respondrà. Es una cosa ben humana.

Per això cal, també, en la publicitat, usar d'una mesura reguladora. La publicitat d'un film no és pas un anunci corrent sinó que ha de respondre a una norma traçada prèviament. Al meu entendre hi ha quelcom d'art i ritme a la publicitat intel·ligent.

El cinema és, s'ha dit moltes vegades i mai no ens cansarem de repetir-ho, un art popular. Abarca, doncs, tots els públic. Voler entestar-se a cridar exclusivament una classe de públic és una equivocació completa. Cal fer la publicitat —i per aquest motiu considerem aquest treball una cosa ben complexa — per a totes les classes, per a totes les cultures, per totes les psicologies. Li cal, doncs, a la publicitat d'un film, variació. Seguir sempre amb els anuncis responent a un caràcter exclusiu, és equivocat.

El variar el caràcter de l'anunci, farà que abarqui distintes cultures i la seva acció serà més àmplia.

Sobretot, però, no oblidar mai els distints sectors de públic, mirant sempre, darrera cada periòdic la quantitat d'adeptes que el segueix. I especialment, fiar més en la qualitat de la publicitat que no pas en la quantitat. Doni's a la publicitat una qualitat elevada i hom podrà comprovar la seva eficàcia que mai, nosaltres, no hem posat en dubte.

JOSEP SAGRE

Una parella que es completa

El públic està cansat de suposades «parelles ideals». Un galan i una damiseHa que siguin igualment romàntics, sentimentals, físicament bells, no ofereixen el contrast que és de desitjar, i per això resulten tal vegada massa empalagosos al públic després de repetir la seva actuació una i una altra vegada.

No succeeix així amb el protagonistes de «Casada por azar», ja que Carole Lombard i Clark Gable es completen de manera admirable, precisament per ésser tipus tan diferents, representació ella de la feminitat més exquisida i tipus masculí ell, més enèrgic i de mascle que bell i romàntic.

I aquest contrast entre ambdós protagonistes transcendeix a tot el film, en el qual abunden els artístics vlar-obscurs d'expressió i narració.

«Casada por azar», s'exhibeix al Coliseum actualment, prolongant-se la seva projecció fins el dilluns per la tarda, en el qual es representarà per darrera vegada, aquest bell film Paramount, en la pantalla del nostre primer cinema-tea-

Aviat L'obra definitiva entre tots els films de presidi
SPENCER TRACY y BETTE DAVIS
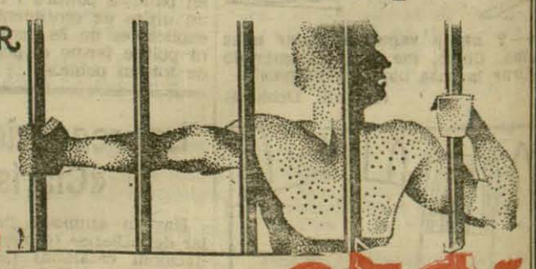
20.000 AÑOS EN SING SING
SEGÚN LA OBRA DEL ALCAIDE LEWIS E. LAWES
Passions que grinyolen com les frontisses de les reixes. Mil històries de presos en una
Warner Bross First National

ELS ESPORTS

DEL MATCH CARNERA-UZCUDUN

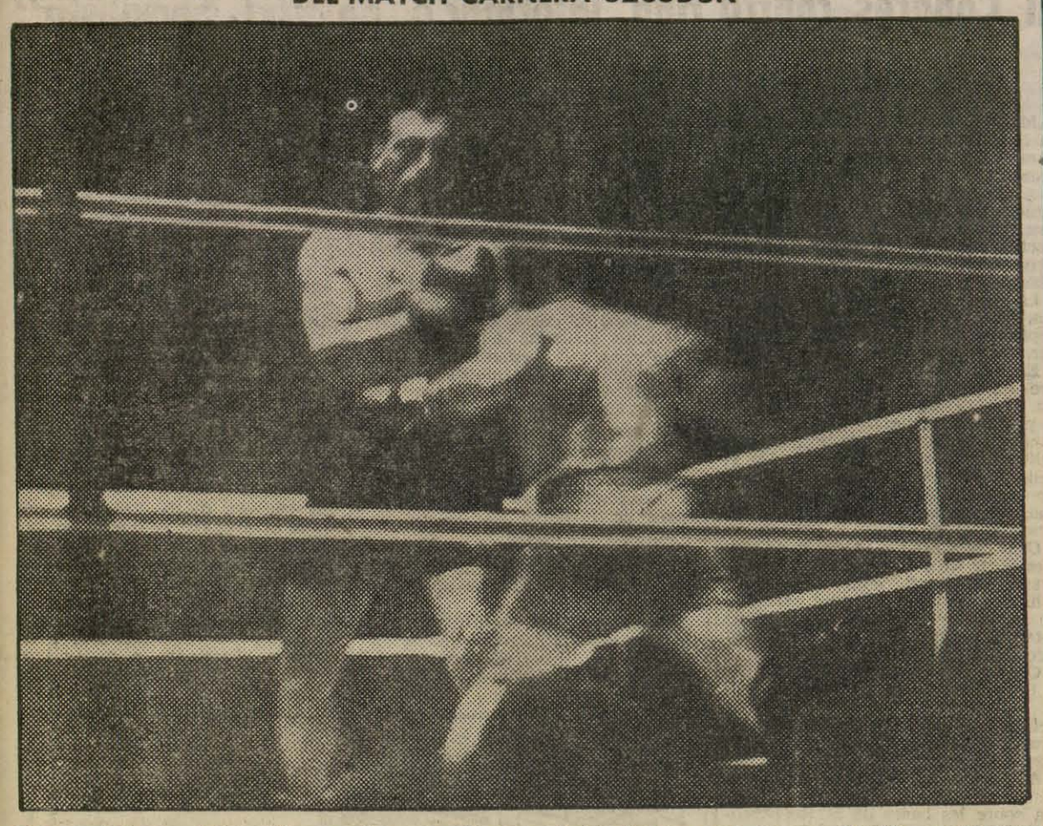

En aquest document fotogràfic es pot apreciar el contrast dels dos boxadors. Carnera, flemàtic, espera l'escomesa d'Uzcudun, el qual amb tot i ésser durament colpejat, no va minvar un sol moment en el seu atac (Foto S. Català)

BASQUET-BALL

El Laietà - Espanyol d'avui

ELS EQUIPS ES PRESENTARAN COMPLETS

Avui, al camp del Laietà S. C., a les onze del matí, s'enfrontaran els primers equips complets del Laietà i l'Espanyol. Sempre han desvetllat interès els partits entre aquest dos equips, i, per tant, els aficionats al basquet no es deixaran perdre l'ocasió de veurer, una vegada més, els dos cinquens de tècnica tan oposada. Es més interessant aquest partit, pel fet de jugar-se pocs dies abans del campionat de Catalunya i de no anar els dos equips al mateix grup. A més, podrà valorar-se la vàlua dels dos equips i les possibilitats d'ells en el grup respectiu per al proper campionat. Els equips que es presentaran complets, seran integrats pels jugadors següents: Domingo, Martínez, Murcat, Ballart i Alarcón, pel Laietà; i Brotons, Sierra, Gago, Coll i Ferrer per l'Espanyol. Dirigirà l'encontre el collegiat Medina. Abans d'aquest partit, els segons equips dels esmentats clubs jugaran un partit que arbitrarà el collegiat Marfil.

ALTRES PARTITS

F. C. Barcelona - Atlètic B. B.
Juniors de l'Hospitalet - Intendència.
Penya Intrèpids - Atles S. C.

ELS CAMPIONATS DE CATALUNYA DE LLUITA

Les finals es disputaran a fins d'aquest mes

Acabades, amb la sessió de dimecres a l'Olympia, les preliminars del Campionat Català de Greco-romana, que amb èxit extraordinari han disputat els amateurs barcelonins i badalonins, els millors homes classificats en la puntuació de cada divisió seran acarats ara en les finals del Campionat de Catalunya que tindran lloc a la nostra ciutat els diumenges, dies 29 del corrent i 5 i 12 de novembre, amb els lluitadors comarcals.

La vàlua reconeguda en els lluitadors forans i la demostrada suara pels locals en les preliminars fa esperançar que el Campionat d'enguany que organitza la Federació Catalana, assolirà un èxit remarcable.

La jornada que correspon disputarse avui, se celebrarà al local del Foment Republicà Autonomista (Ronda de Sant Pau, 77) i començarà a les onze en punt del matí.

PROVES ATLETIQUES PER A AVUI

La Volta a Cornellà i un festival atlètic

Aquest matí, a dos quarts de deu, se celebrarà, al magnífic camp d'esports del Rugby Club Cornellà, un interessant festival atlètic, en el qual participaran els més destacats clubs de Catalunya.

L'ordre de les proves a celebrar serà el següent: 1.000 metres llisos, 100 metres (eliminatòries), llançament del pes, salt de llargària, 400 metres llisos, salt d'alçària, 100 metres llisos (final), salt amb perxa (exhibició) i relleus olímpics.

Entre les inscripcions rebudes figuren les del F. C. Barcelona, B. U. C., C. D. Júpiter, A. C. Francesc Aragó, C. E. Natura i U. E. Santboiana, ço que fa preveure una aferrissada lluita per a la conquesta del formos Trofeu cedit per la Federació Catalana de Rugby.

LLET CONDENSADA MARCA

"EL NIÑO"

La Llet Condensada marca "El Niño" per la constància de la seva alta calitat segueix mereixent la més absoluta confiança dels seus nombrosos consumidors. Demani avui mateix a SOCIEDAD LECHERA MONTAÑESA A. E. Via Laietana, 46 - A, l'interessant folleto:

"Utilitats culinàries de la Llet Condensada marca "El Niño" que li serà tramès gratuitament".

Compri Llet Condensada "El Niño" i miri al darrera de les etiquetes, ja que moltes porten premis en metàl·lic

ESCACS

Angel Ribera, campió de Catalunya 1933-1934

El sisè campionat individual organitzat per la Federació Catalana celebrat darrerament, donó la victòria a Angel Ribera, i per aquest motiu Angel Ribera integrarà el grup dels campions, format per Cortés, Vilardebó i Soler, els valors que ha consagrat aquella prova.

Qui es Angel Ribera?

El torneig final jugat l'any 1928 entre Ribera, Soler, Alderete, Balta, Marcoff (A) i Marcoff (B), donà el títol de «challenger» al primer i per tant el dret de disputar-se, en un matx a sis partides, el campionat amb Josep Vilardebó que aleshores era el valor màxim.

Aquest matx el va perdre Ribera pel resultat de dues partides perdudes, una de guanyada i tres empats, però ja es consagrà malgrat la derrota.

Després de jugar-se aquest matx se'l designà per a integrar l'equip espanyol que junt amb Cortés, Marini i Aguilera, formà l'equip espanyol que participà en el Torneig de La Haia.

Mes tard, la seva vàlua el portà a l'envejable lloc de poder disputar en el tauler la supremacia dels escacs amb mestres tant famosos com Capablanca, Tostalcower, Yates, Monticelli, Sta. Menchik i Colle, els sis estrangers que participaren en el Torneig Internacional de l'Exposició de Barcelona, amb Golmayo i Rei, els asos espanyols i amb els mestres catalans, tals com Valentí Marín, Vilardebó i Soler, que juntament amb el doctor Torres, doctor

ANGEL RIBERA

Aguilera i Font, completaven el número de participants.

Allí pogué constatar Angel Ribera la seva vàlua al quedar darrera de Marín i Soler a mig punt de distància, despres de guanyar al mestre italià Marius Monticelli — a La Haia empataren ambdós—, i la seva actuació valgué una elogiós comentari del gran mestre Capablanca.

Un any després anava al Torneig Internacional per equips d'Hamburg defensant els colors espanyols, formant part d'un equip juntament amb Golmayo, Lafora, Marín i Soler. Allí guanyà a Abramavicius de l'equip lituà i a Krogdahl de l'equip noruec, fent taules amb Müller de l'equip austriac, Sir Thomas de l'equip anglès, Feigin de l'equip letó i amb Krogius de l'equip fintlandès.

Després d'aquesta data Ribera entrà al servei militar essent destinat al Marroc, la qual cosa motivà que el tinguéssim llarg temps absent dels nostres escacs.

La seva nova entrada als escacs tingué lloc l'any passat i aquest any ha certificat la seva vàlua en guanyar el títol de campió de Catalunya en un torneig final integrat per Cherta, Català, Comas, Grau, Sunyer i Vallvé, després de desfer un empat per al primer lloc amb Cherta en un matx a quatre partides, matx que guanyà Ribera per 3 a 1.

Heus ací, doncs, en poques paraules la vida escaquista més sobressortida de l'actual campió de Catalunya Angel Ribera, el qual començà a jugar en 1926, alliçonat per Cherta i Benach, en la Penya Alekhine, passà a defensar els colors del Foment Martinenc en 1928 i els del C. Barcelona en 1931. En l'actualitat és jugador oficial del C. Ruy López Tivoli.

Solament té 24 anys, és a dir que d'ell se'n pot esperar molt més encara malgrat les activitats que té de desenvolupar per a fer front a les necessitats de la seva família, ja que Angel Ribera no fa gaire que es casat i té un fill de set mesos, un altre Angel Ribera que probablement també serà campió de Catalunya...

P. O. BLANC

Les grans proves automobilistes

En el programa internacional per a 1934, hi figuren el II Gran Premi de Barcelona de "Penya Rhin" i el Gran Premi d'Espanya de San Sebastián

En el darrer Congrés celebrat per l'A. I. A. C. R. va quedar enllestit el programa de curses internacionals per a 1934, en el qual com pot veures hi figuren el II Gran Premi de Barcelona organitzat per Penya Rhin i el Gran Premi d'Espanya, organitzat per l'Automòbil Club de Guipúscoa.

El programa és el següent:

Febrer

16-18: Itàlia, II Volta Hivernal dels Alps italians.
18: França, III Gran Premi de Pau.
25:Suècia, IV Gran Premi d'Hiver.

Març

24-29: França, XIII Criterium Internacional de Turisme (Paris-Niça)
29: França, Carrera en costa de La Tarbie.

Abril

2: Mónaco, Gran Premi de Mónaco.
2: Anglaterra, Brooksland Automobile Racing Club (Race at Brooksland).
7-8: Itàlia, VIII Copa de les Mil Milles (Sport).
22: Itàlia, X Circuit d'Alessandria «P. Bordiso».
28: Anglaterra, II Junior Car Club Internacional, Trophy Race.
29: França, Gran Premi de Túnez.

Maig

5-11: França, III Rallye Internacional del Marroc.
6: Itàlia, VIII Gran Premi de Tripoli.
20: França, Gran Premi de Casablanca.
20-21: III Gran Premi de Nimes.
20: Itàlia, XXV Targa Florio.
20: Bèlgica, I Gran Premi de les Fronteres.
21: Hongria, Gran Premi de Budapest.
21: Anglaterra, Brooksland Automobile Racing Club Race.
26-31: Itàlia, Primera Volta a Itàlia (Sport).
27: Alemanya, Internationales Avusrenneu.
30: Estats Units, Gran Premi d'Indianópolis.
30-1 juny: Anglaterra, II th Isle of Man Races.

Juny

3: França, carrera en costa de Sezanne.
Alemanya, Internationales Eifelrunnen.
5: Polònia, Gran Premi de Lvov.
9: Anglaterra, Midland Automobile Club Shelsley Walsh Hill Climb.
10: Itàlia, IX Reial Premi de Roma
16-17: França, Gran Premi de les XXIV Hores del Mans.
16-17: Austria, II Volta dels Alps austriacs.
17: Alemanya, Internationales Kessenbergrennen.
Espanya, V Gran Premi Penya Rhin (II Copa Barcelona).
Itàlia, II Ponte Decimo Jiovi (carrera sport).
23: Anglaterra, British Racing Drivers Club British Empire Trophy Meeting.
24: Itàlia, Gran Premi de Monza.
França, III Circuit de Lorena.

Juliol

1: França, Gran Premi de l'A. C. F.
8: Bèlgica, II Carrera per a cotxes de serie.
França, IX Gran Premi del Marne.
15: Alemanya, Gran Premi d'Alemanya.
21-22: Alemanya, 2.000 quilòmetres Fahrt.
22: Austria ,carrera en costa de Galberg.
França, VI Circuit de Dieppe.
Itàlia, XIII Circuit de Montenero, copa Ciano.
29: Bèlgica, Gran Premi de Bèlgica.
Austria, II Carrer ade Poestchen.

Agost

5: Suïssa, X Carrera en costa de Klausen.
Suècia, Gran Premi d'Estiu.
Luxemburg, Gran Premi del Gran Ducat de Luxemburg.
6: Anglaterra. Brooklands Automobile Racing Club Races.
7-12: Alemanya, Austria, França, Itàlia, Suïssa, V Copa Internacional dels Alps.
12: França, Gran Premi de Nica.
França, Gran Premi de La Baule.
Itàlia, Targo Abruzzo (sport).
15: Itàlia, X Carrera Aosta.
19: Alemanya, Grosser Bergpereis Von Deutschland.
França, Gran Premi de Marsella.
26: Suïssa, Gran Premi de Suïssa
Itàlia, III Carrera del Stelvio (carreres i sport).
França, Gran Premi de Cominges.
26-1 setembre: Anglaterra, International Tourist Trophy Race.

Setembre

2: Rumania, carrera en costa de Feleac.
9: Itàlia, XII Gran Premi d'Itàlia.
França, Rallye de La Baule-Pornichet.
16: Austria, I Circuit Wyjel.
Itàlia, V Circuit de Cremona.
França, XXVI Carrera en costa de Mont Ventoux.
22: Anglaterra, British Racing Drivers Club 500 milles Race.
23: Espanya, Gran Premi d'Espanya.
29: Anglaterra, XIII Midland Automobile Club Shelgley Walsh Hill Climb.
30: Txecoeslovàquia, V Circuit de Masaryk.

Octubre

6: Anglaterra, II Derby and D. M. C. Limited Donington Park Races.
7: Austria, Carrera en costa de Zinnerberg.

OPEL

Estil comoditat seguretat valor intrínsec

Satisfacció!

ROMAGOSA i Cia. S. en C.
C. València, 295

7.550 PTES.

El Congrés d'Educació Social

El dijous, dia 26, a les deu del vespre, tingué lloc la lectura de la ponència del senyor Joaquim Maurín, la qual versà sobre el tema «La Universitat popular i els idearis socials».

Demana la paraula el senyor Rubió sobre la discussió de la totalitat de la ponència, la qual pren una ampla volada i manté un interès visible.

El senyor Rubió intenta glossar la ponència i es refereix a ella en termes generals, dient que no hi ha dues cultures, una burgesa i una proletària, com ha dit el senyor ponent, sinó que ell creu que només n'hi ha una sola. Diu també que no veu cap diferència entre les dues Universitats presentades denominades oficials i obreres. El senyor ponent li rebat aquest criteri dient que hi ha, en efecte, dues filosofies i que la de Descartes i Espinosa estan en contraposició també amb la representada per la cultura anterior, citant d'aquesta Aristòtil i Sant Tomàs.

Parla també el senyor Martínez i el senyor Gual contra la totalitat de la ponència i el senyor Maurín rectifica ampliant tot el que havia dit abans, i fa ressaltar una vegada més la diferència de les cultures feudals, burgesa i proletària.

Diu també el senyor ponent que és indubtable que la intelligència d'uns homes com Marx, Engels, Lenin i Plejanoff, per exemple, és tan extraordinària com la de qualsevol home de ciència.

Finalment, posada a votació la totalitat, aquesta és aprovada per 53 vots contra 10.

* * *

El divendres a la tarda, es discutiren les conclusions del senyor Maurín, que s'aprovaren integrament.

La mateixa tarda presentà la seva ponencia sobre «Valor social i higiènic de les guarderies, jardins per a infants i cantines escolars», la senyora Maria Baldó, secretària del Comitè organitzador del Congrés d'Educació Social.

El Congrés escoltà la ponència amb una gran atenció, i es passà seguidament a la discussió de les conclusions. Després d'algun debat, aquestes són aprovades.

ELS QUE MOREN

Hector Puig i Bussot

Ahir, a les deu del matí, va sortir de l'Hospital de Sant Pau l'enterrament del que fou actiu i ferm republicà d'esquerra, Hèctor Puig i Bussot. Era el redactor més jove — tenia poc més de vint anys — del setmanari «Mall», d'Esquerra Republicana de Catalunya, i el seu cararter seriós i aficionat a l'estudi feia concebre fonamentades esperances.

Hèctor Puig ha mort podem dir mig martiritzat. El fet d'ésser laic va predisposar en contra seva la fauna clerical de l'Hospital de Sant Pau, i des de la dolorosa operació que va haver de sofrir fins a l'hora de la mort, va ésser constantment turmentat per clergues i monges que pretenien fer-li renunciar els ideals de tota la seva vida. La seva fermesa exemplar no féu possible que els intrusos sortissin amb la seva.

A l'enterrament del ferm lluitador Hèctor Puig hi assistiren nombroses comissions de militants d'E. R. de C., del Comissariat de la Casa Obrera i de l'Institut contra l'Atur Forçós, de la Generalitat de Catalunya, d'on fou exemplar funcionari La primera presidència del dol estava formada per l'Honorable Conseller del Treball i Obres Públiques, senyor Martí Barrera, acompanyat del seu secretari, senyor Doménec Ramon i pels senyors Duran i Albesa, Crau i Ros i Sebastià Clara. Seguien després el pare i germans del finat i un nodrit acompanyament.

Rebi la família del dissortat Hèctor Puig el testimoni del nostre més sentit condol.

ELS SERVEIS PUBLICS

Un altre ofici de vaga presentat

El Sindicat Unic de Serveis Públics, secció del Port, ha presentat en el Govern general l'ofici de vaga per no haver estat acceptades les bases que tenien presentades.

La vaga no tindrà lloc fins el dia 11 de novembre proper, o sia dins de quinze dies a partir de la presentació de l'ofici, termini manat per la Llei per aquesta classe de serveis.

La realorització del preu del blat

ELS INDUSTRIALS FLEQUERS

Per a demà, dilluns, a les 6 de la tarda, la «Lliga Industrial de Flequers» ha convocat els seus associats a una Assemblea extraordinària, la qual tindrà lloc en el seu estatge social (Rambla del Centre, 8 i 10 pral.), a l'objecte d'adoptar acords amb relació al Decret del ministre d'Agricultura, revalorant el preu del blat i les derivacions que aquesta disposició ha tingut en perjudici de la indústria flequera.

LA CIRCULAR DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIO I EL PREU DEL PA

A preguntes d'un periodista sobre la circular del ministre de la Governació anunciant un nou preu de les farines, contestà el governador que efectivament havia rebut l'esmentada circular i en vista d'aquesta ordenà a la junta reguladora del preu del pa que es reuneixi pe rtal de prendre acords en vista de l'augment en el preu de les farines.

El governador digué que tots els seus esforços s'havien vist contrariats amb aquesta circular, ja que ell pretenia que es mantingués l'actual preu del pa, però amb aquest augment de les farines també s'haurà d'augmentar el pa.

CARNET

*

Heus aci unes quantes mentides:

Acció Catalana.

L'escriptor Josep Maria Planes.

El republicanisme del senyor Hurtado.

Poema de Josep Maria de Sagarra.

Els compradors de La Publicitat.

El poeta de Catalunya.

Josep Maria Planes escriu una comèdia.

Etc., etc.

* * *

Llegim a La Publicitat: «Es tractava d'escamots de la secció d'espionatge.»

Quin to més melodramàtic! Això dit en els bons temps de Miquel Rojas, en un apart, hauria fet molt efecte.

Ara, però, el melodrama està passat de moda; tan passat de moda com el pobre senyor. Hurtado.

* * *

S'ha parlat aquests dies d'un possible duel entre una alta personalitat política i un individu que es ja passar per periodista.

Nosaltres, de natural tranquil i pacífic, no tenim gaire pràctica en aquestes qüestions. Un amic nostre, però, més entès, deia:

—Aquest duel no pot efectuar-se.

—Per què?

—Perquè el codi de l'honor exigeix que els dos que vagin a desafiar-se siguin cavallers tots dos. I en aquest duel només n'hi hauria un.

* * *

I un llibre: La nova Catalunya, *de Pujol i Algueró.*

Primera campanya nacional del «Segell pro Infància»

El vinent dia 31 de l'actual, el doctor Joan Sole i Pla, president del Comitè Directiu Central del «Segell Pro Infancia», donarà una conferència, a les nou de la vetlla, a Ripoll, en la qual explicarà el que és l'obra del «Segell», els benifets que ha obtingut en diversos països i el que projectem fer a Catalunya.

El Comitè Directiu Central prega a tots els Comitès locals veïns a l'esmentada població, que assisteixin a la dita conferència, on acabaran d'ilustrar-se sobre l'obra a realitzar i la tasca que han de menar a cap, amb el fi que aquesta primera campanya assoleixi el succès esperat.

CICLISME

El Campionat social del S. C. C.

Avui, diumenge, celebrarà el S. C. C el seu Campionat Social en el qual poden participar tots els socis ingressats fa sis mesos i obtenir el títol de Campió els que ja faci un any que ho són.

L'itinerari a seguir comprèn 90 quilòmetres entre Barcelona, Mollet, Llissà, Caldes, Santmenat, Castellar, Terrassa per Matadepera, Rubi, Papiol, Molins de Rei, Sant Feliu, Esplugues, Pedralbes i Barcelona.

La sortida es donarà a les sis del matí a l'estatge social, sortint neutralitzats els corredors fins a la Zona fiscal, on es donarà la sortida oficial i l'arribada tindrà lloc a la Diagonal, prop del carrer d'Anglesola.

La classificació establerta per a la cursa, a més del Títol de Campió, comprèn sis premis en metàllic per classificació general, tres per terceres categories, vuit per neòfits i tres objectes per als veterans.

CAMIONS usats

procedents de canvis, per camions

G. M. C. i BLITZ

JOAN FLOTATS

Tamarit, 95 i 97 - Tel. 31506

MUSICA

*

DEGANAT DE MESTRES NACIONALS DE BARCELONA

Avui, a quarts de sis de la tarda, la cantatriu senyoreta Teresa Busquets i el trio integrat pels senyors Josep Forns (piano), Lluis Chalaux (violí) i Joan Chalaux (violoncel), donaran un concert a la Casa del Mestre (Plaça d'Urquinaona, 4, pral.).

JOVENTUT D'ESQUERRA "ESTAT CATALA"

Avui, tarda, a les quatre, tothom al

Palau núm. 1 del PARC DE MONTJUIC

Tres cobles de sardanes

i II CONCURS SARDANISTA DE SELECCIÓ

Cobles de Barcelona, Tarragona, Sabadell, Granollers, Vic, Manlleu, Torelló, Olot i Figueres

Premi d'honor de la Generalitat de Catalunya — NO DEIXEU D'ASSISTIR-HI

NOTA DE MADRID

FEIXI MES HISPAN CS

El primer m ting feixista-nacionalista espanyol se celebrarà diumenge, dia 29 d'octubre Fins ara les forces nacionalistes-feixistes espanyoles no s'havien manifestat d'una manera clara i categòrica. El feixisme va sorgir a Itàlia l'any 1920 i als dos anys ja era al Poder. A l'any, Primo de Rivera donava el cop d'Estat, i en els set anys de Dictadura el país no va sentir la necessitat de crear una força feixista-nacionalista de combat. Eren al Poder i feien servir de força feixistitzant la policia i la guàrdia civil. Després, al marge d'això i com a ajut governamental tenien els sindicats lliures (força obrera sotmesa) i el sometent (força patronal triomfant). Així es va anar tirant en els set anys que seguiren al del cop d'Estat, però en caure Primo de Rivera i passar al Govern el general Berenguer, sorgí un intent feixistitzant a' tèntic amb els nacionalistes espanyols del doctor Albiñana que iniciaren els seus cops amb l'assalt a «Nosotros», les amenaces contra el proletariat i les forces liberals del país. Clar que per tot arreu hi havia hagut intents de filofeixisme. Hom recorda aquella organització gair be cland-stina duta a terme pel rebot del general Ardanaz, el capità Ardanaz, a Barcelona, amb el nom de «La Traza» i que va arribar a publicar una revista científica molt pintoresca i hom sap dels treballs continus d'uns noiets de l'«Ateneu de Madrid», que amb el nom de la J. O. N. S. (Juntes Ofensives Nacional-Sindicales) vénen realitzant des de fa anys i pel qual organisme han anat passant gent que més tard ha estat radical-socialista, radical i maurista... Però com que eren figures obscures, no tenien gaire èxit. Ara bé, el primer míting feixista-nacionalista espanyol amb ... categoria i responsabilitat, se celebra diumenge vinent i prenen part en ell tres cognoms coneguts. En García Valdecasas, ex-di... tat del grup «... Servicio de la República» i de la colla coneguda pels de la cripta de «Revista de Occidente», o bé banda de «don José» Ortega i Gasset; En Ruiz de Alda, aviador, company de Ramon Franco en el vol del «Plus Ultra» i a qui la República va donar, entre altres honors, la representació de l'Estat i del país en la magna assemblea d'aviació celebrada a Roma suara farà un any i el «noiet» Primo de Rivera. Aquests ... s noms són ... que iniciaran diumenge la campanya feixista que no s'havien atrevit a realitzar fins ara. Tenen un periòdic, «La Nación», i potser a darrera hora encara comptaran amb la col·laboració del pintoresc doctor Albiñana, que per ara s'hi pensa fins que els de la C. E. D. A. no l'inquibeixin e l cap candidatura.

El feixisme, doncs, comença la seva campanya amb un ex-diputat que ho va ésser amb els vots dels socialistes; amb un militar i amb l'hereu del dictador. La cosa comença d'anar bé. García Valdecasas va ésser diputat per amistat personal amb don Fernando de los Ríos. Coneixia que era un minyó despert i havien decidit donar-li categoria política com a amic de l'Ortega. Com que no tenia districte, De los Ríos va prometre a Ortega i Gasset posar-lo en la candidatura de concentració republicano-socialista de Granada i va sortir diputat fent propaganda al costat dels socialistes, no quedant-se pas curt en la programació d'idees i tendències liberals i avançades. Però poc després el noi va conèixer la filla d'un multimilionari i aristòcrata, es va arei prometre i davant de la perspectiva marital i de la fortuna tranquil·la va decidir el canvi d'idees polítiques i va fer-se diputat independent i defensa la tendència «corporativista» de l'Estat en l'Assemblea agrària del Fronton Madrid, on van xiular Miquel Maura, com es recorda perfectament. Ruiz de Alda té el prestigi de l'heroi i encara que va quedar rerassagat perquè la popularitat se la va menjar tota en Franco, l'home gaudeix del prestigi del tècnic, de l'estudiós i de l'intel·ligent. Primo de Rivera és el nom de guerra, evocador d'una hora de falsa esplendidesa que ara estem pagant, però la cosa més obscura és pagar les malversacions d'altres.

Així comença seriosament el feixisme-nacionalista espanyol el proper diumenge. Ara veurem què és el que passarà. Perquè que passaran coses, és evident. De moment, avui tots els cartells d'anunci del míting, com els primers que han llançat els de la C. E. D. A., f ... amb una mala intenció i una perfídia condemnable, han estat estripats i esquinçats per mans anònimes...

LLUCIA VINYES

Es del domini públic que la casa de les confeccions econòmiques és

EL BARATO

Vegeu els preus següents:

BATES boniques franel·les estampades. . . . a 4'50 Pts.

VESTITS per a senyora, llanes fines, colors llisos . a 16'90 Pts.

ABRICS per a senyora, gust anglesat. . . . . . a 12'75 Pts.

Els famosos VESTITS per a senyor, d'estam superior. a 50'00 Pts.

GAVANY per a senyor, pluma superior. . . . . . a 28'00 Pts.

ABRICS per a nena, dibuixos moua . . . . a 8'50 Pts.

GAVANY per a nen drap anglesat. . . . . . . a 20'00 Pts.

Automobilistes

El millor servei
Les millors qualitats
Els millors preus
a

Service Station, S. A.

Aragó, 270 i 272
i Passeig de Gràcia, 45
Telèfon 11550 i 11559

RELLOTGERIA exclusiva LUSINA el rellotge ostre ROLEX
EL REGULADOR
Joan Boix
JOIERIA la més ben assortida
Rambla de les Flors, 37 i Carme, 1

EL MOMENT POLITIC

El decret de la "Gaceta" creant el càrrec de Comissari general de Catalunya delegat del Govern de la República

Madrid, 28. — La «Gaceta» publica la següent ordre de Governació:

Excmo. Sr.: Creado el cargo de Comisario general en Cataluña, delegado especial del Gobierno de la República por decreto de 29 de agosto último, «Gaceta» del primero de septiembre,

Este ministerio ha tenido a bien disponer:

Primero. El expresado cargo de Comisario general en Cataluña a los efectos presupuestarios tendrá la asignación de 15,000 pesetas anuales e indemnizaciones correspondientes con arreglo al capítulo V, artículo 2.º, del vigente presupuesto general del Estado, más la consignación fijada de material y alquiler que se abonará por el capítulo 9.º, artículo primero, del citado presupuesto (Ministerio de la Gobernación).

Igualmente el repetido cargo, que fijará su residencia en Barcelona, tendrá derecho a los beneficios que al mismo lleva anejos, y será de cuenta de esta Dirección general con cargo al capítulo correspondiente, así como los que originen la instalación en la oficina especial.

Tiene, además, la jerarquía de delegado especial del Gobierno en Cataluña, a los efectos de la coordinación de servicios con los de orden público de la Generalidad, y por ese Centro directivo se procederá a la designación de los gastos de representación correspondientes a las cantidades discrecionales de «reservados» que estime oportunos.

Segundo. El referido cargo de Comisario general en Cataluña, delegado especial del Gobierno de la República, dependerá directamente de la dirección general de Seguridad, la cual dará cuenta de los servicios en la parte que proceda a este Ministerio, siendo indispensable que en esta última dependencia se reciba, por lo menos, un informe semanal de los trabajos que esten encomendados al tan repetido cargo, teniendo en cuenta que quedarán adscritos a la brigada de policía para extranjeros en Cataluña algunos servicios informativos de carácter reservado que, por su misma índole, tienen el de suprarregionales.

Tercero. A las inmediatas órdenes de la Comisaría general en Cataluña, el delegado especial del Gobierno de la República, actuará con un funcionario que designará libremente ese Centro directivo entre los funcionarios del cuerpo de Investigación y Vigilancia, que ejercerá la función de Comisario jefe de la plantilla y éste se nombrará previo concurso antes del día 31 de octubre por esa dependencia, cuya plantilla será fijada a propuesta del delegado especial.

Lo que participo a V. E. para su conocimiento y efectos.

Madrid, 18 de octubre de 1933. — Manuel Rico Abello. — Excmo. Sr. Director general de Seguridad.»

La vaga del ram de la construcció

REUNIO DE PATRONS I OBRERS

Madrid, 28. — Aquesta tarda al local del centre patronal del carrer de Sant Bernat s'ha celebrat l'anunciada reunió de patrons i obrers del ram de la Construcció.

La reunió hu darat des de les quatre fins a les cinc de la tarda i a la sortida, tant les Comissions patronals com la d'obrers, s'han limitat a dir que la setmana vinent continuaran les reunions per tal de buscar una fórmula d'avinença que no s'ha pogut trobar encara en la reunió celebrada avui.

La Federació patronal ha enviat als periòdics la següent nota:

«Interessa a la Federació patronal madrilenya, fer públic que ha procurat per tots els mitjans posar terme al conflicte plantejat pel sindicat Únic del ram de la Construcció, obeint al manament de les autoritats, malgrat del desempar en què ens han tingut, hem invitat els obrers a celebrar diverses entrevistes per a arribar a un acord, havent apurat els termes de cordialitat i de transigència.

No ha estat possible veure realitzats els nostres desigs, i des d'aquest moment ens inhibim lliurant l'assumpte al Govern, per a la seva resolució.

Ningú no ens podrà titllar d'intransigents, i hem fet totes les concessions compatibles amb la nostra dignitat i amb les nostres possibilitats econòmiques, però davant el manteniment de posicions inadmissibles, com són entre altres l'abonament de 585.000 pessetes d'indemnització, o en el seu defecte la modificació de la nova llei d'accidents del treball per a abonar el jornal íntegre en cas d'accident i jornada de 44 hores en tots els oficis de la Construcció, ens veiem obligats a adoptar aquesta dolorosa determinació, esperant que les autoritats intervindran eficaçment per a arribar d'una manera ràpida a la solució d'aquest plet les conseqüències del qual poden ésser de greus resultats. — El Comitè.»

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIO

Madrid, 28. — El ministre de la Governació ha manifestat aquesta tarda als periodistes que la tranquil·litat a tot Espanya era completa.

S'han arranjat algunes vagues, d'entre elles, la d'arrumbadors del port de Santa Maria.

Va a cessar també la del port gadità d'Espera, i sembla també que van a conjurar-se 12 o 14 conflictes dels de tipus agrícol.

A la província de Càdiz, posats amb contacte obrers i patrons, han confeccionat unes bases de treball, i aquells es convenceran que van a establir-se unes bases que permetran deixar en suspens les vagues.

Cal registrar també diverses vagues escolars portades a cap per solidaritat amb els escolars de Madrid, sense que s'hagin registrat incidents.

L'únic incident desagradable ha ocorregut al poble cacerenc d'Alcàntara, on els obrers assaltaren una finca del senyor Bernàldez i s'emportaren 60 caps de bestiar dels quals més tard n'aparegueren vint de morts.

A Madrid continuen les converses entre patrons i obrers de la construcció, amb assistència d'un delegat del governador.

Aquesta tarda tornaran a reunir-se.

Després el senyor Rico Abello es referí a la propaganda electoral i digué que l'exigida tramesa de cartells al Govern Civil es feia per tal de tallar conceptes injuriosos i per a dignificar la lluita.

Finalment fou preguntat aprop de si s'havia suspès el míting feixista anunciat per a demà, i contestà que no tenia cap notícia de la suspensió.

Reunió de forces vives

San Sebastián, 28. — El governador ha presidit una reunió de la comissió de forces vives de Renteria, per a tractar de les inundacions.

Avui han començat a Renteria els treballs de neteja de la via pública. S'han empleats en aquests treball tots els obrers.

Durant tot el matí han continuat les pluges persistents seguint durant la tarda i la nit.

Una disposició del ministre d'Agricultura

Madrid, 28. — El ministre d'Agricultura ha dirigit als governadors civils una ordre la part dispositiva de la qual diu així:

«Primero. — Como los precios de los trigos que han de servir de base para el señalamiento de las harinas en el mes de noviembre próximo es el que regía durante el de octubre, la elevación de la tasa autorizada por el Decreto que hay vigente no puede tenerse en cuenta al señalar el precio de las harinas en el referido mes de noviembre, máxime si se considera la obligación que tienen los fabricantes de harinas, con arreglo al decreto de 15 de septiembre de 1932, de tener un stock de 30 días de molturación en turnos de 8 horas y como además el valor medio de los cotizaciones de trigo durante el mes de octubre ha sido inferior en el mercado al que tenía este cereal en el mes de septiembre anterior por haber sufrido una depreciación y vulnerado la tasa, el precio que por V. E. se fija a las harinas en el mes de noviembre convendría que fuese forzosamente inferior al que rige en la actualidad para el corriente octubre.

Segunda. — En el mercado, y durante el presente mes de octubre, el precio de los subproductos ha tenido una mayor cotización que en el de septiembre y en consecuencia el menor precio del trigo y el mayor alcanzado por los subproductos deberá reflejar necesariamente una baja en el precio actual de las harinas.

Tercera. — Vigilará V. E. el precio que se señale al pan, no consintiendo por las razones anteriormente expuestas, elevación en el precio de éste, sino antes al contrario como el de las harinas ha de ser forzosamente menor se rebajará el precio del pan en la cuantía de la minoración de aquellas.

El servicio que se le encomienda por la presente Orden deberá cumplimentarlo inmediatamente no poniéndose en vigor hasta tanto que sea autorizado por este Ministerio para lo cual antes del día primero de noviembre próximo remitirá este departamento la propuesta de precios de harina que se determine por V. E., precio de las harinas que rija para el mes de octubre y precio que señale V. E. para el mes de noviembre, reiterándole que en ningún caso se acordará elevación del precio de las harinas en el mes de noviembre sino antes al contrario, la rebaja del que actualmente rige y en su consecuencia el precio del pan.

El tenor Fleta és víctima d'un accident

Saragossa, 28. — En un viatge que feia el tenor Fleta, de Jaca a Ansó, per a rodar escenes d'una pel·lícula que es titularà «Miguelón», en passar l'auto que el conduïa per llocs perillosos i en prendre una corba pronunciada, es trobà el vehicle amb un remat d'ovelles.

Per a no atropellar el pastor, el cotxe féu un viratge ràpid i s'estavellà contra un arbre. El tenor Fleta ha sofert la fractura de l'os nassal, i contusions i magullament en diverses part del cos.

El rodatge de la pel·lícula ha hagut de suspendre's per alguns dies, puix que el maquillatge no serveix per a amagar les ferides sofertes pel tenor Fleta.

Moviment de forces al Marroc

Melilla, 28. — Ha sortit de Nador una companyia de regulars d'Alhucemes per al pla Amarillo.

També han sortit forces de Villa Alhucemes, Dardrius i Tarquis.

Amb la mateixa direcció acudian les altres tropes pera esperar l'arribada del President de la República.

Consell de guerra, a Toledo

Toledo, 28. — S'ha celebrat a l'Alcàzar un Consell de guerra contra els veïns de Choza de Murales, Fèlix Comarubias, Felip Tienda i Laureà Rey i altres, els quals el 29 de setembre del 1931, amb motiu d'un conflicte entre patrons i obrers, en ocasió de discutir les bases del treball, es va promoure un aldarull.

Acudí la Guàrdia civil que fou rebuda a cops de pedra i insultada.

Resultaren ferits un caporal i dos guàrdies. També resultà mort un paisà.

El fiscal ha retirat l'acusació per als tres primers, sol·licitants dos anys de presó per a l'anomenat Laureà.

El defensor sol·licità l'absolució.

Es desconeix la sentència.

El Congrés contra el càncer

Madrid, 28. — El Congrés per a la lluita científica i social contra el càncer ha continuat avui els seus treballs.

A les deu del matí, sota la presidència del doctor Cardenal, i amb una gran assistència de públic, el doctor Ficheria dissertà com a ponent sobre «La Quimioteràpia del càncer».

La ponència del professor Ficheria, posà de manifest originals concepcions sobre l'etiologia del càncer, d'un gran valor científic.

En ella exposà la seva teoria sobre les càpsules de secreció interna. Quan l'individu és jove, —digué el professor Ficheria—, existeix substàncies oncolítiques que impideix les cèl·lules canceroses prolíferes. En la vellesa, per efecte de les glàndules de secreció interna desapareix la substància oncolítica i és quan es produeix el càncer.

Com terapèutica, creu que s'ha d'emplear al càncer quan han fracassat els tractaments quirúrgics i ràdio-terapèutics, la quimioteràpia, per a excitar els òrgans de secreció interna, i una organoteràpia oncolítico-leguadora.

Com a final esmentà estadístiques a prop dels resultats obtinguts per la quimioteràpia en el tractament del càncer, que donà lloc a una viva discussió en la qual prengueren part nombrosos congressistes.

A les tres de la tarda, el doctor P Winez, pronuncià una conferència sobre les bases de la Roentgenteràpia.

Acabada la conferència, continuà la discussió de la ponència sobre el tractament del càncer, i es llegí la ponència dels doctors Carulla, Keysser i Schinz.

En la discussió intervingueren nombrosos congressistes, i a darrera hora de la tarda, es començà a discutir la ponència sobre tumors del sistema nerviós a càrrec dels doctors Pi i Hortego, Vicent i Grant.

Després fou llegida una interessant comunicació del doctor Nonmeneu, de València, sobre l'organització de la campanya anti-cancerosa a aquella regió i a l'Institut de Ontologia.

Aquesta nit, a les deu, es celebrarà a l'Hotel Ritz el ball de gala i un concert per la Banda Municipal cedida per l'Ajuntament de Madrid a honor dels congressistes, la qual executarà un escollit programa.

Una batalla campal motivada per uns malfactors

Càceres, 28. — Ens comuniquen d'Aldea del Cano que, d'uns quants dies ençà, diversos gitanos cometien tota mena de robatoris en les immediacions de la finca denominada «Catalina».

El dimarts passat es cometé un altre robatori de porc i comestibles en una barraca.

Els perjudicats pels robatoris, en nombre de 10 o 12, seguiren la pista dels malfactors i comprovaren que es tractava d'uns gitanos.

Aleshores persistiren en la seva recerca, i proveïts de garrots, pistoles i escopetes els seguiren.

En aquestes condicions arribaren prop de la devesa «La Bernardina», que està emplaçada dins del terme municipal de Càceres, on trobaren els gitanos i intentaren detenir-los

Els malfactors plantaren cara en els primers moments a llurs perseguidors, però en veure l'actitud enèrgica d'aquests fugiren tot engegant nombrosos trets.

Després d'alguns moments de persecució, els «combatents» s'aproximaren i s'entaulà un intercanvi de trets.

Entre els veïns d'Aldea del Cano que prenien part en la «batalla» hi havia el guarda de la finca «Catalina», anomenat Ricard Regalado, el qual, per a defensar-se dels gitanos, disparà la seva carrabina i en matà dos.

Escorcollats els cadàvers se'ls trobaren una pistola i un revòlver amb senyals d'haver estat disparats feia pocs moments.

Els cadàvers no han estat identificats

El guarda ha quedat detingut.

El ministre de Justícia de viatge

Caravaca, 28. — De pas cap a València ha romàs ací breument el ministre de Justícia, senyor Botella Asensi.

Les autoritats l'obsequiaren amb un àpat. Després continuà el viatge.

Descobriment d'un dipòsit d'armes

Saragossa, 28. — La policia tenia la sospita que existia la venda clandestina d'armes de foc i muntà un servei de vigilància al carrer del Coso.

Practicat un escorcoll es trobaren a la porteria de la casa número 162, deu pistoles, dues revolveres, 20 carabines, 22 caixes de municions de diferents marques i diverses armes blanques.

Totes les armes procedien d'una armeria del carrer Miquel Servet, propietat de Josep Lacambra. Estava encarregat de la venda el porter E. Faustino Castell i l'esposa d'aquest.

Continuen les investigacions per tal de completar l'important servei.

«El Socialista», denunciat

Madrid, 28 — Per publicar un article, titulat «El Gobierno no se duerme, dió concesiones a entidades extranjeras», ha estat denunciat «El Socialista».

Disposicions de la «Gaceta»

Madrid, 28. — La «Gaceta» publica un decret de la Presidència, disposant que durant l'absència del ministre de la Guerra, s'encarregués d'aquesta cartera el President del Consell.

Altre disposant que es tributin a les despulles de Blasco Ibáñez, a la seva arribada a València, els honors que assenyalen les ordenances per al cadàver d'un ministre, que morís en l'exercici del seu càrrec.

Altre de Comunicacions, aprovant el Codi Postal de Justícia.

També publica una circular disposant que el dia 29, amb motiu de l'entrega a València de les despulles de Blasco Ibáñez, es faci onejar la bandera espanyola a mitja asta, a tots els edificis de l'Estat de tota la ciutat.

Ordre de Governació, relativa al pagament de indemnitzacions per serveis prestats pel personal de la policia governativa

Una informació de "El Socialista" sobre el monument a Galán i García Hernández

Madrid, 28. — «El Socialista» publica aquest matí una informació sobre la subscripció per al monument a Galán i García Hernández en la qual diu el següent:

«Tots aquells espanyols que seguint el consell del Comitè recaptador de fons ha enviat els seus donatius a les sucursals del Banc d'Espanya s'han vist sorpresos per la devolució de les seves quotes. En raó de què? Senzillament, perquè el Bancs d'Espanya no vol barrejar-se en aquesta subscripció enutjosa que presideix el cap de l'Estat.

En aclariment d'allò dit per «El Socialista» el sots-governador segon del Banc d'Espanya senyor Josep Suárez de Figueroa ha fet les següents manifestacions:

Fa uns dies vaig rebre la visita de dos senyors de la Comissió encarregada de recaptar fons per al monument.

Dits senyors em manifestaren el seu desig d'obrir al Banc d'Espanya una compte al qual aniriren a parar totes les aportacions per a l'esmentat fi.

Com és natural aquí se'ls donà tota classe de facilitats, sempre que fessin l'operació amb arranjament als tràmits legals dels quals en cap cas ens podem separar.

Aquests tràmits són fonamentals i el principi dels quals és l'acompanyar a la sol·licitud d'obertura de comptes una Acta formal de la constitució de la Comissió perquè en tot cas sàpiga el Bancs quines són les persones autoritzades per a retirar fons.

Quan aquí es tinguin aquests documents no hi haurà cap dificultat per a obrir el compte i donar les oportunes ordres a les nostres sucursals.

Els senyors de la Comissió, durant la seva visita, es queixaren que el Banc havia anul·lat alguns avisos de gir, per aquest compte que encara no s'ha obert.

Jo els vaig dir que era el normal i reglamentari però que considerant el caràcter de la subscripció i en atenció a ells anava a donar l'ordre com ja s'ha fet que no s'anul·lin els girs amb destinació a dit fi.»

ATWATER KENT Diminut

UNIVERSAL, per a corrent altern o continu. Superheterodí 5 vàlvules. Control automàtic de volum i altaveu dinàmic. Posa la supremacia d'un legítim ATWATER KENT a l'abast de les famílies més modestes.

ATWATER KENT RADIO

AUTO ELECTRICIDAD, S. A.
Diputació, 234 - BARCELONA
Madrid - València - Sevilla - Bilbao - Alicant
La Corunya - Palma de Mallorca - Vitòria

J. COMA ROURA

Pau Iglesias, 47 (abans Princesa). Telèfon 14298. — BARCELONA

Riquíssims i selectes cafès torrats sistema COMA. Després d'una labor constant de més de mig segle he pogut obtenir una torrefacció i selecció dels dits cafès que es recomanen per la seva aroma i fi paladar

UNA ALTRA RECTIFICACIO A FER PER «LA PUBLICITAT»

Els obrers de la NAGSA declaren que no van veure cap pistola

Ahir, al matí, el jutge senyor Adolf Fernández Moreda, es personà a la impremta N. A. G. S. A., per tal de rebre declaracions de diversos dels empleats que no pogueren ferho els primers dies, quan estigué el jutjat en aquella impremta.

Els empleats que declararen foren: Antoni Buj, Florenci de la Fuente, Ricard Nebot, Manuel Vinuesa Antoni Gadea.

Tots els testimonis coincidiren en les seves declaracions amb allò declarat anteriorment pels altres companys de la manera com es realitzà l'assalt. El que no pogueren precisar és si portaven pistoles, encara que la senyal que feien amb les mans a les butxaques, eren de portar en elles les armes, però degut a l'esglai que tenien per les moltes persones que entraren, fou un detall que no poden precisar. Tampoc no pogueren precisar si n'hi havia algun que dirigís l'assalt, per més que tots ells obeïen a una senyal convinguda.

De retorn el jutjat, prestà declaració el poeta i escriptor senyor Josep Maria Sagarra, un dels que contertulia a l'Ateneu amb els elements de redacció de «El Be Negre».

La declaració d'aquest testimoni fou extensa i sembla que es limità a manifestar que coneix tots els redactors del setmanari assaltat.

El jutjat ha continuat instruint diligències i n'ha ordenat d'altres, així com també ha oficiat la policia per tal que en pratiqui de noves.

S'espera que la policia contesti a les que ahir se li oficiaren.

La reserva al jutjat és absoluta, i el jutge ha impedit inclús que els periodistes permaneixin estacionats prop del seu despatx, per tal que no puguin sorprendre qualsevol assumpte, el qual podria malmetre les diligències que es practiquen.

Proclamació de candidats

Ahir, a la tarda, a l'estatge social de la U. S. C. tingué lloc l'antevotació per a la proclamació de candidats que haurien de formar part de la candidatura de coalició en cas de realitzar-se. Foren emesos mil vots i resultaren elegits, en primer terme, els senyors Ramon Foich i Capdevila i Francesc Viladomat, que quedaren proclamats.

COLMADOS SIMÓ

Salmeron, 54; Avinyó, 16; Passeig de Gràcia, 75 i Corts Catalanes, 682 Gran assortit en PANELLETS purs d'ametlla i sucre. Marrons glacé i pinya glacé. Malvasia de Sitges. Rancis i moscatells de la nostra collita

CAFÈ-BAR de PERE UÑO

Plaça de Sarrià, 6. Telèfon 70883
BARCELONA - SARRIA

RANCUNIA ODIOSA

Uns titulars de «La Publicitat» d'ahir:

«El fill de l'Alcalde de Barcelona, convicte i confés de la direcció de l'assalt en quadrilla i a mà armada i robatori a la impremta N. A. G. S. A., ha estat posat en llibertat.»

Quina odiosa rancúnia hi ha en aquest títol! Però la gent honorable el llegirà així:

«El fill que sortí en defensa del bon nom dels seus pares, vexat i injuriat per uns indesitjables...»

«La Publicitat», però, voldria veure el jove tancat en una cel·la negra i plena de rates, carregat de cadenes, condemnat a pa i aigua.

Visió de melodrama tronat i ranci: tan tronat i ranci com el pobre senyor Hurtado.

Esclata un llum de benzina i s'incendia un yatch

Ahir al vespre per haver-li esclatat un llum de benzina al mariner anomenat Wille Finchler de vint-i-sis anys a bord del yatch «Ellen» ancorat al nostre port hagué d'ésser assistit al dispensari del Port d'una ferida lleu a la cella esquerra.

A conseqüència de l'accident, la benzina s'escampà pel yatch incendiant-lo i quedant completament destruït.

Al lloc del sinistre acudiren ràpidament a més de les bombes del Port, els bombers del Parc amb el material apropiat a les ordres del seu cap senyor Jordà.

Una vegada guarit l'esmentat mariner fou traslladat al vaixell danès «Argo».

Henri Torres a Barcelona

Ahir al matí arribà a la nostra ciutat el conegut advocat i amic de Catalunya senyor Henri Torres. A l'estació fou rebut pel Conseller de Cultura, senyor Gassol, i d'altres. A la tarda el senyor Henri Torres sortí cap a València per assistir a les despulles de Blasco Ibáñez.

ESPECTACLES PUBLICS

TEATRES

Teatre Novetats
Companyia lírica LLUIS CALVO
Avui, tarda, a les quatre: LA ALEGRIA DEL BATALLON» i l'èxit dels èxits
AZABACHE
creació de Felisa Herrero i Emili Vendrell
Nit, a les deu:
AZABACHE
Dilluns nit, comiat de l'eminent divo-tenor
HIPOLIT LAZARO
amb la famosa òpera còmica del mestre PENELLA
DON GIL DE ALCALA

GRAN TEATRE ESPANYOL
Companyia de Josep Santpere
Avui, diumenge, tarda, a les 4 i NIT, a les 10: SANTPERE representarà tots els set actes del famós drama:
Don Juan Tenorio
Com que SANTPERE representa aquesta obra amb un realisme i empenta digne d'un campió, pega a les persones impressionables de no assistir-hi, car ell no respon de les avaries. —NOTA: La funció de la tarda començarà amb el vodevil en un acte: MEN FARAS UN? — Dilluns, tarda, a les cinc. ENTRADA I BUTACA 1 Pta.: LES GERMANES MIRET. — Nit, a les deu: D. JUAN TENORIO, pel campió SANTPERE.
Hom està assajant l'obra que ha causat sensació arreu del món: ELS FLORS DE PESOL. — Es despatxa en tots els Centres de Localitats

Teatre Poliorama
Companyia d'alta comèdia MARIA TERESA MONTOYA
Avui a les 3'30:
LA SOMBRA
A les sis, especial i nit, a un quart d'onze:
LA MUJER DESNUDA
genial creació de de MARIA TERESA MONTOYA

TEATRE COMIC
PALAU DE LA REVISTA
Avui, tarda, a les 4. L'espectacle internacional de l'any
A. C. y T.
Triomf sorollós de Tina de Jarque T. Silva V. Genner, Farry-Sisters, S. Gudine, Ch. Hind, Peña, Gómez, Acuaviva, Rosingana, 36 Sascha Girls, 36. El gran èxit:
Las tentaciones
per genial super-vedette
MARGARITA CARBAJAL
i tota la companyia. Nit, a les 10'15. L'èxit:
Las tentaciones
per la genial vedette MARIA CARBAJAL. — Demà, tarda, a les 5. Colossal vermut popular. L'èxit:
A. C. y T.
Nit, i totes les [illegible] el gran èxit:
LAS TENTACIONES

TEATRE CATALA ROMEA
Companyia Vila Davi.— Telefon 18891
A dos quarts de quatre:
EL GENERAL BUM-BUM
amb La rateta que escombrava l'escaleta, ploreu, ploreu ninetes... iLa guardiola (número que entusiasma i que canten els petits, i pel qual se'ls obsequia amb una guardiola). A tres quarts de sis i a un quart d'onze:
La ben plantada
D'entre els èxits del senyor Mantua és el més gran. — Demà, tarda:
L'ESTRELLA DELS MIRACLES

Teatre Barcelona
Companyia de comèdies de MARTI-PIERRA
Avui, diumenge, tarda, a un quart de sis:
Los muñecos
Nit, a un quart d'onze:
SOL Y SOMBRA
Demà, dilluns, tarda i nit:
SOL Y SOMBRA
Dimarts, dimecres i dijous:
D. JUAN TENORIO

Teatre VICTORIA
Companyia de revistes frivoles
Tarda a les 3'30. Gran programa:
LAS DE VILLADIEGO
i l'èxit
LAS NIÑAS DE PELIGROS
Sorollós triomf de tota la Companyia. — Nit a les deu:
Canta Gayarre
i el gran èxit
LAS NIÑAS DE PELIGROS

TEATRE APOLO
Grandiosa Companyia d'Art Dramàtic
5 UNICS DIES D'ACTUACIO
ASSUMPCIO CASALS
(Donya Inès)
Roberto Samsó
(Don Juan)
RAFAEL ARCOS
(Xiutti)
TARDA I NIT
Don Juan Tenorio
i
El nuevo Tenorio
Luxosa presentació
Els millors Tenorios de Barcelona

Gran Teatre del Liceu
TEMPORADA D'HIVERN 1933-34
GRAN COMPANYIA D'OPERA
QUEDA OBERT L'ABONAMENT A NITS I TARDES. Als abonats a la darrera temporada d'hivern i de Tardor 1929-30 (Empresa Mestres) se'ls reservaran llurs localitats fins el dia 10.

Circ Barcelonès
Avui, tarda, a les quatre. —Nit, a les 9'45. GRANS REPRESENTACIONS de les immortals obres
DON JUAN TENORIO
i
EL NUEVO TENORIO
14 ACTES, 14
per la Cia. Claramunt-Barbosa. Primera actriu: ROSETA VERNIS. Primer actor jove: EDUARD CABRE. El millor Tenorio de Barcelona. — Preus populars.

TEATRE NOU
Tarda, 4. Nit, 9'30. Butaques platea, 1'50. Seients, 1. General, 0'50 cèntims
Don Juan Tenorio
A les sis i nit, a les 11'30. Seients 1 pesseta. General 0'50:
El nuevo Tenorio
Superba interpretació per la millor de les companyies de Barcelona

CINEMES

PUBLI - CINEMA
Sessió contínua Seient, UNA PESSETA. NOTICIARIS. DOCUMENTALS. VIATGES. etc.

VOLGA
Cort. 499 (junt Borrell)-Tel. 30558
Avui, MATINAL, a les 10'30. Tarda, contínua de 3'30 a 8'30. Nit, a les 9'45:
REVISTA FOX - DIBUIXOS
¡¡En la boca no!!
ESCLAVITUD
(en espanyol)
per Dorothy Jordan
Demà: dos grans estrenes:
REVISTA FOX - DIBUIXOS
MARIDOS ERRANTES
(solament a la tarda)
HIPNOTIZADOS
comèdia per Maria Alba
PERJURIO
comèdia sentimental per Chester Morris

CINEMA PARIS
Av Portal Angel 11-13. Tel 14544
MATINAL, 10'30. TARDA, 1.a sessió de 3'15 a 5'45. NUMERADA A LES 6. NIT, 9'45:
La novia del azul
Viaje de novios
Es despatxa a la guixeta per a la sessió numerada d'avui, diumenge tarda, a les sis.
DEMA DILLUNS: Maurice Chevalier en
Soltero inocente
i William Powell i Carol Lombard en
Hombre de mundo

[illegible]
Avui, matinal, a les 11. Tarda, de 3'30 a 5'45 A les sis numerada i nit, a les 10
Jan Kiepura en la superproducció de gran èxit:
TODO POR EL AMOR

COLISEUM
Avui, tarda, dues sessions. A les 3'30 i a les 6. ESPECIAL. Nit, a les deu:
Casada por azar
per Carole Lombard i Clark Cable: REVISTA PARAMOUNT - DEAUVILLE (documental) i DIBUIXOS
Demà, nit, en Sessió de Gala:
El signa de la Cruz

URQUINAONA
Telefons 25627 - 24513
GRAN EXIT DE LA PRODUCCIO NACIONAL
Susana tiene un secreto
PER
ROSITA DIAZ
MIGUEL LIGERO
RICARDO NUÑEZ
Avui, sessió matinal a les 11 al preu únic de 2 pessetes

SALONS CINAES
TIVOLI. — 10 nit: LA DAMA DE CHEZ MAXIMS (Florelle, 10'36 nit).
CAPITOL. —9'45 nit: ENEMIGOS INSEPARABLES (Fox) Buddy Rogers, 9'50 nit) EL MARIDO DE LA AMAZONA (Foz) (Elissa Landi, 11'05 nit).
CATALUNYA. — 10 nit: LARRIGAN EL AFORTUNADO (10 nit) ESTRELLA DE VALENCIA (Brigitte Helm, 11 nit).
KURSAAL. — 9'30 nit: SU PRIMER AMOR (9'30 nit) LAS DOS HUERFANITAS (10'40 nit).
PATHE PALACE: EL TENIENTE DE NAVIO (9 nit) DEFENSA PROPIA (10'10 nit) EL ROBINSON MODERNO (Douglas Fairbanks, 11'15 nit).
EXCELSIOR.— 9'30 nit: DEFENSA PROPIA (9'45 nit) EL ROBINSON MODERNO (Douglas Fairbanks, 11 nit).

VARIETATS

OLYMPIA
Avui tarda a les 4. Gran Matinee. Nit, a les deu. GRAN EXIT de la NOVA COMPANYIA DE CIRC EQUESTRE
20 atraccions internacionals, 20
ARTHUR KLEIN and Famille, LOS 10 DIABLOS DEL DESIERTO, SANIO, ODEO, etc., etc.
BUTAQUES 3 Ptes. GENERAL, 1
Nota: L'Empresa invita el públic a adquirir les localitats amb la deguda anticipació. L'Empresa tampoc no respon de la validesa de cap localitat no adquirida en les guixetes de l'Empresa o en les de revenda degudament legalitzades
Demà, nit, a les deu, GRANDIOSES FUNCIONS

BRAUS: MONUMENTAL
Diumenge, 29. Tarda, a les 3'30:
Sensacional «novillada»
Els «Asos» de la «novilleria
JAIME PERICAS
i CURRO CARO
mataran mà a mà
6 magnífics «vedells-braus», 6 de donya JOANA SANCHEZ BLANCO
ENTRADA, 1'75

PROXIMA INAUGURACIO DEL FRONTO PRINCIPAL PALACE
COMPLETAMENT REFORMAT
GRANDIOS QUADRO DE PELOTARIS

MAISON DOREE
Tots els dies, gran èxit de
Jaume Planas
amb els seus discos vivents i la reina de la cançó
Carmelita Aubert

Palau Música Catalana
ORQUESTRA PAU CASALS
DARRER CONCERT, AVUI DIUMENGE A DOS QUARTS DE SIS DE LA TARDA
Jacques Thibaud
(VIOLINISTA)
PAU CASALS
(VIOLONCEL-LISTA)
UNICA AUDICIO
Localitats i entrades: al PALAU

HOLLYWOOD BAR DANCING
Assalt, 103. Telefon 67033
Cabaret aristocràtic
EL SIE BAYRON
A CAMPOS «MISS KURSAAL»
GLORIA LIBRAN
BRAZ-FEL
VERA ORLOWA

RESTAURANT CASA JOAN
LA CASA MES ACREDITADA
Paella Valenciana
i
OLLA BOULLABAISSE
Telèfons 11692 i 15759
Rambla de Santa Mònica 21 i 23
— BARCELONA —

El President Macià, a València

(Ve de la pàg. primera)

l'estat Valencià, a la República i a Blasco Ibàñez.

Els que han arribat

Amb el President de la Generalitat, senyor Macià, han arribat a València el primer conseller del Govern de la Generalitat, senyor Santaló; l'alcalde de Barcelona, doctor Aiguader; els diputats al Parlament de Catalunya, senyors Fontbernat, Andreu i Rauret, els regidors de Barcelona, senyors Escofet, Samblancat, Ruiz, Ollé, Sanchez Silva, Jover i Griso, el secretari del President de la Generalitat, senyor Alavedra, el secretari de l'alcalde, senyor Vives, els senyors Ribé, Rubí i altres.

Rebuda triomfal

Amb moltes dificultats, degut a la immensa gernació que esperava els representants de Catalunya — unes quaranta mil persones — el President de Catalunya ha pujat al cotxe acompanyat de l'alcalde de Barcelona, doctor Aiguader, del primer conseller senyor Santaló i de l'alcalde de València, senyor Gispert. Precedia la comitiva la guàrdia municipal montada de Barcelona, amb la bandera de la ciutat; seguia darrera el cotxe, la guàrdia municipal de València, amb altres cotxes, ocupats per les altres autoritats i un nombre considerable de senyeres i banderes de les entitats valencianes.

La comitiva ha necessitat més de tres quarts d'hora per arribar a l'Ajuntament. Tanta era la gentada que impedia el pas de la comitiva. La circulació ha estat interrompuda, tots els balcons eren plens de públic, el qual aplaudia amb entusiasme indescriptible el senyor Macià.

Recepció a l'Ajuntament

En arribar la comitiva a l'Ajuntament, l'alcalde de València ha donat la benvinguda al President Macià i als seus acompanyants i els ha dit que València es sentia honorada de rebre els representants de Catalunya i que desitjava que aquesta visita servís per a estrènyer més que mai la germanor entre els dos pobles.

Després d'aquesta salutació el President Macià ha manifestat el seu agraïment per la triomfal rebuda que el poble valencià els havia dispensat. Enaltí la figura de Blasco Ibàñez i acabà amb visques a València, a Catalunya, i a la República, que foren contestats entusiàsticament.

El poble valencià, reunit davant l'Ajuntament, reclamà a grans crits la presència del President Macià, el qual sortí al balcó i fou objecte d'una ovació delirant, voleiar de mocadors i visques a València lliure, a la República, a Catalunya, etc.

Després d'unes paraules de presentació del President Macià que pronuncià l'alcalde de València, el President de Catalunya, enmig d'un gran silenci, ha pronunciat el següent discurs:

Discurs del President Macià

Poble de València, terra de llibertat, exemple de republicans: en nom de Catalunya, jo et saludo. Que aquesta salutació que jo et porto sigui un nou lligam de germanor entre dos pobles que no han oblidat ni oblidaran mai aquells gloriosos temps de la seva Història en què, junts, crearen una cultura comuna i es donaren a ells mateixos i al món lleis que constitueixen el nostre major orgull i la nostra millor glòria.

Avui, enduts també per un mateix sentiment, es conjuren per a fer prevaler aquelles llibertats que havien perdut sota l'absolutisme de dinasties de mala memòria i que els han estat retornades per la República.

Sempre he cregut, i ara vosaltres me n'acabeu de convèncer, amb aquest sentiment i aquesta vibració que commou València de banda a banda, que la República no té res a témer. (Ovació grandiosa).

Es el règim que s'ha donat el poble i ell el defensarà amb aquell braó que defensa les coses que són seves pesi a qui pesi i costi el que costi. (Ovació delirant que dura llarga estona. Visques a Catalunya, a València, a Macià i a la República).

Com no fóra així tractant-se d'un poble com el vostre d'una tradició tan democràtica que ens ha llegat una institució modèlica, com és aquesta del Tribunal de les Aigües, tan treballador que ha convertit aquesta terra en el veritable jardí d'Espanya, tan artista que ha donat al món noms illustres com els de Ribera i Sorolla, savis com Lluís Vives i aquesta magnífica tradició d'escriptors que va del gran poeta Ausiàs March al cantor de la vostra horta el nostre estimat Llorente i que culmina en aquella glòria internacional de València, el meu gran amic Blasco Ibàñez. (Una nova ovació interromp el discurs).

Blasco Ibàñez, l'home genial que si a vosaltres us ha fet patriotes, ha fet arribar a conèixer i estimar el nom de València a tots els pobles del món.

Cap ocasió com aquesta per a alçar com una bandera de pur republicanisme el nom gloriós de Blasco Ibàñez. Ell no va voler petjar terra espanyola fins que aquesta fos ben lliure. (Immensa ovació; altra vegada es repeteixen els visques entusiastes).

Ja veieu, doncs, valencians, el deure que ens imposa el tenir les seves despulles. Fidelitat a les seves despulles vol dir fidelitat a la República. (Formidable ovació).

Si ell morí sense veure-la, no hi ha cap valencià ni cap home lliure d'Espanya que no sapigués morir abans de veure-la profanada. (Nova i grandiosa ovació).

Es amb aquest mateix sentiment que jo vull acabar, germans de València, sense dir-vos com a President de la Generalitat, tot l'amor i tota l'esperança que té posada en vosaltres el poble de Catalunya, que si d'aquesta terra fou dit que era la millor i la més bella del món, estic segur que també sabrà ésser la primera si arriba algun perill per a la defensa de les seves llibertats i de la República. (Ovació delirant).

Catalans i valencians lluitàrem junts contra els Borbons que ens robaren les llibertats i junts hem lluitat per tal de reconquerir-les. Jo tinc la seguretat que també ens trobaríem junts si perillaven aquestes llibertats. Valencians, visca la República! Visca València! Visca Blasco Ibàñez! Visca el President de la República! Visca la Federació dels pobles Ibèrics! (Ovació enorme i visques a Catalunya lliure, a València lliure, a Macià, a l'«Avi», etc.)

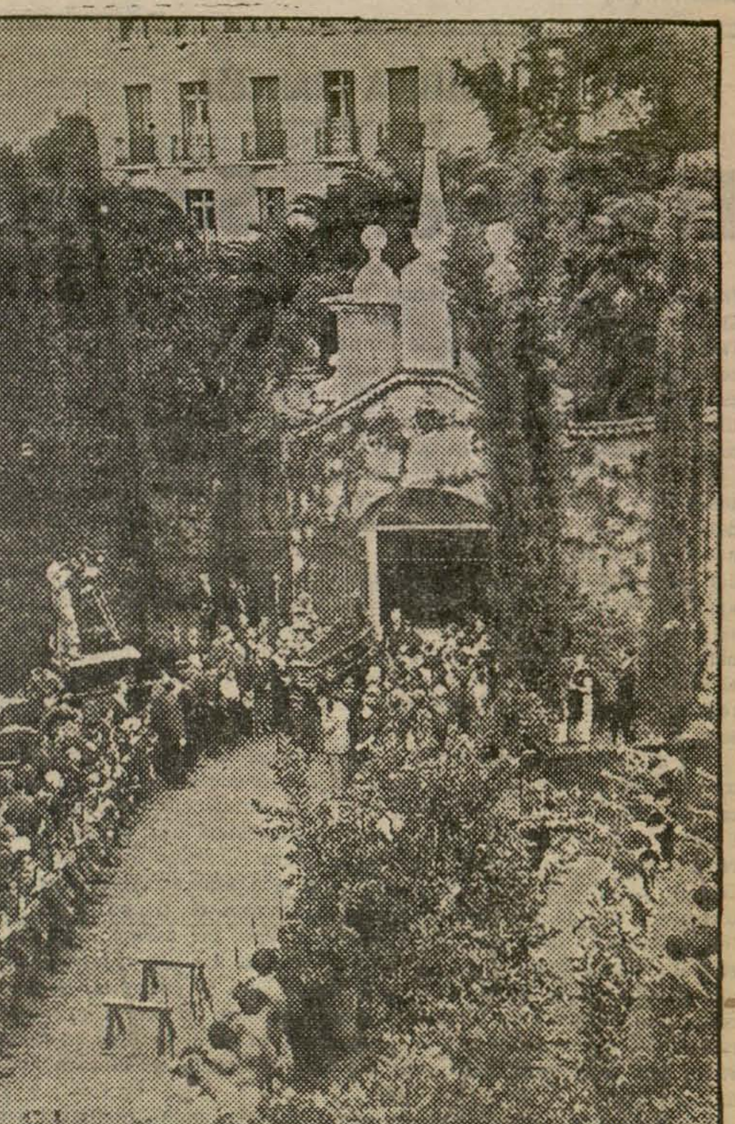

El fèretre contenint les restes de Blasco Ibàñez en ésser traslladat de «Fontana Rosa» a Menton, al creuer espanyol que ha de conduir-lo a València
(Foto S. Català)

Altres detalls de l'estada del President Macià, a València

El senyor Macià ha descansat breument en un salonet de l'Alcaldia, on ha rebut moltes visites, entre altres, la del Centre Català de València: «Lo Rat Penat», «Lo Micalet» i gran nombre de periodistes. Després s'ha dirigit a l'hotel, i en el trajecte s'han repetit les mostres d'entusiasme de la multitud, la qual emplenava totalment els carrers del curs. A l'hotel, el senyor Macià ha rebut més visites.

Pot afirmar-se que la rebuda tributada per València al President de Catalunya ha estat una cosa formidable. L'entusiasme de la multitud ha estat delirant i d'un evident sentiment valencianista i republicà per damunt de tot.

L'aspecte de la ciutat: Preparatius

Continuen arribant a València autobusos plens de viatgers i la població presenta un aspecte fantàstic.

Diversos balcons són illuminats i s'han collocat també moltes banderes, amb els colors nacionals.

A tots els centres oficials oneja la bandera nacional a mig pal amb crespons negres

Tant el governador com l'alcalde han publicat bàndols dirigits al poble de València per tal que vagi a rebre les despulles de Blasco Ibàñez, al mateix temps que s'incita el veïnat per tal que rebi amb la seva acostumada hidalguia al President de la República i el Govern d'Espanya, i al senyor Macià i Govern de la Generalitat i als Ajuntaments entitats i representacions que vénen de tota Espanya per tal d'assistir a l'homenatge que la nació realitza, retent honor a un dels seus més illustres fills.

Les autoritats militars han fet públics els honors que l'Exèrcit retrà a les despulles de l'illustre novellista i la forma en què es cobrirà la carrera per les tropes.

El Comitè pro-trasllat de les despulles també ha fet públic en els periòdics les disposicions pertinents per a l'arribada de les despulles i desfilada.

En les primeres hores del matí començaren a arribar a València trens i automòbils conduint forasters de totes les parts d'Espanya

Els automòbils de línia dels pobles de la província vénen també plens de viatgers.

El governador s'ha dirigit als empresaris de teatres i cinemes per tal que després d'acabats els espectacles formals obrin les seves portes als veïns, així com els cafès i restaurants.

Autoritats valencianes

Acompanyaren al President de la Generalitat i les altres autoritats valencianes les personalitats senyors Vicenç Marc Miranda, Josep Llaurandi Ismael Barrera i Llucià Burgos.

També figurava en l'expedició el capità dels Mossos d'Esquadra, senyor Esc[illegible].

Al acomiadar els expedicionaris a l'Estació de França, acudiren, entre altres, la senyoreta Maria Macià, el President del Parlament, senyor Casanoves, els Consellers senyors Comorines, Gassol i Barrera i el diputat senyor Soler i Bru.

El viatge del «Jaume I»

València, 28. — El delegat marítim, senyor Lugard López, ha rebut un ràdio del comandant del «Jaime I», el qual diu així: «Llegaré tres madrugada, fondeando ante puerto. Destructores entraràn puerto llegar dia «Jaime I» entrarà hora convenida para ceremonia. Comandante «Jaime I».

El ràdio ha estat aprovat pel Ministeri de Marina, havent-se contestat pel delegat marítim amb el següent: «Confirmo radio. Entraràn destructores cinco mañana. Saldràn barcos pesca y embarcaciones escolta levando anclas a las nueve para entrar puerto. Delegado marítimo. Lugardo López.»

La recepció al Centre Català

València, 28 (per conferència). — Aquesta nit a tingut lloc al Centre Català una recepció a honor del president de la Generalitat i altres autoritats catalanes. Hi han assistit representacions de totes les entitats de València, entre les quals cal remarcar «Lo Rat Penat», «Lo Micalet», «Valencianistes d'Esquerra», i d'altres. Hi havia també tota la colònia catalana de València i el general Riquelme, català de Tarragona. Han pronunciat discursos, que han estat molt aplaudits, el President del Centre Català, l'alcalde de Barcelona doctor Aiguader, el primer conseller senyor Santaló i el President de la Generalitat senyor Macià, el qual ha estat objecte de noves mostres d'adhesió i afecte.

Durant l'acte ha arribat el famós advocat francès M. Henri Torres, el qual ha abraçat efussivament al senyor Macià. L'orquestra aleshores ha interpretat la «Marsellesa», «Els Segadors», l'Himne València i l'Himne de Riego. La festa ha estat enmig d'un gran entusiasme.

El President de la Generalitat i els valencians

Davant del local on hi ha installat el Centre Català, una gran gentada esperava la sortida del President Macià. En aparèixer aquest a la porta ha estat objecte d'una gran ovació. Els aplaudiments es repeteixen continuament al seu pas pels carrers de la ciutat i a la porta de l'hotel on posa el senyor Macià hi ha nombrosos grups de ciutadans que comenten amb afecte el cordialíssim acolliment que València ha dispensat als catalans i d'una manera especial al seu President Macià.

El President de la República surt cap a València

Madrid, 28. — A les onze de la nit, tal com estava anunciat, en l'exprés de València ha sortit per tal de realitzar el seu viatge V. E. el President de la República.

Des de molt abans de l'hora indicada s'ha reunit en les andanes de l'estació del migdia nombrós públic i en la sala d'espera que estava convenientment acondicionada. S'han aplegat també les altes representacions de l'Estat que acudien a acomiadar V. E.

Es trobaven allà el president del Consell, senyor Martínez Barrios, el ministre de la Governació, senyor Rico Abello, el d'Agricultura, senyor Cirilo del Río i el de la Guerra senyor Iranzo, que havien d'acompanyar el cap de l'Estat en el seu viatge.

A més estaven presents el cap de la divisió, senyor Virgili Cabanellas i tots els generals en comandament a Madrid, així com nombroses representacions dels Cossos de l'Exèrcit i de l'Armada.

A l'andanada han format per a tributar honors forces del primer regiment d'Infanteria amb bandera i música.

Poc abans de l'hora assenyalada per a la sortida del tren ha arribat el senyor Alcalà Zamora

Han acudit a rebre'l els ministres, les autoritats i els secretari general de la Presidència de la República que amb el cap de la Casa Militar i els ajudants del cap de l'Estat, acompanyen a aquest en el seu viatge.

El president de la República a la taula de la sala d'espera ha estat signant alguns decrets.

Aquests són la concessió de la Gran Creu d'Isabel la Catòlica a l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, senyor Moles.

Un altre del Ministeri d'Instrucció Pública relatiu als títols de creació de diferents escoles.

Finalment signa els decrets de nomenaments acordats ahir, i sotmesos a la signatura del President al acabar el Consell sota la seva presidència.

Immediatament després d'haver signat aquests adecrets, el cap d'Estat revisà les forces d'infanteria, les quals li tributaren honors, i al presentar-se a l'estació el President, la música interpretà l'himne nacional.

El senyor Alcalà Zamora fou acollit amb una calurosa ovació per part del públic que omplenava l'estació.

Després de passar revista a les tropes, el senyor Alcalà Zamora conversà amb els ministres i amb algunes personalitats una estona, pujant al tren, el qual sortí a les 11 en punt de la nit, cap a València.

El President del Consell manifestà El ministre de la Governació, per la seva part, confirma, així mateix, que no hi havia cap novetat a tot Espanya.

Respecte a la vaga del ram de construcció de Madrid, manifestà que no s'havia arribat encara a un acord.

En relació amb la vaga de Trúbia digué que no tenia notícies de l'acord de persistir amb la vaga que havien adoptat els obrers en l'assemblea d'aquesta tarda que celebraren per tal de resoldre el conflicte i que continuaran les gestions per tal de solucionar la vaga com en altres qüestions pendents a Madrid.

GRAN RESTAURANT "GLACIER"
BRASSERIE
Servei a cobert i carta :-: Cuina recomanada
Rambla del Mig, 19 i Plaça Macià, 3. - Tel. 22503

JULIÀ MANGRANÉ
OLIS
Magatzem de Pesca Salada, Colonials, Arrossos, etc.
LLEIDA

Diumenge, 29 d'octubre del 1933

la humanitat

Barcelona — Any III — Núm. 613

POLITICA FRANCESA

El Govern Sarraut

Des del punt de mira de la seva composició política, el nou Govern francès no mostra cap diferència important respecte al Govern anterior. Quatre Ministeris hi haurà hagut d'ençà que, l'any passat, fou elegida l'actual Cambra de diputats de França: els Ministeris Herriot, Paul Boncour, Daladier i Sarraut. I tots quatre formats pels radicals i radicals-socialistes, i necessitat de l'ajut —el famós «soutien»— dels socialistes. Políticament el Govern que presideix Albert Sarraut és una reproducció lleugerament esmenada del Govern que presidia Eduard Daladier.

¿Per què s'ha produït una crisi ministerial que ha acabat deixant les coses tal com estaven poc mes o menys? L'explicació es troba en l'actitud dels socialistes i, més concretament, en l'actitud de Léon Blum. Aquest no solament segueix una política contrària a la collaboració ministerial del seu partit, ans encara condiciona amb un criteri tan sever el simple ajut als radicals i radicals-socialistes, que ha fet caure ja tres Governs en pocs mesos. Blum mateix, en un recent article de «Le Populaire», reconeix aquest fet, però vol donar-ne la culpa als Governs caiguts. Diu que al seu grup no li plau de lliurar-se a un tal «jeu de massacre», i que en realitat els aludits Ministeris han mort, no pas per homicidi, ans bé per suïcidi.

* * *

A la Presidencia del Consell de Ministres hi ha ara Albert Sarraut, membre del duumvirat de germans de Tolosa que ha exercit en la política francesa, de vint anys ença, una forta influència. Albert, més actiu i àgil que el seu germà Maurice, no és tanmateix una figura de primer rengle. Però la seva grisor li ha facilitat ara l'ascensió al primer lloc del Govern. Es un radical-socialista de tota la vida, amb alguns moments d'heterodòxia, deguda sobretot al seu «poincarisme» de temps enrera. Fet i fet presenta un cert matis suau que el fa apte per a captar alguns vots en els grups parlamentaris de centre i obtenir així un «radicalisme ampliat», com diu el diari «L'Oeuvre». En la seva joventut, havia defensat coratjosament les idees descentralitzadores i era un occità gairebé federalista. No és de creure que aquestes idees, ni en el cas que es conservin en el seu pensament, exerceixin ara cap influència en la seva actuació ministerial.

Personalment, Albert Sarraut és un home de món, intelligent i amable, encara que Léon Daudet, amb el seu terrible estil insultant, el caracteritzi amb aquests mots: «un simi galant i pretenciós.»

* * *

La personalitat d'Albert Sarraut no basta per a donar al Govern nou un caràcter diferent del que tenia el Govern anterior. Cal remarcar, per una altra banda, que els quatre departaments principals continuen a mans de les mateixes persones: a l'Interior segueix Chautemps; a Guerra, Daladier; a Finances, Bonnet; a Afers Estrangers, Paul Boncour.

Aquesta última cartera ha estat molt discutida en el curs de la crisi. Sembla que el President de la República, Lebrun, desitjava que Paul Boncour, successor de la política de Briand, fos substituït. Però els socialistes, tant els del grup Renaudel com els del grup Blum s'hi oposaren i al capdavall s'han imposat en aquest punt.

El nou Ministeri, format per radicals i radicals-socialistes amb el feble afegitó de dos moderats —Stern i Pietri—, pot eixemplar una única la majoria cap al centre de la Cambra. Però la seva permanència al Poder depen dels socialistes, i especialment del grup Blum. Un altre cop de malhumor d'aquest portaria la quarta caiguda ministerial de la present legislatura francesa. Hom creu que això no trigarà molt a succeir.

A. ROVIRA I VIRGILI

FRANCESC MACIA A BELLPUIG

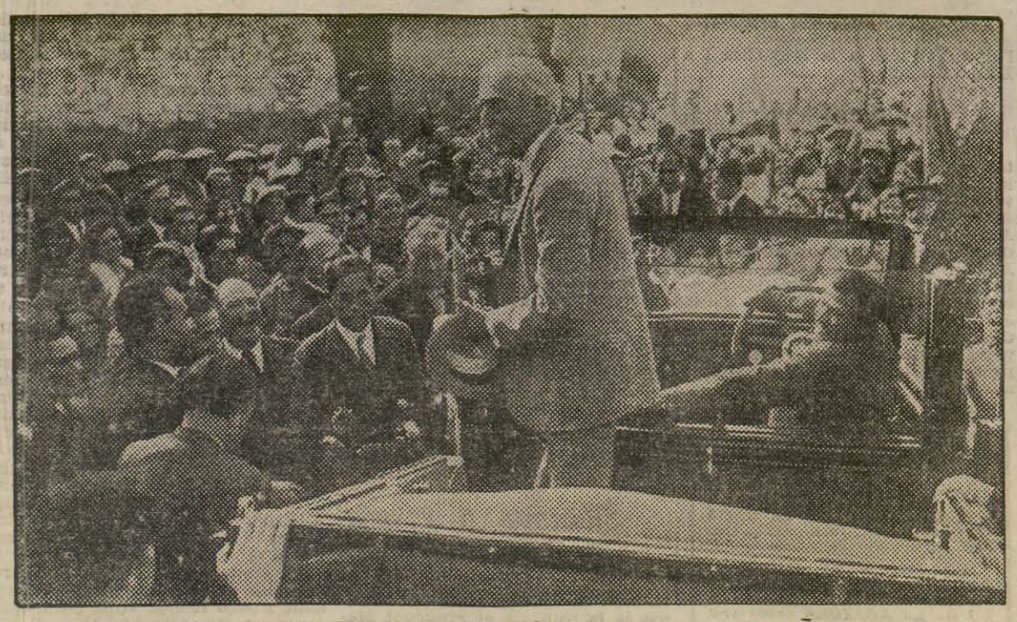

El President de la Generalitat a la seva arribada a Bellpuig és victorejat per la multitud (Foto Domínguez.)

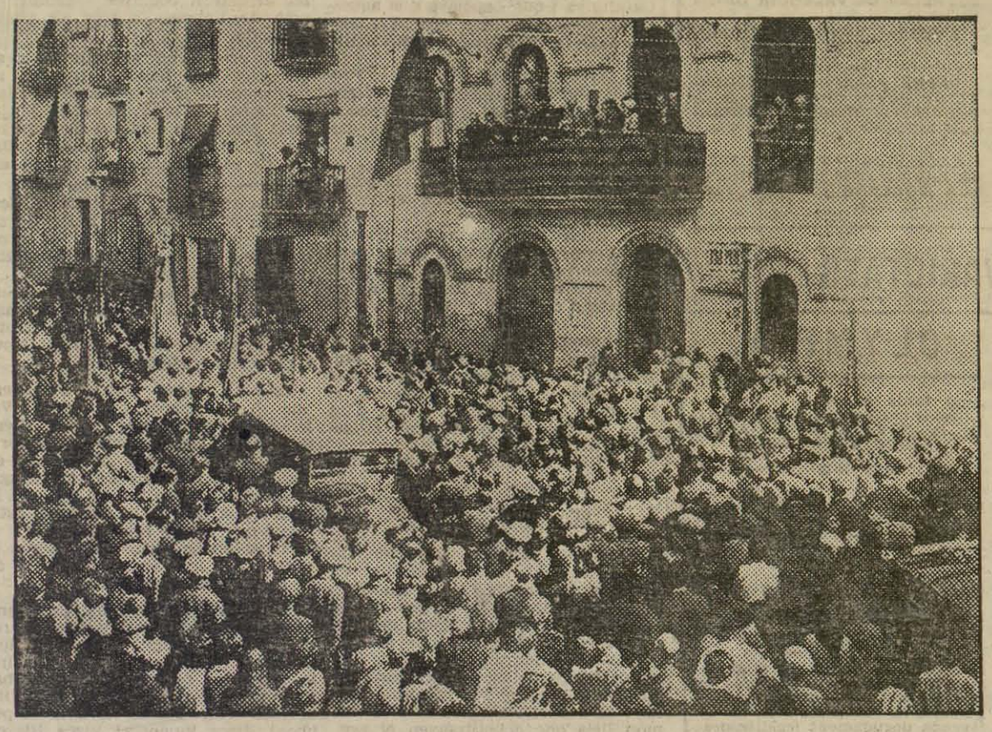

El President de Catalunya dirigeix la paraula al poble (Foto Domínguez.)

EL CONFLICTE DE LA DEPENDENCIA MERCANTIL

Ha estat presentat al Govern General, l'ofici de vaga, que començarà, en tot cas, el dia 7 de novembre

Les gestions del Front Unic

En rebre els periodistes, ahir a migdia, el senyor Selves, els informà que havia estat presentat en aquell Centre oficial l'ofici de vaga del ram mercantil, signat per les entitats obreres que integren el Front Unic del ram.

El conflicte, doncs, entra en una fase interessant. Conseqüència dels empats consecutius amb què han acabat les deliberacions del Jurat Mixt del ram, hi ha plantejat, amb caràcter imminent, l'anunci de vaga d'una innegable gravetat.

Segons les nostres referències, el Front Unic celebrarà el diumenge vinent, dia 5 de novembre, al matí, una assemblea en el local de la Bohèmia. El dia 6, a la nit, en el mateix local, se celebrarà un gran míting en el qual hom donarà compte de les gestions realitzades i del resultat aconseguit, i en tot cas s'acordarà anar a la vaga general del ram mercantil, la qual començaria l'endemà, dia 7.

Oportunament ens hem ocupat en aquestes pàgines de la importància del conflicte, informant als nostres lectors de les reivindicacions que es pledejen. Continuarem informant-los.

Avui podem dir només que amb la presentació de l'ofici de vaga el conflicte ha entrat en un moment de gravetat innegable.

CONVERSES LITERARIES

D'ALEMBERT

La França celebra avui, 29 d'octubre, el cent cinquantenari de la mort de Jean Le Rond D'Alembert, infant trobat, fill natural de Madame de Tencin i del cavaller Destouches. L'home de l'esperit modern, el pare de l'Enciclopèdia, deixà escrit un admirable auto-retrat que no ens podem estar de traduir. Deia D'Alembert d'ell mateix: «D'Alembert no té res a la cara que sigui remarcable, ni en bé ni en mal. Hom pretén que la seva fisonomia és ordinàriament irònica i maligna. La seva conversa és molt desigual, ara seriosa, adés gaia, segons l'estat en què es troba la seva ànima, bastant abúlica, però mai fatigadora ni pedantesca. Es d'una alegria que va sovint fins a l'infantilisme. Disputa rarament i mai amb agror. Exceptuant les ciències exactes, no hi ha gairebé res que li sembli prou clar per deixar de concedir molta llibertat a les opinions; i la seva màxima preferida és que, gairebé sobre totes les coses, podem dir tot el que volem Hi ha algú que el creu dolent perquè es riu sense escrúpols dels imbècils pretenciosos que el molesten; però si això és un mal, és l'únic que ell es sent capaç de fer. L'experiència i l'exemple dels altres li han ensenyat que cal malfiar-se sempre dels homes, en general; però la seva extremada franquesa no li permet de desconfiar de cap d'ells en particular. No arriba mai a persuadir-se que l'enganyen. Ningú no porta més lluny que ell el desinterès, però no té necessitats ni capricis. Aquestes virtuts li costen tan poc que no cal lloar-les-hi. Són, més aviat, una minva en els seus vicis que no pas un augment en les seves virtuts...» I així era l'home. Matemàtic i filòsof, fou associat per Diderot a l'obra de l'Enciclopèdia, que havia de revolucionar tota la vida intellectual i social del seu temps i obrir l'època de les conquestes científiques modernes. D'Alembert s'encarregà de la redacció o de la revisió de tots els articles matemàtics d'una part dels sinònims, i sobretot del Discurs preliminar i de l'advertencia del volum tercer. Aquest Discurs magistral, amb els Elogis acadèmics i la Correspondència, són les millors obres literàries del gran matemàtic. Fou també D'Alembert qui obtingué la collaboració de Voltaire i Montesquieu per a l'obra naixent. Ell, amb el gran Diderot per company heroic, defensà contra tot i totnom la gran construcció sistemàtica, i resistí sense ajeblimenta l'enorme pluja de crítiques i d'injúries, de calumnies i de condemnes, que suscitava dia darrera dia la seva fermesa intellectual. La màxima puixança de D'Alembert eren les matemàtiques. Però no és possible negar-li la gran part d'influència que exercí en la filosofia francesa del segle divuitè. Si bé és cert que no podem atribuir-li cap de les grans idees que són la glòria del seu segle, no és possible negar que D'Alembert fou un gran propagador de la filosofia, que ell servi sempre amb el seu talent de literat i el seu geni de geòmetra. Cap reconegut, en absència de Voltaire, dels filòsofs de l'Acadèmia, tenia, com la majoria de matemàtics el respecte envers el rigor del mètode geomètric i la satisfacció d'esperit, característica del perfecte intellectual, que ell no sabia trobar en cap altra mena de recerques, i que el feien sempre visiblement esclau d'una indomable tendència a dubtar que hi hagi un lloc per a la certesa absoluta en la relativitat de les coses humanes. Jo crec que el veritable D'Alembert sistemàtic cal cercar-lo sempre en els seus Elements de Filosofia, *si volem trobar el pensador alliberat de la marca profunda de Bacon (prefaci de l'Enciclopèdia) i l'intellectual lucidíssim que, després de Locke i Condillac, ja procedir de la sensació tots els principis dels coneixements humans. Però, com ells, no creu que sigui possible d'atribuir el pensament a l'extensió. No ens equivoquem, doncs, en atribuir nosaltres a D'Alembert una tendència espiritualista, més que no pas intellectualista, relativament sobretot a la tendència exposada de Diderot. Cal agrair a D'Alembert l'haver plantejat netament la qüestió de l'existència del món exterior, i sobretot l'haver afirmat convençudament que ni de l'esperit ni de la matèria no ens serà possible tenir-ne mai una idea clara i concreta. D'aci vénen totes les contradiccions dels seus intents d'organització sistemàtica, sempre interromputs i finalment abúlicament fracassats. Fundava la moral damunt el principi de l'interès, i feia del desinterès la primera de les virtuts morals. Constituir racionalment i secularitzar la moral semblà haver estat la seva gran preocupació filosòfica. La seva idea dominant és la subordinació de les afeccions particulars de «l'amor universal de la humanitat». Ell havia propugnat la composició, per «un ciutadà filòsof», d'un catecisme de moral per a infants. Sembla que ja ressonin en aquests mots els anhels cívics que preparaven la gran tempesta revolucionària que havia de trasbalsar tota la vida de França, i que en el sistema d'aquell gran infant que es digué Saint-Just cristallitzaria, lapidàriament, en les fórmules rigidament espartanes dels Drets de l'Home. No oblidarem que el gran D'Alembert veritable és el matemàtic. I que l'anomenat «principi de D'Alembert» és el títol més bell de la seva glòria matemàtica. Però el filòsof i el literat no moriran mai. Els* Elogis de Montesquieu, de Bossuet, de Fénelon i de Sacy *són veritables obres mestres d'anàlisi i de sensibilitat intellectualitzada. L'ombra de Diderot ha projectat, obliquament, una penombra damunt el geni de D'Alembert. Però amb ell, i amb els enciclopedistes, serà sempre un dels factors principals d'aquell formidable moviment intellectual que precedí i preparà la gran Revolució del 1789.*

A. ESCLASANS

El Sr. Selves, a Madrid

Ahir nit el governador general digué als periodistes que la reunió de la Junta de Seguretat, per ordre del sots-secretari del Ministeri de la Governació, es celebrarà el proper dilluns, a les onze del matí, al ministeri.

Per aquest motiu, aquesta nit marxarà a Madrid, en el exprés, el senyor Selves.

Focs de Bengala

*

L'ILLA DE LA CALMA

He oit contar, de llavis autoritzadíssims, una anècdota mallorquina que ara em ve a la memòria no se per què. Per tal de posar una mica de sedant als nervis dels que em llegeixen, que suposo tan hiperexcitats com els de tothom, aquests dies, us la vaig a reproduir. Ben entès que no és pas res transcendental ni tant sols truculent ni melodramàtic. A mi no m'agrada defraudar ningú. Quan peco, sempre és per carta de més.

El cas fou que la filla d'una important personalitat, trobant-se a Mallorca, es va encapriciar d'unes cadires de les que constitueixen la típica producció del país. Per tal d'encomanar-ne unes d'iguals, va fer-se indicar l'adreça del cadiraire i anà a trobar-lo. L'home, que prenia plàcidament la fresca a la porta de casa seva, no va semblar pas massa content amb la inesperada comanda. Allò d'haver d'aixecar-se per tal de complimentar la damisella, degué fer-li ben poca gràcia.

I quan la clienta, o aspirant a tal, va expressar els seus desigs el constructor de cadires, amb un gest displicent i moix, va dir-li, amb tots els respectes, que s'adrecés al cadiraire del davant, car ell, la veritat, no tenia ganes d'escarrassar-se. La senyoreta va haver de fer ús de totes les seves dots persuasives per tal de convèncer l'insular i que accedís a fer-li ell les cadires. L'encàrrec va servir-se tard o d'hora. I aleshores va venir la segona part: la resistència passiva de l'industrial a fer el compte, és a dir, a cobrar. Per no prendre's la molèstia d'agafar la ploma, fer unes xifres i redactar una factura, es conforma a no cobrar, tot i les reiterades instàncies de la gentil compradora. Potser, a hores d'ara, ja s'haurà espolsat la inèrcia i haurà quedat l'ajer arranjat del tot...

Aquest temperament refractari a tot esforç i amic de la calma contemplativa no és patrimoni exclusiu del cadiraire balear. Molta gent que no és d'allà, en els moments difícils, ja allò que recomana la lletra d'un vell tango argentí: «Esta noche me emborrabien, me *mamo* bien *mamao* pa no pensar.» *Tal i com també declarava un jamós ultramontà*: «Lluny de mi la funesta mania de pensar.»

Es per això que aquesta gent crèdula s'empassa tota mena d'espècies calumnioses i exorbitants que no s'empassaria pas si pensés una mica. La pitjor cosa que ens podria passar, en època electoral, es que, per mandra, el cadiraire de l'esquerra trametés els clients al cadiraire de la dreta. I, encara que per deixadesa o torpitud a passar comptes, oblidés el poble moltes coses i negligís la liquidació del passat de molts prohoms i prohomenets, que avui fan escarafalls de tota mena, refiant-se que ningú no s'adonarà de l'estella de falles, errors i ensopegades que deixen darrera seu. Conformes que d'aquesta lluita n'hi hagi per a llogar-hi cadires, però no cedim, per droperia, les cadires als qui no hi tenen, avui, dret

J. M. FRANCES

Les noves tarifes especials dels taxis

La Confederació de la Indústria del Taxi ens prega la publicació de la següent nota:

Des d'avui, diumenge, dia 29, començaran a regir els següents serveis especials d'auto-taxis (viatges collectius):

Carrer de Salmeron-Fontana als camps de futbol i places de braus, a 0'60 pessetes el seient.

Plaça de Catalunya (davant Casino Militar) als camps de futbol i places de braus, a 0'60 pessetes el seient.

Rambla de Catalunya-Avinguda 14 d'Abril als camps de futbol, a 0'60 pessetes el seient.

Plaça de Palau als camps de futbol i places de braus, a 0'60 pessetes el seient.

Carrer de Sans-Riego als camps de futbol del F. C. Barcelona i C. D. Espanyol, a 0'40 pessetes el seient.

Serveis de cementiris

Plaça de Catalunya als cementiris Nou i Vell, a 1 pesseta el seient.

Plaça de Palau als cementiris Nou i Vell, a 1 pesseta el seient.

Per al retorn al punt de sortida regiran els mateixos preus. Si els senyors viatgers els convé, en retornar, baixar abans del final, podran fer-ho.

El Gran Teatre del Liceu

El senyor Mestres exposa als representants de la Premsa, el pla a realitzar en la temporada propera i els seus propòsits per a la vinent primavera

Segunt el costum de molt temps establert, també aquest any el Comitè del Liceu i el digne director general, Joan Mestres Calvet, han volgut reunir els representants de la premsa, directors i crítics musicals en un espléndid sopar íntim, servit curosament en un dels elegants salons de l'«Hotel Colón», el qual serví, a l'ensems per a assabentar-nos detalladament dels plans i propòsits a realitzar en la temporada propera, com també d'avançar-nos força important amb respecte a la primavera vinent.

Així, en íntima companyonia i prescindint de protocolàries etiquetes, prengueren seient a l'ampla taula, al voltant del senyor Mestres, ultra el senyor Font, el qual representava al senyor Cass i els senyors Fontbernat i Prieto, del Comitè, els senyors Montero, Borràs de Palau, Moragas, Romeu, Llongueras, Lliurat, Gongora, Panissa, Marques, Zanni, Gelabert, Tellez, Mas, Soler, Aguirre, Gibert i Camins, Serinya i el que signa el present article. Regna, durant l'apat, la major cordialitat i bon humor, amenitzat amb les fines agudeses dels amics Moragas i Joaquim Montero.

En acabar, el senyor Mestres prengue la paraula per tal d'exposar-nos el pla proxim a desenvolupar dins el marc del nostre Gran Teatre del Liceu i que, a jutjar pels projectes anunciats, no fa gens difícil el preveure una de les més formidables temporades líriques que, si no en quantitat, sí en qualitat s'hagin celebrat a la nostra primera escena de molts anys ença. Recorda el senyor Mestres que moltes iniciatives sorgides en reunions semblants, havien estat recollides i portades a la pràctica en successives campanyes, i demanà als reunits, ensems que l'ajut moral a la més gran brillantor de la futura temporada, noves orientacions que li serveixin de base per tal de complir els desitjos de tots per a més endavant i, especialment, per tal que les actuacions del nostre primer Teatre vagin en importància i qualitat, al davant de les primeres escenes mundials. Després de remarcar la importància i enorme sacrifici que representa l'estrena de «El Amor brujo», de Manuel de Falla i de la gran òpera-oratori de Igor Strawinsky «Oedipus Rex», junt amb les represes de «La Vida Breve», també de Falla, «Maria del Carmen», de Granados i «Euda d'Uriac», del malaguanyat Amadeu Vives, anuncià el senyor Mestres el seu propòsit d'estrenar a la primavera següent, després del Carnaval, la gran òpera de Ricard Strauss «Arabella», darrera producció del famós mestre, que acaba de constituir un dels majors esdeveniments musicals a Alemanya, la qual obra anirà alternada amb un cicle Mozart. Es endebades manifestar que aquesta nova, la qual tots els nostres filharmònics rebran amb la major satisfacció, assolí, entre els reunits, un acolliment entusiasta, la qual cosa referma allò que ja ens havia merescut el cartell de la temporada que aviat començarà, el qual reproduïm més endavant. Recollint una allusió d'un dels comensals, afirmà el senyor Mestres el propòsit d'una sessió o festival Pedrell, que gairebé pot assegurar-se que serà també d'una immediata realitat.

Després d'unes paraules del senyor Borràs de Palau i d'anàlogues apreciacions del senyor Moragas, el senyor Fontbernat, en nom del Comitè del Liceu, exposà, amb clara sinceritat, els desitjos i les possibilitats a l'abast del Comitè, per tal que mentre el Gran Teatre no pertanyi a la ciutat, no tot el que es voldria fer por posar-se a la pràctica. El Comitè treballa de cara al poble, no per una classe determinada. I perquè això sigui possible, ha fet una crida a tota la crítica, per tal que, deixant de banda aquelles diferències dels homes pertanyents a idearis polítics dispars, sigui solament músics i ajudin el Comitè en la seva difícil tasca artística i ciutadana. El parlament de l'amic Fontbernat, el qual palesa tot el veritable ideal de tot el nostre poble, fou acollit amb la més cordial satisfacció per tots els representants de la premsa allà congregats, els quals oferiren llur colaboració entusiàsticament incondicional.

Heu-vos-ací la llista completa de la Companyia que actuarà durant la temporada, amb llur programa inaugural, el qual tindrà lloc el dijous, dia 2 de novembre i que és com segueix:

1.er. Estrena del drama líric, en dos actes, dividits en quatre quadres, llibre de Carles Fernández Shaw, música de Manuel de Falla, «La vida breve». Principals interprets: Rina Spani, Pau Civil, Carles Morelli, Joaquim Alsina. Mestre director d'orquestra, Joan Lamotte de Grignon. Direcció escènica, Rafael Moragas. Tres decoracions noves pintades pel reputat escenògraf Oleguer Junyent. Vestuari i adreç nou, segons figurins d'O. Junyent.

2.on. Estrena del ballet, en un acte, llibre de G. Martínez Sierra, música de Manuel de Falla, «El amor brujo», interpretat per la genial artista i ballarina Laura de Santelmo i tot el seu quadre de ball andalús. Mestre director, Joan Lamote de Grignon. Direcció escènica, Laura de Santelmo. Decorat nou, pintat pel reputat artista Ramon de Campmany. Vestuari i adreç nou, segons figurins de Sigfrid Burmann.

LLISTA DE LA COMPANYIA I REPERTORI

Mestres directors i concertadors. — Fistoulari, Anatole. — Knappertsbusch, Hans. — Lamote de Grignon, Joan. — Padovani, Alfred. — Steiman, Miquel. — Sabater, Josep.

Altres mestres directors, concertadors i del cor. — Capdevila, Antoni. Pahissa, Jaume.

Sopranos lírico-dramàtiques. — Arel-Lhano, Tinay. — Fanre, Vera. — Jacobo, Clara. — Jacoleva, Sandra. — Nemethy, Ella de. — Nespoulus, Marthe. — Raissa, Azroff. — Spani, Hina. — Teschemacher, Margarethe. — Bau-Bonaplata, Carme. — Duran, Lina. — Gombau, Carme.

Sopranos lleugeres. — Grany, Lyana. — Lissitchinska, Sandra. — Toti dal Monte.

Contralts. — Davidova, Maria. — Rossini, Angela. — Sadoven, Elena. — Strack, Magda.

Tenors. — Civil, Pau. — Granada, Alexandre. — Làzaro, Hipòlit. — Maison, René. — Pertile, Aureliá. — Pistor, Gotthelff. — Possemkowsky, Georges. — Ritch, Teodor. — Trevi, Josep de.

Baritons. — **Cabanell, Paul.** — Habich, Eduard. — Hann, Georges. — Morelli, Carles. — Stracciari, Ricard. — Viviani, Gaità. — Cortinas, Ramon. — Doubrowsky, Georges.

Baixos. — Chaliapine, Feodor. — Kaidanoff, Constantin. — Sibiriakoff, Leon. — Weber, Ludwig. — Zaporojetz, Kapiton. — Alsina, Joaquim.

Primerissima ballarina i directora per al ballet «El amor brujo», Laura de Santelmo.

Mstre substitut instructor. — Rodríguez, Frederic.

Directors d'escena. — Moor, Carnez, Enric. — Moragas, Rafel. — Viles. — Moysenko, Teodor. — Gimélla-viciosa, Joan.

Altres sopranos i contralts. — Antonowich, A. — Moré, Rosa. — Viladoms, M. — Gumà, A. — Lucci, E. —Roca, M.

Altres tenors. — Layretzky, N. — Gerbergs, L. — Galloire, V.

Altres barítons. — Jordà, Josep. — Fernandez, J.

Altres baixos. — Artomonoff, N. — — Oksanysky, P. — Nikolaeff, G. — Giralt, C.

Comprimaris. — Gili, J. — Durand, D. — Granollers, G. — Bastons, E. — Torras, E.

Mestres apuntadors. — Loukine, Nicolau. — Pinilla, Josep. — Wied, Hermann.

Director de l'escenari. — Francesc Rayer.

Primers ballarines i ballari. — Popova, Nina. — Groundt, Xènia. — Yuskevitch, Igor. — Calado, Alicie. — Salazar, Carme.

Cos de ball andalús, per a les obres «La vida breve» i «El amor brujo», sota la direcció de Laura de Santelmo.

Cos de ball rus, per a les operes russes i per a l'òpera «Aida», 10 ballarines i 8 ballarins, sota la direcció del primer ballari-mimic i director del ball Teodor Wassilieff.

Cos de ball del Gran Teatre del Liceu, i de l'Acadèmia, sota la direcció de la seva mestra-directora Paula Pamias.

Cors, pertanyents a la Societat de Coristes de Catalunya.

Orquestra i Banda del Gran Teatre del Liceu, pertanyent al Sindicat Musical de Catalunya.

En el festival sagrat «Parsifal», hi cooperarà l'Orfeó Gracienc que dirigeix el mestre Joan Balcells.

Els pintors escenògrafs. — Alarma, Junyent, Castells, Francesc d'A. Galí, Ramon de Campmany, Valera i Campsaulinas, han pintat els següents decorats:

6 per a l'òpera «Euda d'Uriac», S. Alarma.

3 per a l'òpera «La vida breve», O. Junyent.

3 per a l'òpera «Maria del Carmen», J. Castells.

1 per al ballet «El amor brujo», Ramon Campmany.

1 per a l'òpera «Edip Rei», Francesc d'A. Galí.

2 per a l'òpera «La Damnació de Faust», Valera i Campsaulinas.

1 per a l'òpera «Rigoletto», S. Alarma.

Sastreria nova per a les òperes noves, confeccionada a la Sastreria Malatesta. — Adreç expressament construït per la casa Artigau. — Figurins i esbossos d'Alarma, Junyent, Castells, Burmann i Lepchine.

Maquinista, Ibáñez. — Electricista, Céster. — Perruquer, Turell. — Guarda-roba, adreç i armeria, Artigau. — Sabateria, Celda. — Mobles Casa Pallarols (Passeig de Gràcia, núm. 44). — Plantes i flors, Aldrufeu. — Pianos i harmòniums, Guarro.

REPERTORI

Wagner. — «Tristany i Isolda» «Tannhaüser», «Parsifal».

Berlioz. — «La Damnació del Faust».

Verdi. — «Aida», «Rigoletto», «Un Ballo in Maschera».

Puccini. — «Madame Butterfly».

Risky-Korsakoff. — «El Tzar Saltan», «La Fira de Sorotcinsky» «La Ciutat Invisible de Kiteg».

Moussorgsky. — «Boris Godunoff»

ESTRENES I REPRESES

«La vida breve». — Drama líric en dos actes, quatre quadres, de Carles Fernández Shaw, música de Manuel de Falla.

«El amor brujo». — Ballet en un acte, llibre de G. Martínez Sierra música de Manuel de Falla.

«Maria del Carmen». — Drama líric en tres actes, llibre de Josep Feliu i Codina, música d'Enric Granados.

«Euda d'Uriac». — Opera en tres actes, dividits en sis quadres, i basada en la llegenda dramatica «Les monges de Sant Aimant», d'Angel Guimerà, música d'Amadeu Vives.

«Oedipus Rex». — Opera-oratori, en un acte, d'I. Strawinsky i J. Cocteau, música d'Igor Strawinsky.

Arxiu de les cases editorials: Vidal Llimona, Boceta, Ricordi, Belaieff, Bessel, Chester, Eschig, i Societat d'Autors d'Espanya.

La temporada constarà de 45 funcions, de les quals 31 seran de nit i 14 en dies festius a la tarda. La segona funció de la temporada, la qual tindrà lloc el dissabte, dia 25 de novembre, es posarà «La Ciutat invisible de Kiteg», per tal de presentar la companyia russa. El dia 30 seran presentats la cèlebre sopran clara Jacob i el gran tenor Aurelià Pertile i, seguidament a la re-estrena de l'òpera «Maria del Carmen», del nostre plorat mestre Enric Granados, reapareixerà el colós Fedor Chaliapine amb «Boris Godunow», de Mussorgsky, de la qual obra en fa una creació incomparable.

Aquest és, doncs, el pla de la gran temporada que, sota el patronatge de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona, es desenvoluparà aquest hivern dins el nostre primer escenari.

CAMIL OLIVERAS

Les noves tarifes especials dels taxis

La Confederació de la Indústria del Taxi ens prega la publicació de la següent nota:

Des d'avui, diumenge, dia 29, començaran a regir els següents serveis especials d'auto-taxis (viatges collectius):

Carrer de Salmeron-Fontana als camps de futbol i places de braus, a 0'60 pessetes el seient.

Plaça de Catalunya (davant Casino Militar) als camps de futbol i places de braus, a 0'60 pessetes el seient.

Rambla de Catalunya-Avinguda 14 d'Abril als camps de futbol, a 0'60 pessetes el seient.

Plaça de Palau als camps de futbol i places de braus, a 0'60 pessetes el seient.

Carrer de Sans-Riego als camps de futbol del F. C. Barcelona i C. D. Espanyol, a 0'40 pessetes el seient.

Serveis de cementiris

Plaça de Catalunya als cementiris Nou i Vell, a 1 pesseta el seient.

Plaça de Palau als cementiris Nou i Vell, a 1 pesseta el seient.

Per al retorn al punt de sortida regiran els mateixos preus. Si els senyors viatgers els convé, en retornar, baixar abans del final, podran fer-ho.

ELS NOUS MEDICAMENTS ALEMANYS

—Senyora, compadeixi's d'un pobre sàtir al qual han esterilitzat els nazis... (De «Marianne», París)

LA CANDIDATURA DE DRETES PER MADRID

—Vegin, senyors, la veritable nidra revolucionària... (De Bagaria, a «Luz»)

la humanitat

Suplement
(Exigiu-lo amb el diari d'avui)

Any III — Núm. 613 | Fundador: LLUIS COMPANYS | Barcelona, diumenge, 29 d'octubre del 1933

L'AGRICULTURA CATALANA

Per la nova Catalunya

Catalunya està vivint en ple període reconstructiu. Refer-se no vol pas dir precisament tornar-se a fer tal com havia estat, sinó autoregir-se i ordenar les seves coses d'acord amb les necessitats i amb el pensament actuals.

Es clar doncs, que cal pensar en el factor econòmic i social agrícola.

Hi ha una colla de senyors d'aquells que no poden sofrir que es faci res, que es mogui res, quan hom parla de si el Govern o els polítics fan això o allò, repliquen sempre amb menyspreu: El que haurien de procurar és que els productes de la terra valguin diners. Cercar mercats. Heus aci.

Es clar, nosaltres no som d'aquests. No importa tan vendre car, com saber quina part del producte correspondrà al produtor. No costaria gaire de provar, per exemple, que quants més diners val el porc menys en menja el que en cria.

Facilitar la manera de collocar els productes és certament cosa que reclama l'atenció de tot bon governant. El primer que cal, però, en tot país mitjanament ben ordenat i regit és no res menys que el fer que els seus habitants siguin consumidors, és a dir, que tinguin econòmicament una capacitat de consum normal. No pocs d'aquests senyors que reclamen el «cura-ho tot», que els productes de l'agricultura tinguin fàcil venda a bon preu, es daleixen per a reduir el salari als obrers, o s'indignen si demanen que els sigui augmentat.

Tòpics a banda. L'ordenació de Catalunya no vindrà per aquesta banda. Cal ordenar la producció pensant en primer terme amb el productor. Cal ordenar el consum pensant amb el consumidor.

Això requereix una política i, és clar, una tècnica. Tot just s'ha encetat la política social agrària la qual, entre altres objectius, es proposa convertir el productor en primer creditor del producte.

Augmentar la capacitat de consum de la massa obrera és tasca difícil i complexa, però per això, requereix l'atenció de tots els qui arribin als llocs de governació del nostre país. Se'ns planteja, però, una altra qüestió. Què produïm? Que consumim? Què podem i hem de produir i consumir? Què podem exportar?

Heus aci unes quantes preguntes que avui difícilment ningú no podria contestar formalment. I no obstant, no es podrà pensar seriosament en una ordenació de la nostra economia agrícola que no tinguem resoltes les incògnites que plantegen aquestes preguntes.

El Govern de Catalunya pot i ha de resoldre-les. Ens cal saber l'extensió i la qualitat de les nostres terres. Quin cultiu és més propi en cada una d'elles: De quins productes agrícoles i preciaris som deficiaris, i de quins altres en tenim excés: Possibilitat d'exportació Mercat interior.

Amb aquestes dades a la mà hom podrà intentar qualsevol empresa en relació a l'economia política de Catalunya, sense aquestes, no.

Avui no tenim un servei estadístic d'aquesta naturalesa i és natural que no el tinguem. Tampoc no es pot improvisar, però estic cert, que no ha de passar molt temps sense que el Govern posi mà a l'obra. Algunes vegades he tingut ocasió de parlar-ne amb el President de Catalunya i he pogut comprovar, no solament una coincidència de pensament, sinó un bon desig de portar a terme aquest treball. Es aquest el motiu que em fa confiar en la seva propera realització.

AMADEU AIGUADER

ADOBS I DROGUES

BARRAU i C.IA

FABRICA A MONTGAT

Despatx a Barcelona: FUSINA, 6

TELEFONS 16661 i 16662

La qüestió de l'oli d'oliva

Comentaris a uns articles

El senyor J. Piñol de Borges Blanques, amb una persistència digna d'elogi, ha tractat en aquestes planes la interessant qüestió dels olis d'oliva. En el seu darrer article i en son darrer paràgraf, es dol que després del que ha escrit sobre el dit tema «no hagi sortit un home, una entitat que despullada de tot caire polític s'ocupés dels nostres olis, perquè els olis que es consumissin a Catalunya, fossin de la nostra producció, ja que els nostres productors els cedirien a més baix preu al consumidor que no cedeixen al comerciant a l'engròs.»

Encara que a simple vista no ho sembli, les qüestions que aquest paràgraf suscita són diverses i complicades. Jo no sé si l'amic Piñol se n'ha fet ben bé càrrec, però pel que li hem anat llegint, ens fa l'efecte que ha negligit una sèrie de factors que li explicarien moltes de les coses que ara, pel que es veu, no acaba d'explicar-se.

Que consti que jo no pretenc ésser aquest home que cerca l'amic Piñol de Borges Blanques. Es solament l'entusiasme per un producte que he vist tractar a casa, com aquell qui diu, de pares a fills, el que em dona la gosadia de parlar-ne en públic i perquè he vist que l'amic Piñol, si bé en la finalitat que persegueix no hi ha res a dir, molt al contrari, en la forma com planteja la qüestió i els arguments amb què es recolza, hom hi remarca un cert prurit a circumscriure l'assumpte a un localisme que l'ofusca. No sembla sinó pel que hem pogut comprendre, que no es produeixen a Catalunya altres olis que els de Borges, i ja que parla amb tanta insistència d'incrementar el consum de l'oli pur — pretensió molt elogiable i que tard o d'hora caldrà que sigui objecte d'especial cura per part d'aquells organismes que tenen l'obligació d'ocupar-se'n—, no ha d'oblidar-se que a Catalunya, com no ignora el senyor Piñol, es produeixen diverses categories d'olis d'oliva que corresponen a diverses categories de preus i que aquests altres olis d'oliva que es produeixen a Catalunya, **absolutament tots**, qualitat per qualitat, s'ofereixen al comprador — magatzemista o detallista — a preus més baixos que els olis de procedència de Borges. Només cal examinar un llistí de preus oficials per veure que un oli de màximum grau d'acidesa de la Ribera, és a dir un oli ni adequat al consum de Barcelona es cedeix a 3 i 4 duros per càrrega de 115 quilos més barat que un oli d'igual acidesa de Borges. Borges és un mercat car i es comprèn que sigui així perquè els olis que produeix són olis destinats gairebé en la seva totalitat a l'exportació o si més no, hom els fabrica amb la pretensió que han d'anar-hi.

Per a un comerciant o magatzemista de Reus, Tarragona o Barcelona, l'elecció no és dubtosa. En igualtat de condicions de qualitat o bé en qualitat similar, sempre anirà al preu més baix, de manera que quan un fabricant de Borges estigués disposat a fer contractes per temps indefinit a 200 pessetes els 100 quilos, per exemple, s'atririen a dotzenes els fabricants de Reus, Ribera i baix Aragó, que els signarien a 15 i 20 pessetes menys per 100 quilos que els fabricants de Borges. Quan es tracta del mercat interior, la qüestió preu és d'una suma importància i pels antecedents que tenim de la qüestió, hem vist i no em contradirà ningú que Borges, per les causes que siguin, no ha pogut competir mai amb els altres mercats productors de la zona catalano-aragonesa, que són els que li fan la gran competència en el consum interior.

* * *

A través dels articles que hem llegit al senyor Piñol, s'hi veuen dues preocupacions constants que, al meu entendre, no són un seriós entrebanc per enfocar la qüestió d'una manera objectiva; una és la qüestió del preu de venda al consumidor; altra, la refinació d'olis.

No tinc cap inconvenient a dir — encara que això no interessi a ningú — que sóc contrari en absolut a l'actual sistema d'organització social i econòmica de la societat. Limitant-nos a un sol caire d'aquesta organització — la distribució de mercaderies entenc que les diverses i constants manipulacions que sofreix un producte, del productor al consumidor, no fan sinó encarir el seu preu. Si la producció fos controlada per l'Estat — en aquest cas l'Estat socialista — del Sindicat productor passaria al Sindicat de consum, i d'aquest al consumidor, sense intermediaris. Aleshores al costat d'aquesta organització industrial i comercial hi jugarien tots els ressorts necessaris per tal que aquest producte — en el nostre cas l'oli d'oliva — arribés al consumidor amb la màxima garantia de qualitat i amb el mínim preu.

Però ara trepitgem un altre terreny en el qual tot gira a l'entorn d'una gran roda que té les seves marxes i contra-marxes combinades d'una manera tant meticulosa, que en fer solament el gest de canviar la direcció, ja no marxa res a l'hora. Volguem o no volguem, no es pot prescindir dels intermediaris donada la deficient organització industrial i comercial, i l'índole especial del producte de que parlem, que per ésser un producte per al paladar, cal presentar-lo amb els requisits indispensables que el facin agradable al paladar i a la vista. Altrament, seria negar la mateixa evidència.

Així, doncs, el fabricant o el Sindicat — mentre no adoptin un altra organització industrial — necessitaran del comerciant per a vendre llurs productes i aquest del detallista per a vendre-l al consumidor. Cada un d'aquests elements intermediaris anirà afegint al preu de compra les despeses d'explotació o de gestió que consideri prudents o necessaries, interessos del capital, beneficis, despeses generals, etc. A vegades succeirà que el comerciant o el detallista, influenciat per causes, sovint contradictòries, comprarà a un preu que considerarà avantatjós en el moment de la compra, però que després no li resultara per causa dels imponderables que s'topen dins del comerç com en totes altres ordres de la vida i allò que semblava un guany es convertirà en una pèrdua. Als diferents factors d'encariment del preu, caldrà afegir-ne un altre: el risc.

El que m'estranya és que el senyor Piñol en la seva crítica de l'intermediari o millor dit del preu a que es ven l'oli, intermediari no hagi tingut en compte tots aquests factors d'encariment que el comerciant i el detallista han de tenir necessàriament en compte.

Per altra part sofreix un petit error en dir que els comerciants a l'engròs venen els olis als consumidors de 2'20 a 2'50 pessetes el litre. Aquesta escala de preus pot regir en tot cas del detallista al consumidor, cosa molt distinta i que no pot servir de cap manera de punt de comparació amb el preu de 1'85 pessetes el quilo al qual estarien disposats a signar els contractes per temps indefinit els fabricants de Borges. Abans que el producte arribi al consumidor passa pel magatzemista, de manera que la distància que hi pot haver del preu de producció al de consum, ja no és tan considerable com vol demostrar el senyor Piñol. No ha de perdre's de vista que el fabricant ven al comerciant o magatzemista a base de quantitats més o menys importants, mentre el detallista ven a litres, extrems que no deixen de tenir la seva importància per a establir el càlcul de diferències del preu de la producció al del consum. Es clar que no ens passa desapercebut el que vol suscitar el senyor Piñol en extremar la nota; Ja veurem, en un altre treball, si una i altra cosa són possibles, a desgrat de tenir la plena convicció que allò que es pugui dir o deixar de dir, a l'entorn d'aquest tema, no farà variar la situació actual, almenys pel que pugui dir el que signa.

RAMON FABREGAT

Fruites i llegums escollits

COMISSIONS - CONSIGNACIONS

Establiments JEAN MAYOL

Dipòsits i oficines: carrer Poullain Duparc, 9

Venda al detall: carrer de Nemours, 7 i carrer Orleans, 7.
RENNES (I. i V.) FRANÇA.

Telegr: Loyam Rennes, Bananes Rennes.
Telèfon: 2279 (Obert tota la nit).

PRODUCTES DEL MIGDIA, D'ALGER, MARROC, ESPANYA I ITALIA

ESPECIALITATS EN

ESCARXOFES, PESOLS I FRUITES

Adreçar correspondència: Boite postale 99
Es de rigor fer constar l'adreça completa a causa d'haver-hi un homònim.

Referències: Banca de Bretanya, a Rennes

REPRESENTANT:

J. ARTIGAS OLIVELLA

Mercè, 18. - BARCELONA

TRANSPORTS INTERNACIONALS

AGENCIA DE DUANES

A. DUCROS

PORT-BOU - Tel. 37
Barcelona
J. A. Clavé, 13, pral.
Telefon. 15126

CASA PRINCIPAL:
Cerbère
(França)
Telèfon. 14

CONSERVOL

El trobareu a totes les drogueries importants de Catalunya

EL MILLOR PRODUCTE PER A LA CONSERVACIÓ DELS VINS
EVITA LES FERMENTACIONS I MANTE ELS VINS TRANSPARENTS

JOSEP EZQUERRA

Portal Nou, 16 — BARCELONA — Telèfon 12297

Sindicat Vitícola Comarcal de Martorell

Una conversa amb el seu President senyor Cortadella

—...?

—El Sindicat Viticola Comarcal de Martorell data de l'any 1917. El componen rabassaires, parcers, arrendataris i propietaris, com es pot comprovar, i formen els uns i els altres en més nombre els primers, a pesar de tenir més nombre nosaltres. No ens haviem pres mai l'interès de tenir una representació a la Junta de Govern d'aquest Sindicat, la qual formen set associats; però uns quants companys socis i a la vegada socis rabassaires, cansats d'oir exclamacions i més exclamacions dels treballadors i dels associats que eren tractats per la Direcció de la casa amb una desconsideració sens fi, i, per altra part, una campanya tan molesta, i esperances els que treballem la terra per les figures esquerranes que ens representen i ens defensen les nostres reivindicacions, vàrem redreçar-nos i diguerem: Prou! Es arribada l'hora de posar-nos d'acord per veure si a l'Assemblea General del 27 d'agost podiem portar, per votació, a la Junta quatre companys que tocava canviar.

—...?

—Doncs molt senzillament: que, antireglamentàriament, la varen suspendre per vuit dies, en el transcurs dels quals ens calumniaren i difamaren, escampant a milers un manifest públic, desprestigiant-nos sense consciència, per tal de procurar desunir la nostra força formidable de la veritat amb la qual temien que podríem esclafar-los. Passaren els vuit dies, que resultaren fatals per a ells, aleshores el 3 de setembre (perdoneu que em deixava un detall) les dretes o sigui els propietaris, en assabentar-se que voliem presentar candidatura, varen delegar el senyor Isar de Piera perquè s'entrevistés amb nosaltres i veure si donant-nos tres llocs a la Junta de Govern desistíem de la nostra resolució de demanar la votació ¿Què us semblen aquestes maniobres? ¿No creieu que teníem perfecte dret? Doncs, per haver mantingut aquesta actitud, hem estat, segons ells, tot el més dolent del món

Arribada l'hora de l'assemblea que érem quatre mil (tingueu present que abans quan érem més arribàvem a quatre-cents associats) es començà demanant els motius de la suspensió dels vuit dies de l'assemblea i no sabien com fugir-ne de les responsabilitats que havien contret, tota vegada que molts pobles es personaren a Martorell, perquè de sempre s'havia convocat el darrer diumenge d'agost, tal com diu l'article 20 dels nostres Estatuts. Feta la votació, arribà l'hora de canviar mitja Junta, emprant com a darrer recurs l'enviar-nos un soci i llegir-nos l'article 40 que diu així:

«Si para la obtención del capital inicial necesario a la creación de una sección de conformidad a los artículos cuarto y séptimo se gestionara un empréstito, aquellos que contribuyan al mismo con una cantidad superior a mil pesetas tendrán la consideración de socios protectores. También lo tendrán aquellos que prestasen la fianza personal, en caso que se hiciera un préstamo a un Banco cualquiera.

En ambos casos y mientras no esté amortizado en un 75 por 100 el empréstito o préstamo, será obligatorio que la mitad más uno de los individuos de la Junta Administrativa, elegidos por la Junta general, sean socios protectores o en su caso nombrados por ellos.»

Ara us parlaré d'aquest famós article 40, ja que en la crítica dels diaris de dreta cap no s'ha atrevit de comentar-lo. Ens preguntem nosaltres: El soci que deixa mil pessetes al Sindicat cobrant el 6 per 100, ¿se'l pot considerar com a protector? ¿Té dret per a usurpar el poder? Nosaltres sempre hem cregut que no; en canvi, nosaltres, del que cobrem del rendiment que han donat les brises i les mares se'ns retén el 20 per 100 per a poder pagar el préstec que aquests senyors, que s'anomenen protectors, amb l'agravant que nosaltres aquest 20 per 100 no podem reclamar-lo mai. Sols se'ns dóna un títol de co-propietari cada vegada, que a més de la quantia retinguda de 50 pessetes que sols serveix per a un cas de dissolució, trobant-se alguns socis que del que se'ls reté d'aquest 20 per 100, ja passa de la quantitat de les mil pessetes i, en canvi, no tenen dret, segons aquests senyors, a poder formar part de la Junta; nosaltres no podem permetre aquests privilegis que precisament la República ha vingut per a tallar-los. En dita Assemblea la majoria de socis, en donar-se compte d'aquesta absurditat, en protestaren. Aleshores el president volgué convèncer els propietaris de desistir d'aquest privilegi i en donar-se compte que no era atès, abandonà la presidència, seguint-lo uns dos-cents associats i quedant-ne uns 3.000 i escaig, exigint que l'Assemblea continués. I seguidament es possessionaren els nous candidats a la presidència, entre aclamacions i aplaudiments. Un cop fet el silenci, es proposà a l'Assemblea si acceptava aquella candidatura, la qual, com ja he dit, fou acceptada per unanimitat. Es demana un vot de confiança per a la nova Junta, el qual fou accedit per tots els assembleistes, i es donà per acabada aquesta que bé podriem dir-ne històrica Assemblea.

El 6 de setembre varen ésser cridats al Govern Civil el senyor Santacana i el president de la Junta de Rabassaires de Martorell, i després de donar les seves explicacions l'un i l'altre, aquest darrer li féu càrrecs per haver abandonat la presidència. El senyor Santacana digué que se li havien fet amenaces amb pistola, i, en protestar jo enèrgicament del que deia, rectificà dient que això «li havien dit». Després d'aquesta calúmnia, que jo mai no podia esperar, vaig remarcar, fent honor a la veritat, que durant tota l'Assemblea no va haver-hi ni una sola amenaça ni res d'això, sinó discussions apassionades, cosa molt natural. Després d'això el senyor Santacana es donà per vençut dient com a darreres paraules que del Sindicat no en volia saber mai més res. De manera que, el 12 de setembre, ens possessionàrem dels càrrecs els quatre nous candidats junt amb dos dels antics que quedaven Aleshores presentà la dimissió un dels dos antics i un mes més tard, després d'una sèrie d'invitacions al senyor Bas, que era l'altre, per tal que assistís a les sessions de Junta, se li comunicà, per mitjà d'un telefonema, que si no venia a la Junta se'l consideraria com a dimitit. Com que aquest senyor no va dir ni paraula, el vàrem considerar com a baixa de la Junta Directiva d'aquest Sindicat.

Aleshores, amb la facultat que ens dóna l'article 32 dels nostres Estatuts, elegírem dos membres més per a ocupar les vacants produïdes per aquests senyors, i des d'aquell instant aquests senyors no han deixat de fer calúmnies i difamar-nos per veure si posant obstacles podien fer fracassar la nostra tasca moralitzadora, plena de sinceritat i noblesa; però, com que els coneixem i comprenem que troben a faltar el temps passat, no hi ha qui se'ls escolti A més aquests senyors ens varen deixar la casa sense metàllic per a poder pagar les brises i mares. Naturalment que hi havia gènere per a fer diners, però aquests senyors, per tal de fer-nos quedar malament, ajornaren un contracte de prop de 200.000 pessetes, que vencia el 31 de setembre, per tres mesos després del seu venciment, que coincidia amb la nostra entrada a la Junta, seguament amb la «sana» intenció que no poguéssim pagar les brises; però jo us dic que aquest obstacle no valdrà, tothom cobrarà I dirigint-me als socis, tots treballadors de la terra: «Tingueu confiança en la nova Junta del Sindicat Viticola Comarcal de Martorell. No deixeu desunir-nos per aquests que van contra les autoritats de Catalunya i que diuen que *la llei aprovada dels conflictes del camp és immoral.* Jo els diré: Veniu vosaltres a treballar les terres, que ja sabreu si és immoral la llei, i si no us arriben els cabals despreneu-vos de molts luxes sense els quals poden ben passar, i si no n'hi ha prou, poseu-vos a treballar, que és una obligació que tots tenim.»

Després d'aquestes paraules, hem donat les nostres més expressives gràcies al president, senyor Cortadella, per haver-nos donat unes que segurament seran d'interès per a molts treballadors del camp de Catalunya.

ANTONI LOPEZ

Dels treballs practicats des de la seva fundació

FUNDACIO DEL SINDICAT. EL SEU MOTIU

Perseguint finamentalment tot sindicat una acció econòmica, aquest caràcter i aquest motiu havien d'ésser els mòbils de la fundació del nostre. En efecte, si donem una mirada a la gràfica dels preus de la brisa, que va més endavant en plana apart, notarem, sense gens d'esforç, que des de l'any 1906 fins al 1912, ambdós inclosos, el preu mig de la brisa a la nostra comarca era de 1'10 pessetes els cent quilos, i fou el màxim preu de tots aquests anys el de 2'90 pessetes. Va ésser doncs, motiu fonamental l'anar a obtenir per al soci productor un major benefici de la brisa de la seva collita, sobre els preus que pagaven els compradors d'aquest gènere. Aquest desig estava en l'ànim de molts pagesos de la comarca, i així esdevingué que en 1913 ja es parlava a Martorell de fer una Facina local, el projecte de la qual fracassà aleshores. No fou endebades, però, aquell projecte, puix sols en parlar de la Facina i la possibilitat de fer-se, féu que els preus de la brisa, que fins llavors eren els dits abans, puges sin en els anys de 1913 a 1916 a 3'90 pessetes per cent quilos el preu mig, arribant fins a 9 pessetes el màxim al poble d'Abrera, que és on més es pagava la brisa. Heu-vos ací, doncs, que així com el Cid guanyava batalles després de mort, el nostre Sindicat feia guanyar pessetes abans de néixer

Aquest desig de gran part de la comarca i la temença que els preus tornarien a ésser els d'abans, si no es parlava del Sindicat o, millor dit, si no es feia, fou el motiu cabdal de la llur constitució; era, en realitat, el llumí preparat per a encendre's, però encara li mancava el rascador, i aquest es presentà inopinadament en la collita del 1916, mitjançant la formació d'un trust de facinaires per a establir per a la brisa un preu convingut que cap comprador podia ultrapassar sense perdre una quantitat dipositada prèviament pels compromesos. En possessió, doncs, del llumí i del rascador, poca havia d'ésser la feina dels homes encarregats de constituir el Sindicat, havent sols de tenir cura que el vent no apagués tan bella flama, i això, en veritat, s'aconseguiria mitjançant la bona voluntat, l'honradesa i una curosa administració.

I el Sindicat fou i és un fet.

CONSTITUCIO I FORMA

Uns mitings en alguns pobles, uns fulls escampats i algunes gestions fetes a diferents indrets, donaren per resultat la constitució efectiva del Sindicat, que comptava per començar amb uns 1.500 socis agrupats en 22 delegacions, que reunien uns 2.500.000 quilos de brisa i que a més aportaren en accions 100.000 pessetes. Hi havia, doncs, caliu suficient i la cosa es posà en marxa donant-li la forma convenient. Malgrat ésser el motiu fonamental la formació d'una Facina Cooperativa, era més convenient, sens dubte, formar un «Sindicat Agrícola» que pogués abastar-ho tot seguit dins els transcurs del temps, totes aquelles accions i treballs que són propis de tot Sindicat Agrícola de caràcter general i que poden beneficiar els socis. I així fou fet, donant-li la forma de Sindicat Agrícola de caràcter general, que constés de moment de l'única Secció d'Aprofitament de Subproductes o sigui de la Facina Cooperativa. Tant és així, que en aquestes dues campanyes l'administració del Sindicat i de la Secció foren unificades per a ésser fins ara un sol cos. I el nostre Sindicat fou reconegut com a Sindicat Agrícola amb tots els drets que concedeix la llei especial de 28 de gener de 1906, per Reial ordre de 18 d'agost del 1917 i inscrit com a tal en el Registre de Sindicats Agrícoles de la província de Barcelona.

CONSTRUCCIO DE LA FABRICA COOPERATIVA

Totes aquestes gestions preliminars es feren a darrers del 1916 i primers del 1917. Fou el gener d'aquest darrer quan es posà la Junta a la recerca de terreny apropòsit, podent, després de molts treballs i després de tres mesos que ens feren perdre uns senyors per manca de paraula un cop fet el tracte, adquirir finalment el terreny en el qual avui hi ha la fàbrica i que amida 7.296 metres quadrats i que fou adquirit firmant-se l'escriptura provisional l'1 d'abril de 1917.

Com que apressava la construcció dels cups, es començà per ells. Es construiren, de moment, vuit d'ells d'uns 180.000 quilos de brisa de cabuda cada un i disposats de manera que a continuació se n'hi poguessin anar fent d'altres a mesura que les necessitats ho vagin reclamant.

Es procedí tot seguit al contracte de la maquinària i installacions apropiades al cos.

No cal pas exposar amb molt detenciment totes les qüestions, entrebancs que s'hagueren de vèncer, i presses en la construcció, doncs ens venia molt just el temps per a destillar la brisa recollida el primer any. Sols ens caldrà fer constar que els cups s'empliren tot seguit d'acabats i que el dia 1 d'abril del 1918, és a dir, a l'any just de la compra del terreny, la fàbrica començava a funcionar, anunciant la xemeneia amb llur fumera a tots els socis que s'havia començat el treball.

I de quina capacitat fou construïda? La Junta prengué per norma el fer-la de doble capacitat que la necessària als socis que havien entrat de moment, tenint en compte les grans possibilitats que aquest nombre augmentés ràpidament en pocs anys, i a més que el cost de la fàbrica era bo i el mateix fent-la per una o altra capacitat La nostra fàbrica està, doncs avui en disposició de cremar 5.000.000 de quilos de brisa en deu o onze mesos, és a dir, a l'any, tota vegada que cal descomptar d'un a dos mesos per parades, reparacions, etc.

Els plans foren fets per la Junta d'acord amb el constructor, i revisats per l'arquitecte respectiu, i en fer-los es tingué en compte que pogués consumir a l'any la quantitat de brisa abans esmentada i les mares que corresponen a la mateixa; i disposada la fàbrica de tal manera que essent els dipòsits de brisa i mares situada un d'ells a l'extrem d'alguna de les ales de l'edifici, vénen, per la mateixa disposició dels aparells, a convergir els productes fills de l'elaboració en el vèrtix de l'edifici, o sia, al seu centre, on hi ha a més de la rectificadora, els dipòsits d'alcohol, tartrat de calç i altres matèries produïdes.

Al costat mateix de l'entrada es construí l'edifici de l'administració la qual es troba a la planta baixa i hi ha al damunt dues habitacions una per a l'administrador i una altra per a l'encarregat de la fàbrica. Es noten tots els detalls esmentats en el clixé que hi ha junt a aquesta plana i a les fotografies que l'acompanyen.

CONSTITUCIO DEL CAPITAL NECESSARI

No em refereixo al capital definitiu, la formació del qual ve clarament estatuïda en el Reglament interior de la Secció. Em refereixo a la forma de recaptar el capital inicial necessari a la construcció de la fàbrica que pujava aproximadament unes 300.000 pessetes. Ja he dit abans que 100.000 es subscriviren en accions, deixant-nos les 200.000 restants dos bancs amb garantia dels individus de la Junta a més de la del Sindicat. No obstant, al final de la primera temporada foren molts els socis que cobraren l'import de llur brisa en títols. Calia i vàrem continuar fent tots els esforços possibles, a fi que tot el capital sigui en aquestes condicions per treballar llavors el Sindicat amb tot l'esplai i llibertat convenients.

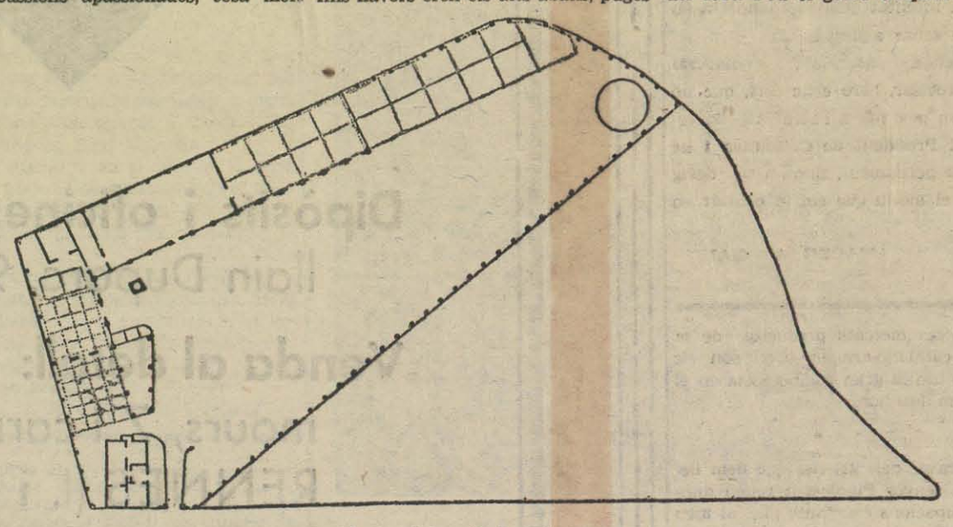

Planta dels edificis i terrenys

RESULTATS OBTINGUTS EN LES DUES PRIMERES CAMPANYES

Vista a grans trets la constitució i formació del Sindicat i llur secció primera, anem a veure si els resultats corresponen a les esperances que hom hi tenia posades.

Dèiem ara mateix que el terme mig del preu de la brisa entre 1906 i 1912 i entre 1913 i 1916 a la nostra comarca era, respectivament, de 1'10 pessetes i 3'90 per cent quilos.

Ara bé, fixem-nos en el preu de les brises del Sindicat i veurem que el primer any el preu mig és de 5'51 pessetes els cent quilos, i el segon any de 10'50 els 100, semblant-nos que aquests números són prou eloquents de per si perquè calguin explicacions sobre ells. Dient solament que almenys duplliquen els preus d'abans, està dit tot.

Si us fixeu en la taula del preu mig de les brises durant aquests anys, veureu que no he retret ni una sola vegada els preus de l'any 1917. Ho he fet a posta, doncs cal tenir en compte que en el dit any pagaren els facinaires «petites quantitats de brisa a preus elevats per veure si arreplegaven «pagesos eixerits» que no entressin al Sindicat. No obstant, el terme mig de brisa que pagaren, fou inferior al del Sindicat, i encara ho ha estat més enguany, i així lògicament ha d'ésser, doncs ni uns ni altres podem fer miracles i el que s'hi posi hi perdrà els dits.

Resumint, perquè quedin les coses ben clares:

Preu mig a Martorell des del 1906 al 1916: 2'17 ptes., els 100 quilos.

Preu mig a Abrera (màxim de la comarca) del 1911 al 1917: 4'38 ptes. els 100 quilos.

Preu mig del Sindicat de Vilanova (del 1911 al 1917): 5'50 ptes. els 100 quilos.

Preu mig del nostre Sindicat dels dos anys que funciona: 8 ptes. els 100 quilos.

CONCLUSIO IMPORTANT

Fixem-nos una mica en el resultat de les dues primeres temporades i relligant-los veurem com donen unes conclusions extremadament importants. En efecte, essent el resultat líquid de la primera campanya, de 136.877 pessetes, i el resultat líquid també de la segona, de 239.647, donen entre les dues un benefici net total de 376.524 pessetes, que és bo i igual al cost de la fàbrica ben completa, tenint en compte que encara que no vàrem despendre aquella quantitat, falten fer alguns cups i altres accessoris que podrien donar aquest resultat total. Com que el mateix succeí al Sindicat de Vilanova i en altres fàbriques similars, crec que pot elevar-se a principi general la següent afirmació: Amb el benefici líquid de deu mesos de treball d'una Facina Cooperativa queda aquesta totalment amortitzada; o en altres termes: Si en el nostre Sindicat hagéssim deixat els socis aquests dos anys la brisa, avui fóra tot nostre, sense que es degués res a ningú; i tenint en compte que el treball que hem fet en les dues temporades podia ésser el d'una, ja que la Facina pot consumir els 5.000.000 de quilos en els deu mesos, que és el que en total hem treballat, pot afirmar-se que si al nostre Sindicat hi haguessin ingressat els socis suficients per a reunir la brisa que pot cremar la fàbrica en una la temporada, amb el producte d'un sol any quedava tot pagat i nostra en absolut tota la fàbrica.

SISTEMA D'APROFITAMENT DE LES BRISES

Respecte de l'alcohol són: l'extracció per ebullició de la brisa posada en aigua, o bé l'extracció d'alcohol mitjançant un corrent de vapor. Respecte de l'extracció del tartrà integral que porti la brisa, hi ha també dos procediments: l'extracció del bitartrat per dissolució en aigua bullenta amb cristallització subsegüent, o bé l'extracció directa en forma de tartrat de calç. Ambdós procediments tenen partidaris i contraris, però ambdós funcionen en diferents àbriques i ambdós van bé. L'anar a escatir quin d'ells podria tenir més avantatges, ens duria a llargues disquisicions sobre les classes de brisa (n'hi ha que porten més bitartrat i altres més tartrat de calç), sobre el cost de les calories a utilitzar en dissoldre el bitartrat comparat amb el dels àcids necessaris per a la formació de tartrat de calç, sobre els preus i usos a què poden destinar-se el bitartrat de potassa i el tartrat de calç, i altres i altres que em farien sortir del meu propòsit en aquests moments. Són coses que resoldrà la practica d'alguns anys a les facines de Catalunya, ja que en el nostre terreny hem d'aplicar-les; però si puc fer constar, com deia abans, que tots dos procediments van bé. En efecte, Vilanova fa l'extracció d'alcohol per ebullició i cristallització; Martorell fa l'extracció de l'alcohol per corrent de vapor i la del tartrà per la llur transformació en tartrat de calç, i en l'any 1917 ambdós Sindicats obtenen el mateix preu de les brises llurs. Economicament, doncs, donen, si fa no fa, el mateix resultat; i com que a fi de comptes, el resultat econòmic és el que es busca, sota aquest aspecte no hi ha gran diferència.

A mes a més, si jo avui per avui, hagues de donar un dictamen, que repeteixo que no ho puc fer com a tècnic, però sí com a pràctic i coneixedor de moltes facines, diria que per installacions petites i mitjanes, pot ésser millor el primer procediment; en canvi, per a grans installacions, creuria preferible el vapor i l'extraccio de tartrat de calç. Això avui per avui i disposat a rectificar, si els fets demostren qualsevol cosa diferent.»

COM ES FA LA LIQUIDACIO ANUAL

Cal, també, que els nostres consorcis coneguin la forma de funcionament de la comptabilitat dins del nostre Sindicat en general, que es explicada en ben pocques paraules. No cal explicar ni del Sindicat en general, perquè aquest compta sols amb les quotes dels socis i les despeses llurs son ben reduïdes.

Té una importància la comptabilitat de la secció de què venim ocupant-nos, i aquesta es porta en llibres adequats com una casa comercial qualsevol, per partida doble, amb totes les formalitats del cas, mancat de la legislació dels llibres, de la qual estem exempts com a Sindicat Agrícola. En arribar a la fi de temporada, i amb el balanç del dia al davant, i fent el càlcul de la que manqui cobrar i pagar fins al 31 d'agost que acaba el nostre any econòmic, i valorant els productes que queden en magatzem, es pot valorar amb tota l'exactitud necessària la brisa, tenint en compte la quantitat recillida total, la que sigui verge i la que sigui fermentada, amb la quantitat de matèries que ha donat cada una d'aquestes classes. Amb aquestes dades la vista, es fan les liquidacions en la forma que van les de les campanyes del 1917 i 1918. més, al 31 d'agost de cada any, es tanquen els llibres comercials, es fa l'inventari i s'obren els nous en la forma de costum.

AMPLIACIO DE LA FACINA COOPERATIVA

Vist el bon resultat de l'aprofitament de les brises i com acord de la Junta general passada, en la següent temporada del 1919, es treballaran també les mares, que tots els socis vénen obligats a dur al Sindicat, exactament igual que amb les brises. Amb aquesta ampliació ja previst en el Reglament s'obtindran diferents avantatges, entre altres: 1.a Que augmentat el treball de la fàbrica, les despeses a proporció disminueixen. 2.a Que el benefici que el soci frueix de la brisa, es farà extensiu també a les mares. 3.a Que portant el soci brisa i mares no cal distingir classes d'unes ni d'altres, doncs queden compensades perfectament llurs diferències, amb els dos productes, és a dir que, suma de mares i brisa de vi verge és igual a suma i mares de vi brisat. Així, a més d'ésser més clar, simplifica la feina de l'administració en gran manera.

A tots aquests fins, les mesures que proposa aquest any la Junta administrativa a la general, veureu com tendeixen totes a què en el menor termini possible faci la fàbrica tot el treball que és capaç, és a dir que cremi els 5.000.000 de quilos de brisa i les mares que a ella corresponen.

Durant aquest any i seguint la tasca d'ampliació convenient, s'ha construït un cup a Can Benet de la Prua del qual s'encarrega amb el seu pro vat zel el nostre delegat, Mossèn Josep M. Rovira; i estant en construcció quatre cups més dins el nostre terreny i un cup gran a Piera, al qual efecte s'ha comprat també terreny adequat, per a encupar econòmicament la brisa de Piera, Hostalets i Vallbona.

DEL SOFRE I DEL SULFAT

No tenim encara organitzada la secció de compres de primeres matèries, i, no obstant, la Junta cregué convenient fer quelcom de la manera que es pogués en benefici dels socis, ja que enguany hi havia molt que temer de l'oidium, com en realitat ha estat així.

Quant al sulfat, es pogué obtenir una contracta beneficiosa, i es pogué cedir als nostres a ts a 88 pessetes els 100 quilos.

Respecte al sofre, ens posàrem d'acord amb la «Unió de Vinyaters», a l'efecte de fer entre les dues entitats una quantitat suficient per a provar d'importar directament sofre d'Itàlia. Malgrat totes les dificultats posades a gratcient, tant pel Govern com pel comerç d'altura, en aquestes matèries, que arribaren a graus d'encegament inconcebible i que tots gairebé sabeu, les 600 tones comprades vingueren d'Itàlia, un poc tard, sí, però a temps suficient per a combatre l'oidium en el temps més perillós i havent assolit a benefici dels socis els següents avantatges: Primer: Una economia en el preu. Segon: Garantia de la puresa del producte, que donà a l'anàlisi fet a l'Estació Enològica de Reus un grau de sofre pur de 99'06 per 100.

Per a controlar l'èxit positiu de la nostra campanya de sofre, no cal més que citar el fet ben comprovable que l'arribada del nostre sofre feia baixar en 12 pessetes el preu pel quintar del sofre al mercat, que, no obstant, no arribà ni al grau de pureza ni al preu del nostre, que sortí liquidat tot a 26'40 pessetes el quintar; o sia, a 33 pessetes el sac de 50 quilos. Es motiu de gran satisfacció per a nosaltres, i contribueix a controlar el nostre exit, el que deien els comerciants a plena veu i que tots haveu sentit.

I ara, amics consocis, prou paraules, hem gastat les precises i necessàries per a posar-vos al corrent de tota l'actuació nostra, que davant els vostres ulls s'ha realitzat.

Penseu que els fins del Sindicat no són sols econòmics, que són els que hem desenrotllat fins ara, són també fins socials, i són de germanor, perquè vosaltres compliu la vostra obligació treballant la terra i fent-la produir, i nosaltres, a qui els nostres pares ens llauraren el cervell, així com a vosaltres els muscles, tenim l'obligació que complim amb gust, de fer que el que produïu sigui pagat en tot el que valgui; que sigueu finalment amos, mitjançant l'associació, de la fàbrica que elabora i adinera els vostres productes.

La Junta administrativa ha tingut sempre la norma de fer aquest Sindicat, sense llançar diners, però també sense migradeses, sense esquifiments pensant que com més grossa i més plena és la llavor que se sembra, més abundosa collita dóna en granar.

I què més? Que penseu els milions de pessetes que representa a Catalunya el marge de 4'25 pessetes que han pagat de més els nostres Sindicats i veureu si no val la pena de «llançar» un o dos anys la vostra brisa, perquè per l'acció del Sindicat us sigui retornada en forma d'una fàbrica que valori per sempre més els vostres productes; la brisa primer, les mares després, i més enllà... més enllà, tot el que vulgui el productor, perquè els fins de l'associació no tenen límits, i perquè l'únic que manca per aquestes coses (com quasi totes les que no surten del camp de la realitat) és voluntat, voluntat i voluntat.

Per la J. A. del S. V. C. de M.

Notes recollides de la «Memòria» d'aquest Sindicat Viticola Comercial de Martorell amb motiu de donar a conèixer els treballs practicats des de llur fundació, i resultats de les dues primeres campanyes.

Per poder donar una exacta idea dels treballs portats a cap i els esforços que representen per part de l'actual Junta, ens plau equiparar els balanços corresponents als anys 1917 i 1930

COLLITA 1917

Valoracio de la brisa treballada

Ingressos de l'any	Ptes.
Quotes i entrades diverses.	3.515'15
Granet	1.781'10
Brisa cuita	1.837'48
Tartrat de calç	89.366'35
Tartrat refinat	5.655'20
Alcohol	142.835'83
Existència de mercaderies.	9.496'57
Suma: Ingressos ...	254.487'68
Despeses de l'any	
Recollida de la brisa	31.036'84
Acids calç	14.1[illegible]'66
Combustible	39.812'95
Destillació	21.815'80
Generals	6.234'25
Llum i força	1.747'40
Administració	1.635'30
Assegurances	1.160'00
Suma: Despeses ...	117.610'20
Suma: Ingressos ...	254.487'68
Suma: Despeses ...	117.610'20
Líquid total a repartir.	136.877'48
LIQUIDACIO	
Líquid irrepartible que passa a l'any següent...	1.111'13
Per 1.886.260 quilos brisa fermentada a 6 pessetes els 100	113.175'60

Vista parcial del Sindicat Viticola de Martorell (Foto Martí)

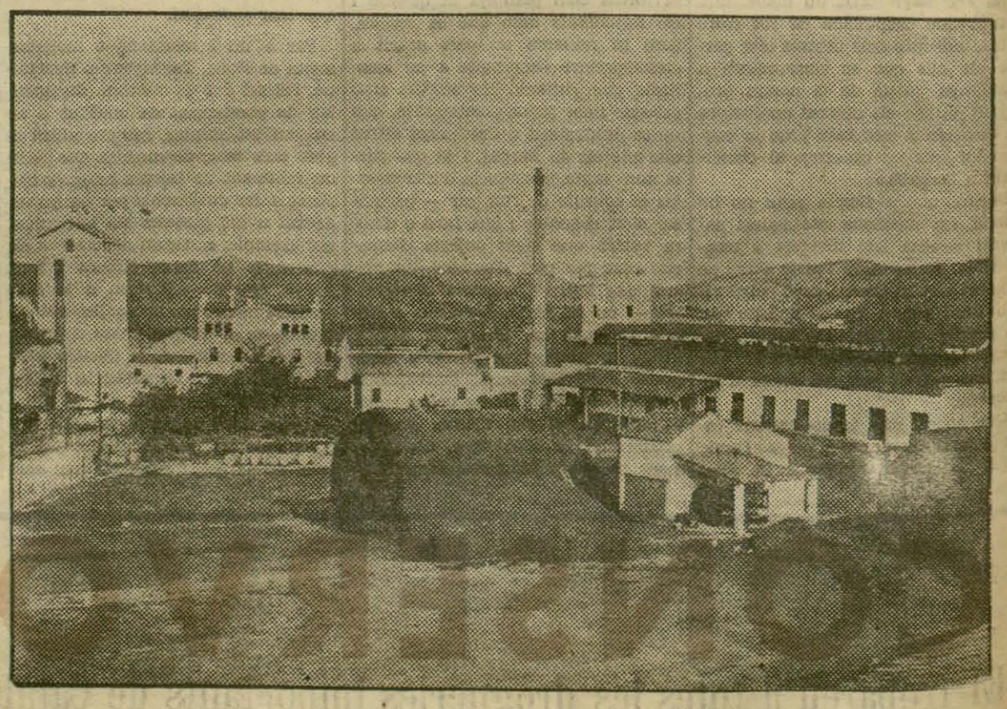

Magatzems i munts de brisa ja trebaliada (Foto Martí)

El camp de Vilafranca

Conversa amb Salvador Armendares diputat al Parlament de Catalunya

—¿Què podríeu dir-nos sobre l'agricultura a la comarca del Penedès?

—No he fet cap estudi aprofundit que em permeti fer una disquisició lluïda sobre aquest punt. Però una visió de conjunt, objectiva, damunt el panorama penedesenc, és suficientment expressiva per arribar a conclusions, si bé senzilles, prou reals perquè permetin afirmar que malgrat la simplificació de la producció agrícola comarcana — limitada gairebé al conreu de la vinya — no ha arribat a donar un rendiment econòmic que pugui dir-se'n envejable.

No culparem d'això el modest camperol que ha convertit la terra de secà i pedregosa en bancals sembrats i curosament treballats de rengleres de ceps ufanosos. El camperol ha rebut sense resistència les innovacions científiques, les podes, la terapèutica de les malures i la intel·ligent selecció dels adobs.

La mà d'obra del camp del Penedès ha estat voluntariosa i oferta. El sentit d'obediència i conformació havien arribat a embrutir el treballador del camp, i rera una jornada excessiva que, per improductiva, havia arrossegat a la mateixa mala sort tota la família, obligada a ajudar les labors agrícoles, amb la qual cosa els infants resultaven submergits en la ignorància i era format el circuit de l'home irredimible.

Les qualitats racials han fet possible la racionalització del treball de la terra gràcies a la intuïció de la nostra pagesia.

Podem assegurar que el Penedès està en plena plètora productiva.

—Quin és el seu estat actual?

—El règim capitalista ha fracassat al Penedès.

Els propietaris tenien condicions avantatjoses en la participació dels beneficis de la terra, les quals els permetien d'incrementar la valor del vi, i, llevat algunes excepcions, no han tingut la més petita iniciativa comercial ni industrial.

El vi del Penedès que, per les seves qualitats específiques, és emprat per a totes les combinacions de vins especials de marques c·tzades en el mercat mundial, no té més consideració ni valor que pel grau.

Els qui han contribuït més a l'exterioització de les condicions del nostre vi han estat comerciants locals i comarcals i Companyies estrangeres, a les quals els devem les èpoques floreixents del comerç d'exportació. Empreses totes elles a les quals molt cal agrair, per bé que hem de reconèixer que llur finalitat no ·a tant la valoració de l'economia agrícola com el guany de l'entitat comercial.

Els corrents actuals de l'economia controlada, de contingents, ha dificultat extraordinàriament el lliure desenvolupament comercial d'exportació.

L'excés de producció d'arreu del món i una propaganda desproporcionada dels efectes nocius del vi, feta per la nostra classe mèdica (jo crec ingènuament copiada de la literatura professional d'altres països), interessada més per la conveniència d'ésser productors d'altres begudes espirituoses que per la convicció que un vas de vi de deu a dotze graus pugui ésser més perjudicial que la cervesa, l'absenta, etc.

Tot plegat ha fet que l'economia vinícola penedesenca passi una crisi difícil i llarga.

—¿Quins camins creieu que serien els millors a seguir per a obtenir la major riquesa agrícola?

—El primer pas ja està donat.

El rendiment del propietari absent de la terra com a element de producció o d'expansió comercial és gairebé nul; per tant, cal que el pagès tingui més participació en la producció de la terra.

Això ha de millorar la condició econòmica de la família camperola; però no és tot. Cal produir l'instrument adequat que sigui ensems una garantia per al bon cultiu de marques i d'expansió comercial i persecució del frau. I això només és possible constituint a cada localitat o barriada un Sindicat Agrícola, amb utillatge modern i tècnics experts, i amb administradors que surtin d'aquestes generacions que senten l'estímul de voler i saber. Tinc la satisfacció de constatar que es manifesta amb la sol·licitud d'escoles, que han d'ésser els fogars d'una nova estructuració econòmica — per l'esforç humà — de les xamoses contrades del Penedès.

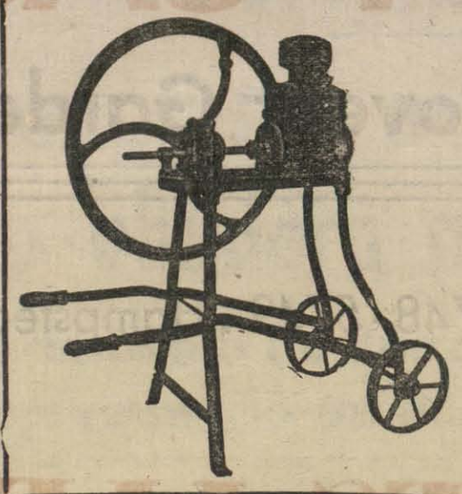

CONSTRUCCIO I REPARACIO DE BOMBES DE TOTES CLASSES

LLAUNERIA I ELECTRICITAT

JOSEP ROMEU

CARRER PALMA, 10 — TELEFON 124 — VILAFRANCA

LA VINICULTURA DEL PENEDES

Diu el senyor Ventosa president del Sindicat Oficial d'Exportació de vins de Vilafranca

Voler parlar de l'economia del Penedès és fer un estudi dels valors vínics d'aquella bella comarca, ja que ella és coneguda arreu del món pel nom dels seus vins famosos, i aquest sector de riquesa és el que domina o constitueix el patrimoni del nostre Penedès que tan honora a la regió catalana.

I per conèixer les coses del vi vàrem creure que ningú amb més autoritat que el digne president del «Sindicat Oficial de Criadors Exportadors de Vins del Penedès», senyor Josep Ventosa Roig, home conegut dins la branca vinatera del nostre país, i confiant amb la seva amabilitat ,ens vàrem presentar a dit senyor per a demanar-li unes notes o declaracions apropiades al moment actual, de tot quan tingui relació amb el tràfic, comerç i exportació dels vins.

El senyor Ventosa Roig, amb simpatia i senzillesa em posava entrebancs per fer manifestacions, aludint a la situació especial pel seu càrrec i per l'ambient poc satisfactori que avui tenen les coses de la vinicultura, però exposada la nostra pretensió i finalitat, el senyor president del Sindicat vilafranquí respongué amb criteri personal a unes quantes preguntes nostres, de la manera següent:

—Em limitaré — digué el senyor Ventosa — a expressar unes suggerències o consideracions purament personals i afectades exclusivament dins l'òrbita del Penedès, encara que jo tingui la meva opinió del que passa en les altres regions productores i exportadores de vins de Catalunya i d'Espanya. Els afers del vi a la nostra comarca; la visió clara del que representa produir i negociar avui en vins dins el Penedès, és poc satisfactòria per a ningú; cap sector està content, ni els propietaris ni els comerciants, i fent referència més directa als exportadors en els mercats estrangers, li diré que la cosa es presenta encara molt més fosca.

—I quines són les causes?

—Simplement, la pèrdua lenta i dolorosa dels mercats d'Europa i Amèrica, que poc a poc van desplacant els vins penedesencs i espanyols de les seves importacions. L'egoïsme dels Estats cada dia és més intens; la crisi general, cada dia més dominadora; les dificultats més remarcables per tot arreu i el vi es va fent un article gairebé de luxe, ja que entre cost, despeses, transports, impostos de tota mena i uns drets aranzelaris estúpids i desproporcionats, fan impossible que la gent treballadora i classe mitja pugui portar vi a la taula en quantitat suficient i normal, a una consumació regulada i beneficiosa per la producció vínica del món.

El nostre Penedès ha tingut fins ara els seus optimismes i alguns bons resultats degut a l'actuació i empenta feta pel sector d'exportació, per això s'acaba per moments, a l'extrem, que si en aquests moments no tinguéssim, la majoria de les cases exportadores, una lleugera confiança en les possibilitats de treballar amb els Estats Units, el nostre comerç semblaria una cosa molt trista, i la seva angoixa més fonda.

Estem perdent el mercat de França per la seva producció i per les fortes collites d'Argèlia; a més, els pocs negocis que podríem realitzar amb la clientela francesa, es fan impossibles per les continuades anomalies del contingent, cupatge, blocatge, impostos interiors i 84 francs per hectòlitre com ma drets de Duana, tot plegat constitueix una trinxera inexpugnable. Com a detall gràfic de la nostra pobresa d'exportació a França, li diré, que les vint-i-cinc signatures exportadores vilafranquines, totes organitzades i preparades, durant els quinze primers dies d'octubre actual, no havem pogut fer entr totes plegades, ni tan sols mil hectòlitres de vi destinats a França a compte del contingent de què podem disfrutar. Una misèria.

Nosaltres voldríem que França prengués els vins espanyols amb iguales condicions que concedeix als vins grecs per la qüestió del cupatge. Suïssa també ens amenaça amb aplicar-nos el règim de contingents i un possible augment de drets de duana als nostres vins; dins el mercat suís, un temps pletòric pel Penedès, hi tenim avui, una forta concurrència amb els vins italians, grecs i sobretot el d'Hongria, els quals esclafen els nostres per les proteccions i «dumpings» que asseleixen dels seus governs; res no es fa ja amb la clientela d'Alemanya, i del mercat belga, sols en queda una ombra de recordança i així tots els altres.

De les Repúbliques del Sud i Centre Amèrica val més no parlar-ne, ja que són inútils tots els nostres esforços. Els comerciants exportadors hi posem voluntat, capital, sacrifici i tot quan és necessari, però la crisi mundial, i una manca de protecció oficial al nostre comerç, redueix a un mínim ridícul les nostres operacions i perquè l'angoixa sigui més intensa, els nostres capitals són bloquejats i els inconvenients són més grossos cada dia.

Tampoc el mercat interior no té un caire optimista, ja que tots no podem viure dins d'ell; en les operacions de la clientela del mercat nacional, hi ha una rebeldia, millor dit una anarquia, per culpa d'uns, d'altres i de tots, i el negoci esdevé en una tònica desgraciadament negativa. Per salvar el mercat interior haurien de fer-se uns motllos nous, seriosos i prestigiosos, aplicant-los rigorosament a tothom, dins la seva esfera tributativa, sense consideracions ni més palidònies.

No obstant la gran envergadura del famós Decret de setembre del 1932, conegut per l'Estatut del Vi, no s'ha conseguit fins ara ni tan sols una indispensable «declaració de collita», norma bàsica per a una necessària estadística, ja que la manca d'ella ens fa anar a tots malament i reporta seriosos perjudicis.

El Sindicat d'exportadors vilafranquins ve lluitant fa uns trenta anys per a la defensa dels interessos de la vitivinicultura del Penedès, i actualment, el componen les cases següents:

Aquila Rossa S. A., E. Alberti, J. B. Berger S. A., Bodegues Bosch Güell, S. A.; Bodegues Schenk, S. A.; E. Buxedas, Carles Brunner, Joan Esclasans Milà, J. Freixedas & Cia., Cristòfol Freixedas, Antoni Galtès, Vicenç Guilamany, Josep M. Jové, S. A.; Josep Mascaró Marcé, J. Monjonell, Domènec Montserrat, Joan Mory & Cia., S. A.; Jaume Sabaté & Cia., i Vidua i fill de Joan Torres, tots de Vilafranca; Esteve Cruañes, d'Arbós; Freixenet, S. A., i Ramon Giró, de Sant Sardurní; Pere Casanovas, de La Granada, i Josep Campalans, d'Hostalets de Pierola.

Bombes VIA

CONSTRUCTOR

FRANCESC VIA

Arrabal de la Font, 3

Telèfon 125

VILAFRANCA

Sindicat Agrícola de Vilafranca

En la nostra visita a la capital del Penedès no volguérem perdre l'ocasió de poder veure ben bé el Sindicat Agrícola de Vilafranca, per tal que els nostres lectors puguin formar-se opinió del moviment sindical agrari que s'està desenvolupant en totes les contrades de la nostra terra.

En el magnífic local del Sindicat tinguérem la sort de trobar-hi un dels més destacats homes del Condicat Agrícola de Vilafranca compta escassament un mes i mig d'existència.

—¿Està acollit a la Llei de Sindicats Agrícoles?

—No, no hi havia temps, interinament, està acollit a la Llei d'Associacions, esperant la Llei de Sindicats Agrícoles que farà el Parlament de Catalunya per acollirnos-hi.

—¿Amb quantes seccions compta aquest Sindicat?

—Compta amb diferents seccions: Vinicultura, adobs, maquinària, caixa rural, farinera cooperativa, etc., que s'aniran posant en marxa a mesura que les necessitats del Sindicat ho requereixin.

—¿I d'aquestes seccions, quantes n'hi ha que funcionen?

—Per de pronte hem posat en marxa aquest any la secció de Vinicultura (Celler Cooperatiu). Per cert que es digne de lloances l'esforç i la decisió de la Junta i de tots els associats. Nou dies justos precisaren per a constituir l'entitat: llogar un local adequat i habilitar-lo amb la maquinària necessària per a fer-hi el vi.

—Es possible?

—Naturalment, però, com comprendreu, això solament pot portar-se a cap amb tanta rapidesa quan es troba una decidida col·laboració, i aquesta no ens ha mancat. En primer terme estem agraïts a totes les autoritats, tant de la Generalitat com del Govern General de Catalunya, per les facilitats que ens han donat i molt especialment al nostre actiu diputat senyor Armendares que en tot moment ha estat al nostre costat, i seguidament, a totes les cases que han intervingut en el muntatge de la maquinària, les quals sota la direcció del perit de la casa «Premses Feliu» han realitzat un prodigi en el muntatge car reuneix les condicions essencials, dintre les possibilitats del moment: senzillesa i practicitat.

—¿Repercutirà la constitució d'aquest Sindicat en la comarca?

—Forçosament, la constitució d'aquest Sindicat a Vilafranca repercutirà en tota la nostra comarca, encar que ja hi ha alguns pobles de la comarca que tenen el seu magnífic Celler Cooperatiu: Les Cabanyes, La Granada i Moja. Ara bé com que el nostre radica en la mateixa capital del Penedès i pel vast programa que ens proposem desenvolupar dintre d'aquesta co-

Transports Internacionals

Servei especial per al despatx, transbordament i reexpedició de fruites i llegums frescos

Direcció Telegràfica: "CASTELLGAR". Barcelona, Cerbère, Hendaye, Port-Bou

Castelló & Garriga

AGENTS DE DUANES

CERBERE - HENDAYE

Casa central: CERBERE (Pyr-Or)

Corresponsals a PORT-BOU — IRUN — BOULOGNE — KEHL — APACH — PARIS — LYON — BORDEAUX GENEVE — LA TOUR DE CAROL — LE PERTHUS — CANFRANC — VALENCIA

REPRESENTACIO: Barcelona

Via Laietana, 13 - Tels. 17782-21863

Agents a GANDIA, Magistrat Català, 17 — DOLORES (ALACANT). ABARAN (MURCIA). — MATARO carrer Churruca, 63. — MOLINS DE REI. — PRAT DE LLOBREGAT. SAGUNTO.

FRUITES FLORS HORTALISSES

T. J. POUPART (SOUTHAMPTON) LTD.

125-6, High Street SOUTHAMPTON — 10-11 Welsh Back BRISTOL

T. J. POUPART (NORTHERN) LTD.

54, Stanley Street LIVERPOOL — 71, Humber Street HULL

També representats a Cardiff, Glasgow i Newcastle

VENEDORS EN PRIVAT DES DE FA MES DE CINQUANTA ANYS

ESPECIALITATS EN ELS SERVEIS PER A LA VENDA DE PRODUCTES ESPANYOLS

POSEM ESPECIAL ATENCIO EN LES CONSIGNACIONS DE PATATES DE MATARO, VERDURES PER A AMANIDA I HORTALISSES, FRUITES FRESQUES DE TOTES MENES I FLORS

TOTS ELS DOCUMENTS D'EMBARCS I EXPEDICIONS HAN D'ADREÇAR-SE A LES OFICINES DE LA CASA: 125, High Street (SOUTHAMPTON)

PER A TOTA CLASSE D'INFORMACIONS ESCRIURE AL NOSTRE EXCLUSIU REPRESENTANT ESPANYOL

ANDREU MELO

Granvia Germanias, 32 — Telèfon 16762 — VALENCIA

Per 602.420 quilos de brisa verge, a 3'75 els 100 ..... 22.590'75

Total per quilos brisa. 136.877'48

LIQUIDACIO DE LA SECCIO COOPERATIVA D'APROFITAMENT DE SUBPRODUCTES - COLLITA DEL 1933

Valoracio de la brisa treballada

Ingressos de l'any	Ptes.
Quotes i entrades diverses.	2.193'80
Brisa cuita	3.141'50
Granet	12.304'45
Tartrat de calç	181.909'35
Alcohol	289.117'64
Sobrant liquidació 1929-30	5.222'58
Suma dels ingressos.	493.889'32

Despeses de l'any	Ptes.
Recollida de brisa	53.095'65
Combustible	12.207'35
Acids i calç	23.600'00
Despeses fàbrica	68.000'00
Despeses generals	19.300'00
Interessos i descomptes ...	4.421'11
Llum i força	4.560'00
Mercaderies 1929-30	30.021'55
Suma de despeses ...	250.205'06
Liquid a repartir ...	243.683'66

Valoracio de les mares treballades

Ingressos de l'any	Ptes.
Quotes i entrades diverses	2.193'80
Tartrat de calç	50.000'00
Alcohol	90.000'00
Suma dels ingressos	142.193'80

Despeses de l'any	Ptes.
Recollida de mares	12.537'65
Combustible	3.000'00
Acids i calç	6.577'70
Despeses fàbrica	22.000'00
Despeses generals	6.000'00
Llum i força	3.000'00
Interessos i descomptes ...	3.000'00
Mercaderies 1929-30	2.748'45
Suma de les despeses	58.863'80
Liquid a repartir	83.330'00

Despres d'haver fet un repàs a les dues liquidacions adjuntes, no ens estranyarà que a l'any 17 comptés el Sindicat amb 18 Delegacions, amb un cens de 600 socis, i avui compti amb la llista que el plau adjuntar veurem que bé podríem dir-ne un Sindicat model.

La llista per Delegacions, és com segueix:

	Socis
Aorera	106
Bruch	85
Begas	60
Collbató	66
Castellví	40
Cervelló	82
Carrer del Suro	23
Castelloli	27
Corbera	176
Castellbisbal	70
Esparraguera	171
Gelida	146
Hostalets	106
La Palma	83
Lavern	27
La Beguda	75
La Pobla	33
Martorell	323
Masquefa	67
Molins de Rei	23
Olesa	215
Piera	244
Pierola	40
Papiol	91
Pallejà	84
Sant Vicenç	85
Sant Llorenç	76
Sant Esteve	102
Sant Andreu	129
Sant Joan	42
Sant Sadurní	69
Santa Coloma	16
Torrelles	91
Torrelavit	53
Ullastrell	126
Vallbona	74
Viladecaballs	50
Vallirana	83
Total	3.458

Després de tot això, no ens resta res més que desitjar al Sindicat de Martorell una administració tan completa com la que tenen ara.

ANTONI LOPEZ

Properament

dedicarem un altre Suplement a L'AGRICULTURA A CATALUNYA

J. ARTIGAS OLIVELLA

Representant de cases estrangeres per a la venda en comissió de tota mena de

FRUITES, LLEGUMS, HORTALISSES, etc.

MATERIALS PER A EMBALATGE DE TOTA MENA

MERCE, 18 - TELEFON 21558 - Barcelona

ENRIC GARCÍA CASTELLÓ
16 Broad Court-Covent Garden
Telegrames "ENCARGAS" - Telèfons Temple Bar, 5748-5749 : Hampstead 2633 - LONDRES (WC 2)
IMPORTADOR DE FRUITES, LLEGUMS HORTALISSES, PATATES, etc.
Cases a: BERLIN: Kaiser Wilhelm Str. 16
VALENCIA: Periodista Castell, 11
CARCAGENTE: Santa Ana, 25
REPRESENTANT:
J. ARTIGAS OLIVELLA
Carrer Mercè, 18
Telèfon 21558
BARCELONA

marca, farà que cada poble del Penedès aixequi el seu Celler Cooperatiu.

Quan la pagesia s'adoni dels avantatges dels Sindicats, a mesura que l'individualisme vagi despareguent, els Sindicats i Cooperatives s'aniran multiplicant i arribaran, a no tardar, a conquerir la direcció de l'economia de la nostra terra.

—Avantatges i objectius?

—Els avantatges i objectius són tants i de tants diversos ordres, que és impossible d'enumerar així breument. Són molts els beneficis que obtenen avui els Sindicats (Cellers Cooperatius) però cal treballar, cal organitzar-se d'una manera perfecta per tal d'anar a conquerir aquell benefici objectiu essencial d'aquestes institucions «la venda directa dels nostres vins al consumidor» benefici que no serà exclusivament nostre, sinó que volem que també en participi el poble, el consumidor, oferint-li els nostres productes més barats i més purs.

—¿Amb què compteu per a portar a cap els vostres projectes?

—La Generalitat estudia i acull amb simpatia totes les aspiracions de la pagesia. Tenim al cap del Departament d'Agricultura i Economia, un dels homes més entesos i que més vivament han sentit, defensat i propugnat per l'organització agrària i cooperativista de Catalunya. Sabem com s'interessa el conseller senyor Ventosa i Roig per la vida, la prosperitat i la multiplicació de les nostres entitats i per això tenim la plena confiança de poder portar a cap tots els nostres projectes.

F. M. O.

Parlant amb un dirigent del Sindicat Agrícola de la Plana de Vic

—De quan data el vostre Sindicat?

—Des del 19 de setembre del 1931. El 14 d'octubre del mateix any, foren aprovats els Estatuts pel Govern Civil.

—... fundat?

—El fi primordial del Sindicat, fou organitzar i unir metòdicament en un sol cos sindical a tots els treballadors del camp de la Comarca, per tal de poder lluitar amb igualtat de condicio-... tadors. Tenir una personalitat pròpia, fugint de les grapes aclaparadores dels propietaris.

—Què podrieu dir-nos de l'Agricultura a Catalunya?

—Si ens referim concretament a la nostra comarca, no podrem pas queixar-nos de l'estat actual de l'agricultura, en constant progrés, gràcies exclusivament a l'esforç del pagès, el qual, malgrat que, en general, els tractes són excessivament onerosos i que treu un petitíssim profit del seu esforç, no dubta a consagrar les seves activitats al millorament de la producció agrícola: l'abonament de les terres, l'ús de les modernes maquinàries agrícoles, etc., són cosa corrent a la nostra comarca, així com tots aquells procediments de conreu més adients per tal que la terra doni el màxim rendiment possible.

Un peri... hem de remarcar: les males condicions en què treballa el pagès (treballa deu o dotze i fins setze hores en algunes èpoques, i el fruit del seu treball no arriba a fer un jornal de 4 pessetes), fan que els joves no se sentin atrets per la feina de pagès i procurin per tots els mitjans d'anar a ciutat, temptats, com és natural, pels jornals més elevats, en un treball de menys durada i no tan pesat. Si no era aturada aquesta fugida del camp a la ciutat, arribaríem a la pitjor de les situacions, en restar la terra improductiva per manca material de braços per treballar-la.

—Quins camins creieu que foren els a seguir?

—Podríem resumir-los així: fer més agradable la vida del conreador de la terra; procurar, tant com sigui possible, que la terra sigui del que la treballa, amb la qual cosa augmentarà l'interès pel conreu; i donar facilitats al pagès per al millor conreament de la terra.

Es a dir: revisió de les rendes del propietari, i fixació d'un màxim, atesa la necessitat primordial de la subsistència del pagès; obligació de tenir les cases de pagès en condicions mínimes d'higiene i seguretat; prohibició de les parceries i dels pagaments a la bestreta; conversió dels arrendaments en censos redimibles o, almenys, termini mínim de trenta anys o més per a la duració dels contractes, i prohibició dels desnonaments per motius que no siguin la manca de pagament o el perjudici greu de la finca; en reconeixement, a favor del pagès, de les millores que hagi introduït a la finca, i dret de no sortir-ne mentre no li siguin pagades; dret de tanteig en cas de venda de la finca; dret d'adquirir la finca sempre que aquesta es traspassi per títol lucratiu a favor de persona que no sigui fill, pare o consort del causant, etc.; facilitats per al pagament del preu, quan el conreador adquireixi la finca que conrea, creació del «clos» familiar inalienable i inembargable.

En un altre aspecte, fomentar la creació de Sindicats, Cooperatives, Mutualitats; Caixes de Crèdit agrícoles, i facilitar la valoració dels productes de la terra i l'adquisició, a bon preu, de llavors, abonaments, eines, etc. Tot això, no cal dir-ho, constitueix una revolució, ara tot just iniciada; revolució, però, que no ha d'espantar-nos perquè és justa i necessària. Si entre tots reeixim a fer-la la nostra Pàtria coneixerà dies de pau i de prosperitat que vindran per un dels principals fonaments en bon règim de la terra.

ANTONI LOPEZ

J. SACERA
REPRESENTANT
J. PONS & Comp.ª
AGENTS DE DUANES
CERBERE (Pyr. Ort.) - Telèfon 32
Importació - Exportació - Servei especial per al transbordament de fruites fresques i hortalisses
CASES
LE PERTHUS Telèfon, 18
PORT-BOU Telèfon, 13
CANTFRANC Telèfon, 4
HENDAYE Telèfon, 207
Representants:
Prat del Llobregat Narcís Vila
Molins de Rei Agustí Costelloi
TELEG.
PONS Cerbère
PONS Cantfranc
PONSYCO Barcelona
PONS Port-Bou
PONS Hendaye
Llauder, 4, entl. - BARCELONA
Telèfons 23930 i 32766 (particular)

Advertim que només publicarem els articles demanats per nosaltres i aquells que, sense haver-los demanat, ens semblin d'interès. No sostenim, per tant, correspondència amb els col·laboradors espontanis que ens reclamen la publicació dels seus treballs.

TEMES SOCIALS

Municipalització i Nacionalització de Serveis Públics (1)

En parlar de la municipalització i nacionalització de serveis públics en els seus múltiples aspectes, hem de començar per reconèixer la importància del problema i la manca de mitjans econòmics i fins i tot de preparació per a, de moment, emprendre una acció encaminada a resoldre-la tot d'un cop. Però, sí que està dins la possibilitat tècnico-econòmica que gradualment, unificant la voluntat dels uns i el deure dels altres, es vagi per parts a la municipalització d'allò que momentàniament ofereix menys dificultats.

Ningú no ignora que les grans empreses dedicades a l'explotació de serveis de comunicacions, transports urbans, llum, aigua, i serveis propis dels municipis de les grans urbs, constitueixen cada un per si un gran negoci i és obvi fer remarcar que conjuntament al de totes elles estaria molt prop de resoldre el problema econòmic dels nostres organismes oficials.

Són afers que cal que d'una vegada, sotmesos a un profund estudi, es vagin vorejant un dels seus aspectes avui, i altre, demà, amb ple coneixement de cada un d'ells i amb solucions parcials, es faci camí seguint fins arribar a la solució definitiva.

La nacionalització i municipalització d'aquests serveis tenen, per a nosaltres, dos objectius ben definits i concrets: l'un el que acabem d'esmentar, que consisteix en produir una font immensa d'ingressos nous als nostres organismes oficials que a part de donar-los mitjans per a eixamplar-se els seus crèdits en proporcions insospitades, els donaria possibilitats efectiva i pròpia per al millorament de tots els serveis fins arribar a la perfecció d'aquests, d'acord amb la darrera paraula dita pels tècnics respectius.

L'altre objectiu nostre és, que com que entra en els nostres plans generals el sanejament i alhora el millorament de la burocràcia, i que aquesta doni un rendiment just i humà, els serveis que es nacionalitzin o municipalitzin no vindran pas a augmentar ni complicar aquesta burocràcia, sinó que seran explotats pels sindicats professionals cooperatius de producció organitzats d'acord amb l'exposició feta per ells en discutir-se l'extrem referent a llur creació, en el ben entès que en aquests organismes hauran de figurar-hi des del peó, obrer manual, fins a l'home que representi el més elevat sentit de la tècnica respectiva.

Podríem presentar dades concretes, perquè les tenim en cartera, d'alguns dels serveis que són susceptibles d'ésser municipalitzats, respecte a llur capacitat, rendiment i fins la reforma que caldria fer en ells perquè esdevingués una utilitat econòmica directa per al ciutadà, tot i augmentant la seva comoditat i conveniència, tenint en compte que algun d'ells, sense que constitueixi cap d'aquestes esmentats avantatges es presten avui per duplicat en alguns dels sectors d'aquesta capital, ço que demostra la importància del metge econòmic o benefici que amb una organització acurada, es podria obtenir en profit de la collectivitat.

Són dades aquestes que creiem oportú no fer-ne esment ara per no veure'ns obligats a personalitzar en tot el que fa referència a empreses determinades. Les guardem per tal de portar-les al si de les Comissions que puguin nomenar-se per a portar a cap els estudis pertinents en cada cas, ja que és precisament on han de tenir un valor eficaç i positiu.

Importa, més que res, en aquests moments, reconèixer unànimament la necessitat de nacionalitzar i municipalitzar tots els serveis que depenguin dels organismes oficials de Catalunya, des dels Municipis a la Generalitat per unes poderoses raons a ésser precís fer-ne una exposició detallada estan en l'ànim de tots pel gran relleu que elles mateixes tenen sobre totes les altres coses.

Així, doncs, partint d'aquest principi, presentem a l'aprovació del segon Congrés Nacional d'E. R. de Catalunya, les següents conclusions:

Primera.—Tots els militants d'E. R. de Catalunya que depenguin d'un sou o jornal i que per tant poden ésser considerats com a obrers, ingressaran en llur respectiva localitat al Sindicat professional corresponent a la indústria o servei relatiu al seu treball.

Segona.—En el si d'aquests organismes sindicals, tots els nostres militants i en particular aquells que sempre han tingut una activitat manifesta en el camp obrerista, faran labor fecunda en el sentit de fer-los aptes perquè en un proper esdevenidor puguin fer-se càrrec de la producció en sentit general i el d'una manera particular d'aquells serveis que puguin i deguin ésser nacionalitzats i municipalitzats:

Tercera.—D'acord amb l'esmentat, la Generalitat i tots els Municipis de Catalunya els quals l'E. R. de Catalunya tingui una majoria en llurs Ajuntaments, en el successiu no donaran cap mena, ni oranitzaran cap nou servei sense consultar el Sindicat fos el suficient, per a fer-se càrrec de la contracta respectiva.

Quarta.—En cas negatiu, la Generalitat i els Ajuntaments no podran donar a empreses particulars contractes de treball ni de serveis per un nombre d'anys que excedeixi de dos a l'objecte de, en finalitzar, encarregar-se'n definitivament el Sindicat que li pertoqui.

Cinquena.—Quan la Generalitat o els Ajuntaments o els propis Sindicats necessitin cabals per a l'organització d'algun treball o servei, consultaran al Banc Social de Catalunya que d'acord amb llurs disponibilitats econòmiques ajudarà a l'arranjament de les dificultats que en aquest sentit puguin presentar-se.

(1) Ponència presentada al Segon Congrés ordinari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Cal barrar el pas a les dretes

Al conjur del decret de convocatòria de les eleccions es drecen amenaçadores totes les forces de la reacció.

Carlins, monàrquics i republicans de cuina, aliats amb tota llei de cacics i dèspotes, es disposen a la conquista del timó governamental i a la recuperació —costi el que costi i caigui qui caigui— dels immorals privilegis que en unes jornades sadollades de civisme i dignitat el poble els arrabassà.

Sí, ciutadans d'Ibèria, les dretes preparen, amb un matonisme escandalós, una gran croada. Croada de tots aquells éssers que duen arrapat en el fons de llur ànima negra un designi sinistre, contra la Democràcia i la Llibertat que el poble es guanyà.

Cal que no hi hagi en cap indret de la Península ni un sol home ni dona, que senti la dignitat de llur condició, que davant del perill d'un retorn a l'incivil passat, resti inactiu. Es precís llançar-se a treballar sense repòs per la continuïtat dels sublims principis que la revolució proclamà.

I sobretot vosaltres, dones, uniu-vos a la tasca dels homes esquerrans. Perquè heu de saber que les dretes, en llur cinisme característic, han arribat a creure que vosaltres serieu la força que els portaria als llocs de govern. Pels vostres vots, creient-vos de més bon enganyar, s'ha operat la unió de tots els bandolers amb barret de copa.

Perquè això succeís, caldria que les dones haguessin perdut del tot la memòria i així i tot, els restaria encara en els seus cors de mare, germana o filla, el record d'un ésser volgut, mort per la vessania dels que avui les adulen, en els estèrils camps de l'Àfrica o als carrers de la ciutat.

No, això mai! Contra el retorn del nefast ... de cors tendres per l'absència d'aquells valents que jeuen a Monte Arruit, Annual, Xauen, etc., i per la dels desapareguts sota el plom dels homicides amb la protecció d'aquells governs, a més de la resolta voluntat de tots els ciutadans dignes.

P. M. C.